KORTLÆGNING AF MUSIK I KØBENHAVNS KOMMUNE

Udkast

Edoc: 2018-0127446-177

Indholdsfortegnelse

1. Baggrund og proces 4
2. Metode og format 4
3. Sammenfatning 4
Del 1: Musikundervisning til børn og unge i Københavns Kommune 7
4. Indledning 7
5. Musik i folkeskolen 7
6. Åben Skole 8
6.1 Åben Skole og musikundervisning 8
6.2 Københavns Kommune og musiktilbud under Åben Skole 8
7. Mere Musik til Byens Børn 9
7.1 Erfaringer fra Mere Musik til Byens Børn 10
8. Københavns Kommunes Musikskole 10
8.1 Lovgrundlag 10
8.2 Musikskolen som MGK-center 10
8.3 Sammenligning med 6-byerne 12
8.4 Sankt Annæ Gymnasium 12
9. Musikundervisning i KFF 13
10. Øvrige udbydere af musikundervisning i København 14
11. Udlån af lokaler og samarbejdet med Børne- og Ungdomsforvaltningen 15
11.1 Samarbejdet med Børne- og Ungdomsforvaltningen 15
12. Bemærkninger fra Københavns Kommunes Musikudvalg 16
Del 2: Klassisk musik i Københavns Kommune 18
13. Indledning 18
14. Scener til den klassiske musik 19
14.1 Det Kongelige Teater 19
14.2 Operaen 20
14.3 DR Koncerthuset 20
14.4 KoncertKirken 21
14.5 Østerbro Koncertforening 21
14.6 Tivoli 22
14.7 Mogens Dahl Koncertsal 22
15. Øvrige scener til klassisk musik 23
15.1 Musik i Københavns kirker 23
15.2 Klassiske festivaler 24
16. Ungdomskor og orkestre 25
17 Professionelle kor, ensembler og orkestre 28
17.1 Kor 28
17.2 Ensembler 29
17.3 Orkestre 31
18. DRs andre klassiske tilbud 34
18.1 Musikariet 34
18.2 Malkos Dirigentskole 34
19. Konservatorierne 34
19.1 Operaakademiet 35
19.2 Talentudvikling 36
Del 3: Rytmisk musik i Københavns Kommune 37
20. Indledning 37
21. Spillesteder 37
21.1 De regionale spillesteder 37
21.2 De driftsstøttede spillesteder 39
21.3 De honorarstøttede spillesteder 39

21.4 De store ikke-kommunalt støttede spillesteder 40
21.5 Festivalpladser 41
22. Musikfestivaler 42
22.1 Støtte til festivaler 42
22.2 Forskrift for Udendørs Musikarrangementer 43
23. Bookingbureauer 44
24. Øvelokaler til rytmisk musik i København 45
25. Vækstlaget 47
25.1 København Kommunes rolle 48
25.2 Alternative musikmiljøer 48
26. Livemusikken i egne institutioner 49
26.1 Kultur Ø – DIT:KBH 49
26.2 Kultur S 50
26.3 Kultur V og Kultur N 50
26.4 Frivillige 51
26.5 Økonomi 51
Del 4: Fagforbund, genreorganisationer, Koda og Gramex. 52
27. Indledning 52
27.1 Dansk Musiker Forbund 52
27.2 Dansk Artist Forbund 52
27.3 Danske Ensembler, Orkestre og Operainstitutioner (DEOO) 52
27.4 Dansk Musikpædagogisk Forening (DMpF) 53
27.5 Dansk Live 53
27.6 De fire genreorganisationer 53
28. Komponist- og autorforeninger og Musikforlæggerne 56
28.1 Danske Jazz, Beat og Folkemusik Autorer (DJBFA) 56
28.2 Dansk Komponistforening (DKF) 57
28.3 Danske Populær Autorer (DPA) 57
28.4 Musikforlæggerne 57
29. Koda og Gramex 58
29.1 Koda 58
29.2 Gramex 59
30. Afrunding 59

Bilag 60
Bilag 1 – Oversigt over udbydere af musikundervisning i Københavns Kommune 61
Bilag 2 – Kort over Musikskolens afdelinger i Københavns Kommune 65
Bilag 3 – Oversigt over spillesteder i Københavns Kommune 66
Bilag 4 – Geografisk oversigt over spillesteder i Københavns Kommune 67
Bilag 5 – Liste over den samlede musikstøtte i Københavns Kommune 2019 68
Bilag 6 – Oversigt over spillesteder med honorarstøtte 2019 69
Bilag 7 – Oversigt over øvelokaler til rytmisk musik i Københavns Kommune 70
Bilag 8 – Oversigt over relevante vækstlags- og undergrundsaktører 71
Bilag 9 – Oversigt over uafhængige aktører på vækstslagsscenen 72
Bilag 10 – Oversigt over udvalgte spillesteder og scener i kommunale kulturhuse 73
Bilag 11 – Oversigt over venues, kulturhuse mv. i Københavns Kommune 75

1. Baggrund og proces

Kultur- og Fritidsudvalget (KFU) besluttede den 11. juni 2018, at forvaltningen skulle udarbejde en samlet kortlægning af musikområdet i Københavns Kommune samt udkast til musikplan for Københavns Kommune.

Udvalget besluttede dertil, at den del der omhandler musikskoler og musik i folkeskolen, børnehaver og vuggestuer, skulle fremskyndes mest muligt. En kortlægning heraf blev forelagt KFU den 27. februar 2019.

Forvaltningen vil arbejde videre med kortlægningen ud fra Musikudvalgets bemærkninger. Første udkast af den samlede kortlægning forventes fremlagt for Kultur- og Fritidsudvalget den 26. september 2019. Derefter sendes kortlægningen til høring hos relevante interessenter. Herefter udarbejdes udkast til Musikplan, der forelægges Kultur- og Fritidsudvalget i oktober 2019.

2. Metode og format

Kortlægning af musik i Københavns Kommune er udarbejdet af Kultur- og Fritidsforvaltningen (KFF):

- der er afholdt møder med aktører indenfor musikundervisning til børn, spillesteder, festivaler, øvelokaleforeninger, bookingansvarlige og kommunale interessenter. I alt er der i processen blevet holdt møder med over 30 interessenter, og andre har afgivet skriftlige svar.
- der er indhentet data og oplysninger fra diverse rapporter og opgørelser på området.

Den samlede kortlægning er opdelt i fire hovedafsnit:

1. Musikundervisning til børn og unge i Københavns Kommune
2. Klassisk musik i Københavns Kommune
3. Rytmisk musik i Københavns Kommune
4. Musikorganisationer, foreninger og rettighedsorganisationer

De enkelte afsnit forsøger på hver sin vis at give et overblik over henholdsvis musikundervisningen til børn, byens klassiske og rytmiske musik, samt musikorganisationer, foreninger og rettighedsorganisationer i København.
Mange af de beskrevne aktører spænder bredt, så der kan forekomme visse overlap mellem afsnit.

3. Sammenfatning

Kortlægningen bygger på data og interviews med en lang række aktører på musikområdet i Københavns Kommune, og der peges på en række problemstillinger, der her kort ridses op.

Kortlægningens første del om musikundervisning til børn og unge viser bl.a., at Københavns Kommunes Musikskoles relativt beskedne størrelse skaber et stort marked for andre udbydere af musikundervisning. Dette betyder på den ene side, at København har et mere alsidigt udbud af musikundervisning end i andre kommuner.

På den anden side betyder den store diversitet i udbuddet også, at markedet – herunder kvaliteten, prisen og arten af undervisningen – kan være meget uigennemskuelig, hvilket særligt kan gå ud over ressourcesvage familier, der måske ikke har overskud til at finde det bedste tilbud.

Det er et gennemgående budskab fra de adspurgte private musikundervisere, at samarbejdet med de lokale skoler er afhængigt af den enkelte skoleleders engagement for musikundervisningen. Der er derfor en oplevelse af, at muligheden for at låne egnede undervisningslokaler og instrumenter på skolerne alt for ofte beror på tilfældigheder og ikke på folkeoplysningslovens krav.

I kortlægningens anden del gives der et overblik over den klassiske musikscene og dens tilbud i København. Der er med Kulturministeriets Musikhandlingsplan 2019-22 formuleret et ønske om at få flere børn og unge til at opleve den klassiske musik. Musikken skal ud til børnene, der skal møde den i en tidlig alder. Det er med til at skabe den nødvendige bredde i den rytmiske og klassiske musik, hvis den musikalske fødekæde skal hænge sammen.

Eksisterende tilbud til både børn og voksne inden for den klassiske musik vil her blive beskrevet. Fra spillesteder og ungdomsorkestre til byens professionelle aktører og uddannelsesinstitutioner. Herunder bla. Copenhagen Phil – hele Sjællands Symfoniorkester, der leverer en lang række symfoniske koncerter, børne- og ungekoncerter og andre opsøgende aktiviteter i København. Til trods for dette har Copenhagen Phil – hele Sjællands Symfoniorkester, ikke en fast flerårig økonomisk aftale med Københavns Kommune, selvom orkesteret er blevet beskåret i den statslige finansiering.

Der spilles en lang række klassiske koncerter i Københavns mange kirker. De store kirkerum er med deres ofte gode akustik særlig oplagte at benytte til klassisk musik. Udover koncertaktiviteterne, udbyder mange kirker også forskellige musikundervisningstilbud i form af børne- og ungdomskor. Der peges i denne kortlægning bl.a. på det problematiske i, at der af samme årsag ikke er en kontinuerlig dialog mellem Københavns Kommune og så store udbydere af musik og musikundervisning i kommunen, som kirkerne reelt er.

I kortlægningens tredje del findes et overblik over den rytmiske musik. De rytmiske spillesteder i København dækker over et bredt spektrum af steder, der i kapacitet går fra at kunne rumme fra 50 til 15000 publikummer. Nogle er fuldt ud private, andre selvejende med forskellige former for kommunal støtte, nogle støttes af både kommune og staten og endelig rummer de kommunale kulturhuse en lang række – især mindre – spillesteder. Aktørerne siger samstemmende, at de små spillesteder er afgørende for, at både vækstlaget, men også professionelle musikere fra andre genrer end dem, der kan sælge 1500 billetter eller flere, får mulighed for at møde publikum.

De kommunalt støttede spillesteder – både de to regionale spillesteder og de øvrige driftsstøttede spillesteder – peger på vigtigheden af, at støtten bevilges for en længere periode – som nu fra 2017 til 2020 – så der er mulighed for at lægge en mere langsigtet plan både kunstnerisk og økonomisk.

Inden for den rytmiske musik går det generelt godt for livemusikken og spillestederne. Det bekræftes både af spillestederne og af en analyse, som Dansk Live har gennemført i 2017.[1]
På den anden side peger spillestederne også på nogle udfordringer. Dels har det stigende antal musikfestivaler i København – med en festivalsæson der strækker sig over flere forårs- og sommermåneder – en betydning for antallet af publikummer på spillestederne i festivalsæsonen. Dels peger flere spillesteder på, at festivaler og andre større aktører ofte klausulerer artisterne, så spillestederne i en længere periode ikke kan booke dem.

[1] Dansk Musikomsætning 2017, Dansk Live publikation, 2017, s. 5

For at sikre fremtidens musik har vi brug for et sundt vækstlag – det gælder både indenfor den klassiske og rytmiske musik. Vækstlaget bidrager til de kulturelle tilbud i København på de mindre spillesteder og festivaler, og ofte også på caféer eller barer, hvor mange kunstnere har deres debut. På disse scener er der mulighed for at opleve nye talenter i intime rammer samt også de mere skæve sider af Københavns musikscene. Når vækstlaget støttes, styrker det både fødekæden i musiklivet og sikrer et alsidigt musiktilbud til københavnerne.

I mange af Københavns Kommunes kulturinstitutioner findes en række spillesteder, der understøtter vækstlaget. Københavns Kommune støtter desuden vækstlaget gennem tilskud til Musikskolen og øvelokaler, som er med til at skabe rammerne for, at både musikere og den klassiske og rytmiske musik kan udvikle sig.

Unge bands har brug for øvelokaler for at udvikle sig. Øvelokalerne til især rytmisk musik i København er et område, der er præget af mange aktører og blandede organisationsformer. Der er både kommunalt støttede øvelokaleforeninger og private øvelokaler, som forskellige problemstillinger beskrives i kortlægningens tredje del.

I kortlægningens fjerde del beskrives kort fagforbund, genreorganisationer, Koda og Gramex. Dette gøres for at give et overblik over nogle af de professionelle aktører, der bidrager kulturpolitisk i debatten, og på anden forskellig vis varetager kunstnere og musikmiljøets mange forskellige interesser.

Del 1: Musikundervisning til børn og unge i Københavns Kommune

4. Indledning

Musikken spiller en fremtrædende rolle i vores samfund. Udover musikkens værdi i sig selv som genstand for nydelse og refleksion viser forskning, at musik har en positiv effekt på bl.a. identitetsdannelse, selvværd og sundhed. At spille et instrument giver børn og unge selvtillid og en bevidsthed om deres sted i verden. Forskning indikerer desuden, at musikudøvelse styrker børns hukommelse og evne til at modtage læring. [2]

I denne sammenhæng spiller musikundervisningen i folkeskolen en nøglerolle. Her stifter børn bekendtskab med musikken, her kan de mødes om musikken på tværs af sociale og kulturelle skel, og her skabes en stor del af fundamentet til morgendagens musikscene, hvad enten det handler om evnen til at nyde eller udøve musik.

Foruden folkeskolens obligatoriske musikundervisning, spiller supplerende musiktilbud en stor rolle, herunder ikke mindst landets kommunale musikskoler, der især har fokus på musikudøvelse.

Som det vil fremgå af dette afsnit, har Københavns Kommune landets relativt mindste musikskole. Dette betyder at den kommunale musik i København ikke lever op til den nøglerolle som kulturel institution, som det ofte er tilfældet med kommunale musikskoler andre steder i landet.

Som hovedstad rummer København dog en lang række andre aktører med et både mangfoldigt og komplekst tilbud til følge. Foruden at kunne levere deciderede musikundervisningstilbud i forskellige prislejer, leverer flere aktører musiktilbud i form af andre typer musikoplevelser, f.eks. koncerter målrettet børn (bilag 1 og 2).

Det er værd at bemærke, at musiklivet – herunder musikundervisning – i vid udstrækning er et sammenhængende økosystem. Et initiativ på ét område vil derfor ofte have konsekvenser på andre områder, og det fulde potentiale opnås kun ved en bredere helhedsorienteret indsats.

Begynder flere børn og unge at spille musik, bliver der f.eks. større pres på byens øvelokaler, og sættes et socialt musikprojekt i søen, får flere børn fra ressourcesvage hjem måske lyst til at spille musik, og der bliver større efterspørgsel efter orkestre og billigere undervisningstilbud. Fremmes nysgerrigheden og lysten til at opleve musik, skaber det en efterspørgsel efter koncerter, dvs. et større marked for udøvende, professionelle musikere – hvoraf flere både ernærer sig som musikere og undervisere. På den måde hænger tingene sammen.

Det er i denne virkelighed, at en kortlægning skal give den bedst mulige forudsætning for en diskussion om, hvordan området skal udvikles i fremtiden.

5. Musik i folkeskolen

Musikundervisning er ifølge Folkeskoleloven obligatorisk i 1.-6. klasse. Det vejledende årlige

[2] Bl.a. https://www.musikterapi.aau.dk/, https://www.cefu.dk/media/32719/ungdomsforskning03_06.pdf, https://slks.dk/fileadmin/user_upload/Fotos/publikationer/Endelig_WEB_Unge_i_kunst-_og_kulturprojekter-07-web-rgb-150dpi__2_.pdf, https://kum.dk/uploads/tx_templavoila/kum_musikskole_web.pdf og https://pure.au.dk/portal/files/127799714/MMtBB_Midtvejrapport_FH2017.pdf

timetal for musikundervisning er 60 timer i 1.-5. klasse og 30 timer i 6. klasse.[3] Som noget nyt er det fra august 2019 vedtaget, at elever desuden skal have et obligatorisk praktisk/musisk valgfag i 7.- 8. klasse, som afsluttes med en prøve med et digitalt afgangsbevis.[4]

Undervisningen foregår klassevis, hvor eleverne skal "udvikle kompetencer til at opleve musik og til at udtrykke sig i og om musik, herunder synge danske sange. Faget skal bibringe dem forudsætninger for livslang og aktiv deltagelse i musiklivet og for at kunne forholde sig til samfundets mangeartede musiktilbud".[5]

6. Åben Skole

Beslutningen om Åben Skole blev truffet i forbindelse med Folkeskolereformen fra 2014.

For at understøtte en varieret skoledag og elevernes læring, er skolerne forpligtet til at åbne sig mod det omgivende samfund og samarbejde med det lokale idræts-, kultur- og foreningsliv, samt lokale fritids- og klubtilbud, musikskoler og ungdomsskoler.[6]

6.1 Åben Skole og musikundervisning

Efter en ny bestemmelse i Folkeskoleloven skal folkeskolen samarbejde med de kommunale eller kommunalt støttede musikskoler med henblik på at bidrage til opfyldelsen af folkeskolens formål og mål for fag og emner.

Samarbejdet kan f.eks. ske ved, at musikskolens undervisning, tilbud og lærerkræfter anvendes som inspiration og supplement til folkeskolens egen musikundervisning samt ved musikfagets understøttelse af folkeskolens øvrige fag.

Samarbejdet mellem folkeskolen og musikskolen har desuden til formål at sikre, at musikskolernes undervisning af eleverne fortsat kan gennemføres på trods af en forlænget skoledag.

6.2 Københavns Kommune og musiktilbud under Åben Skole

På Københavns Kommunes Åben Skole-portal er det muligt for de enkelte skoler at finde projekter, der understøtter forskellige læringsforløb.

Pr. juni 2019 findes der 480 tilbud i Københavns Kommunes Åben Skole-portal, hvoraf 11 af dem omhandler musik. Enkelte af dem er gratis for de københavnske folkeskoler eller er medfinansieret af Åben Skole, andre forløb skal skolerne selv finansiere.[7]

Kultur- og Fritidsudvalget bevilgede den 15. november 2018 0,4 mio. kr. til Copenhagen Phils projekt *Open Orchestra*. Projektet inddrager i alt 1.800 ud af kommunens ca. 3.800 5. klasseelever.[8] Forløbet er et gratis musiktilbud, der bliver lagt op på Åben Skole-portalen.

Copenhagen Phil og *Open Orchestra* vil blive beskrevet yderligere i kortlægningens anden del om

---

[3] https://www.retsinformation.dk/Forms/r0710.aspx?id=196651
[4] https://www.retsinformation.dk/Forms/R0710.aspx?id=209946#id73c451e7-10bb-40dc-8fac-311fbc943490
[5] EMU Danmarks Læringsportal: Musik – Fælles Mål, læseplan og vejledning
[6] https://uvm.dk/folkeskolen/laering-og-laeringsmiljoe/den-aabne-skole
[7] https://aabenskole.kk.dk/search/activities/musik
[8] https://www.kk.dk/indhold/kultur-og-fritidsudvalgets-modemateriale/15112018/edoc-agenda/85fee45c-e16f-4518-8172-0c81a4484683/23e632fa-58e6-42f5-b029-75516ba99abd

klassisk musik.

7. Mere Musik til Byens Børn
I foråret 2014 gennemførte Kultur- og Fritidsudvalget i samarbejde med Børne- og Ungdomsforvaltningen en analyse af den frivillige musikundervisning, der viste:

- at Københavns Kommunes Musikskole er den relativt mindste i sammenligning med de øvrige 6-byer[9], både målt på kommunalt tilskud og antal elever
- at Københavns Kommunes Musikskole har en omfattende venteliste
- at der er en geografisk og social skævhed i, hvilke børn der benytter Københavns Kommunes Musikskole

På denne baggrund blev der i Budget 2015 afsat 1 mio. kr. årligt i perioden 2015-2017 til pilotprojektet Mere Musik til Byens Børn (MMBB), med henblik på at fremme den frivillige musikundervisning i København gennem lokal implementering samt 0,3 mio. kr. årligt til styring, dokumentation og evaluering.

MMBB har fra 2018 fået tildelt en varig årlig bevilling på 1,1 mio. kr.

MMBB har til formål at sikre, at flere børn i Københavns Kommune fremover får mulighed for at deltage i musikundervisning i forskellige former. Der er særligt fokus på, at børn fra ressourcesvage familier får adgang til musikundervisning i deres lokalområde.

KFF's kulturhuse i næsten alle bydelsenheder laver projekter i samarbejde med Mere Musik til Byens Børn. Kulturhusene fungerer her som lokale tovholdere på de forskellige projekter, der oftest er koncentreret omkring socialt belastede områder. Her kan eksempelvis nævnes *Den Cyklende Musikskole*, som er forankret i Børnekulturhus Ama'r og kendetegnes ved, at musikken bringes ud til børnene på skoler og institutioner.

Både Osramhuset og Zone2 Børnekultur, der hører under henholdsvis Kultur N og Kultur V, har også et samarbejde med Børne- og Ungdomsforvaltningen om projektet Mere Musik til Byens Børn.

De af Kultur- og Fritidsforvaltningens institutioner der indgår i projektet, melder om et godt samarbejde med Børne- og Ungdomsforvaltningen.

I forbindelse med MMBB samarbejder Børne- og Ungdomsforvaltningen med bl.a. musikforeninger, selvstændige udbydere af musikundervisning og institutioner under Kultur- og Fritidsforvaltningen.

De aktiviteter der er blevet udviklet, spænder bl.a. over orkesterklasser/orkesterklubber, kor, SDS, songwriting, electro-pop, stomp, rap og hiphop mm. Aktiviteterne tilpasses de lokale forhold i samarbejde med de mange forskellige aktører, herunder Kultur- og Fritidsforvaltningen.

Af institutioner under Kultur- og Fritidsforvaltningen er Børnekulturhus Ama'r og Osramhuset på Nørrebro udpeget som "KFF hotspots", der fungerer som særlige lokale tovholdere for projektet.

[9] København, Århus, Aalborg, Odense, Esbjerg og Randers udgør gruppen af byer, som der sammenlignes på tværs af.

7.1 Erfaringer fra Mere Musik til Byens Børn
En evaluering af de første tre år peger på, at projektet har været en stor succes ved at projektet bl.a. er nået ud til flere børn end forventet. Ifølge musikforsker Finn Holst, der har fulgt projektet tæt, har ca. 600 børn været igennem i projektets første år, ca. 900 børn var igennem i projektets andet år og ca. 1400 børn nåede igennem i projektets tredje år.

Finn Holst peger dog også på problematikken i, at der på nuværende tidspunkt ikke findes de fornødne musikundervisningstilbud til målgruppens børn, der kan tage over, når de forskellige forløb under MMBB er tilendebragt. Han peger derfor på vigtigheden af at iværksætte nye initiativer, såfremt MMBB og projektets succes ikke skal tabes på gulvet.

Finn Holst foreslår eksempelvis at øge Musikskolens tilbud og kapacitet af elever, så den favner bredere og når et større socialt udsnit af målgruppen fra Mere Musik til Byens Børn.

Derudover melder samarbejdsaktører i KFF, at der med fordel evt. kan oprettes en projektbank med færdige og gennemprøvede forløb, hvorfra udbydere kan hente inspiration og viden. Disse overordnede ”musikpakke”-tilbud kunne med fordel udarbejdes i et samarbejde mellem BUF og KFF.

8. Københavns Kommunes Musikskole

8.1 Lovgrundlag
Der stilles i musikloven krav om, at der skal være en musikskole i alle landets kommuner. Af musikloven fremgår det herudover, at musikskolen har til formål at:

”udvikle og fremme elevernes musikalske evner og kundskaber gennem sine undervisningstilbud samt i øvrigt at virke til fremme af det lokale musikmiljø.”

Musikskolernes arbejde med at opfylde de lovfastsatte overordnede formål gribes dog meget forskelligt an.

For så vidt angår deltagerbetalingen, er det den enkelte kommunalbestyrelse, der fastsætter taksten for at gå på musikskolen. Deltagerbetalingen må dog ifølge musikloven ikke overstige 1/3 af budgettet.

Det statslige tilskud fremmer ikke bestemte undervisningsformer, men følger blot kommunernes egne budgetmæssige prioriteringer. Jo højere det kommunale tilskud er, jo højere vil statens tilskud derfor også være. Sådan som den statslige refusionsordning fungerer på i dag, er der intet incitament til at have en lavere deltagerbetaling.[10] [11]

8.2 Musikskolen som MGK-center
Københavns Kommunes Musikskole er en del af de otte MGK-centre (Musikalsk Grundkursus) i landet. Formålet bag centrene er at danne bro til optagelse på en videregående musikuddannelse. MGK-centrene fungerer derfor som et vigtigt element i den musikalske fødekæde. Fælles for alle centre er de tre studieretninger, eleverne kan vælge mellem: en klassik linje, en rytmisk linje og en

[10] Afsnit: Bekendtgørelse af lov om musik, https://www.retsinformation.dk/forms/r0710.aspx?id=158921
[11] Musikskolerne i Danmark, Rapport fra Kulturministeriet, 2017, https://kum.dk/uploads/tx_templavoila/kum_musikskole_web.pdf

produktionslinje.[12]

Musikskolen modtager et kommunalt tilskud på ca. 14 mio. kr. årligt. Hertil kommer deltagerbetalingen der er på ca. 28% samt det statslige tilskud. Der er i øvrigt årligt afsat 0,3 mio. kr. til at nedbringe betalingen for elever, der har vanskeligt ved at betale selv. Musikskolen har afsat 70.000 kr. til dette formål. Der kan gives fuld friplads til børn og unge under 18 år, når husstandsindkomsten er lavere end ca. 177.000 kr. årligt. Dette betyder at 150 elever, ud af kommunens ca. 114.000 børn og unge under 18 år, kan få hel eller delvis friplads. [13]

Musikskolen er en af de største udbyder af musikundervisning til børn i kommunen. Skolen udbyder soloundervisning, sammenspil, hørelære/teori mm., og har i alt 1868 såkaldte aktivitetselever i 2018/19, som reelt dækker over 1215 enkeltpersoner, idet flere elever både modtager soloundervisning og deltager i et sammenspilshold. Dette tal skal ses i forhold til de ca. 187.000 børn og unge op til 25 år, der bor i Københavns Kommune. [14]

Musikskolen udbyder også *Klasseprojekter*. Det er et tilbud til alle folkeskolens 1.-6. klasser om et 3-dages musikforløb på skolen, hvor der i sæson 2019-2020 var 24 ud af ca. 75 ansøgte klasser, der bliver omfattet af tilbuddet. Dette skal ses i betragtning af, at der i skoleåret 2018/19 er 1253 klasser fra 1.-6. klassetrin i Københavns Kommune. Forløbet kræver ingen særlige forudsætninger og indeholder komposition, arrangement, spil på instrumenter, sammenspil, sang og fremførelse, og afsluttes med en koncert på sidste dagen. [15]

Musikskolen er delvis bydækkende med sit hovedkvarter i Kødbyen på Vesterbro, hvor over 50% af undervisningen finder sted. Herudover findes satellitafdelinger, der er spredt ud over byen – på nær Amager og Østerbro – som vist i tabel 1.

Tabel 1: Afdelinger af Københavns Kommunes Musikskole [16]

Afdeling	Bydel	Andel af undervisning
Brønshøj Skole	Brønshøj-Husum	2,7 %
Damhusengens Skole	Vanløse	3,3 %
Korsager Skole	Brønshøj-Husum	1,8 %
Musikskolen, Vesterbro	Vesterbro/Kgs. Enghave	57,4 %
Rådmandsgades Skole	Nørrebro	3,6 %
Sankt Annæ Gymnasium	Valby	13,3 %
Skolen på Amagerbro	Amager Øst	3,4 %
Skolen ved Sundet	Amager Øst	4,4 %
Sokkelundlille Børnekulturhus	Bispebjerg	1,3 %
Utterslev Skole	Bispebjerg	1,4 %
Øster Farimagsgades Skole	Indre By	5,5 %
Ålholm Skole	Valby	1,8 %

[12] Herudover har Sankt Annæ en nyoprettet Vokallinje
[13] Danmarks Statistik 2019
[14] Danmarks Statistik 2019
[15] www.musikskolen.kk.dk/klasseprojekt
[16] Københavns Kommunes Musikskole

Det er målsætningen, at hver satellitskole skal have mindst fem undervisere tilknyttet for – så vidt muligt – at skabe et lokalt undervisningsmiljø, hvor der bl.a. lægges op til samarbejde og samspil mellem de forskellige musikhold. Undervisningen skal – i den grad det er muligt – foregå på skoler hvor faciliteterne er velfungerende. Dette er dog langt fra tilfældet på alle skoler.

Selvom der stræbes efter en geografisk spredning af tilbuddet over hele kommunen, er adgangen til musikskolens tilbud dog størst i skolens hovedkvarter på Vesterbro. Musikskolen forklarer dels dette med, at man ønsker at have et hovedkvarter af en vis størrelse, for at kunne opretholde et miljø og f.eks. have en koncertsal. Dels at de økonomiske midler er for sparsomme til at kunne etablere sig bredere.

8.3 Sammenligning med 6-byerne

Der er i Danmark 98 kommunale musikskoler med i alt ca. 50.000 elever. I forhold til den samlede målgruppe af 0 til 24-årige er dækningen i Københavns Kommune 0,87%.
Som det ses af tabel 2, er dette betragteligt færre end i de øvrige byer i 6-by-samarbejdet. [17]

Tabel 2: Andel af elever i målgruppen i 6-byerne [18]

	Procentdel af 0-24-årige
Københavns Kommunes Musikskole	0,87 %
Aarhus Musikskole	2,30 %
Aalborg Kulturskole	4,75 %
Odense Musikskole	2,69 %
Esbjerg Kulturskole	5,36 %
Randers Musikskole	4,19 %

Som det fremgår af tabel 3, modtager Københavns Kommunes Musikskole også det laveste kommunale tilskud pr. borger i målgruppen set i forhold til de øvrige 6-byer.

Tabel 3: Kommunal støtte til den kommunal musikskole pr. 0-24-årig i 6-byerne [19]

	Kommunalt tilskud pr. 0-24-årig
Københavns Kommunes Musikskole	77 kr.
Aarhus Musikskole	97 kr.
Aalborg Kulturskole	318 kr.
Odense Musikskole	106 kr.
Esbjerg Kulturskole	338 kr.
Randers Musikskole	192 kr.

8.4 Sankt Annæ Gymnasium

Sangskolen Sankt Annæ Gymnasium består af både grundskole, gymnasium og MGK-center. Særlig for Sankt Annæ er, at kurset er et integreret 4-årigt gymnasieforløb. Skolen har intet skoledistrikt, men optager elever fra hele kommunen med start i 3. klasse. Skolen optager hvert år 84 elever, hvilket svarer til 1/6 af ansøgerne.

[17] Danmarks Statistik, sæsonen 2016-2017
[18] Danmarks Statistik, sæsonen 2016-2017
[19] Danmarks Statistik, sæsonen 2016-2017

Sankt Annæ Gymnasium er udpeget til kompetencecenter med det formål at understøtte de københavnske skoler og institutioners arbejde indenfor de praktisk-musiske fag: musik, billedkunst, håndværk og design, samt den praktisk-musiske dimension i andre traditionelle fag. Blandt samarbejdspartnerne inkluderer – udover kommunale efterskoler, folkeskoler og musikskoler – også Malmö Latinskola, Concerto Copenhagen og DR.

Sankt Annæ understøtter bl.a. de københavnske skoler i arbejdet med at fremme sang og musik i skolernes dagligdag. Sankt Annæ skræddersyr deres støtte til den enkelte skoles behov og situation, og de konkrete faglige indsatser skabes i et tæt samarbejde mellem skolen/institutionen og kompetencecentret. [20]

Efter en ny bestemmelse i Folkeskoleloven skal folkeskolen samarbejde med de kommunale eller kommunalt støttede musikskoler, med henblik på at bidrage til opfyldelse af folkeskolens formål og mål for fag og emner.

Sankt Annæ faciliterer en række kor for alle aldersgrupper. Mest kendte er Københavns Drengekor, Pigekoret og Mandskoret. Korene indgår i et tæt samarbejde med Københavns Domkirke, hvor de ofte optræder.

Årligt modtager Sankt Annæ 1,1 mio. kr. i sin egenskab af at være kompetencecenter.
Sankt Annæ Sangskole (Københavns Kommunes Sangskole) – deres kor og ungdomsorkester – vil blive yderligere beskrevet i kortlægningens anden del om klassisk musik.

9. Musikundervisning i KFF

Selvom Københavns Kommunes Musikskole ressortmæssigt hører under Børne- og Ungdomsforvaltningen, foregår der også musikundervisning i Kultur- og Fritidsforvaltningens institutioner og kulturhuse.

Kultur- og Fritidsforvaltningens kulturhuse tilbyder forskellige former for musikundervisning til børn og unge. Her tegner institutionerne Børnekulturhus Ama'r, Osramhuset og Zone2 Børnekultur sig for en stor del af musiktilbuddene, men også andre af byens kulturhuse har tilbud af forskellig art. Her tilbydes bl.a. babyrytmik, rytmik, musikalsk legestue, kor, elektronisk musik og sammenspil, og enkelte steder også instrumental soloundervisning.

I Børnekulturhus Ama'r tilbydes også forskellige emnebaserede musikforløb af ca. en uges varighed, som et samarbejde mellem kulturhuset og forskellige aktører på den danske musikscene, herunder Jazz Danmark og Dansk Rocksamråd (ROSA).

Når forvaltningens institutioner faciliterer musikundervisning i egne lokaler, er brugerbetalingen som regel et mindre, symbolsk beløb og i visse tilfælde gratis. Dog er brugerbetalingen på soloundervisning ofte mere på niveau med de private aktører på markedet.

Der tilbydes desuden privat undervisning i nogle af forvaltningens kulturhuse, hvor underviseren lejer sig ind i kommunale lokaler, og tilbyder almindelig brugerbetalt musikundervisning.

[20] http://folkeskolen.sag.dk/om-skolen/praktisk-musisk-kompetencecenter/

Problemstilling omkring musikundervisning i KFF:

- En gennemgang af tilbuddene om musikundervisning i Kultur N, V, Ø og S viser, at der er store forskelle i de fire bydelsenheders udbud. Der er ingen overordnede retningslinjer, og udbuddet af musikundervisning i kulturhusene synes ofte afhængig af både lokal efterspørgsel og medarbejdernes engagement på musikområdet.

10. Øvrige udbydere af musikundervisning i København

Københavns Kommunes Musikskoles relativt beskedne størrelse skaber et stort marked for andre udbydere af undervisning, og ifølge flere aktører er der langt flere udbydere i København end i andre kommuner.

De andre aktører på markedet har mange forskellige profiler og er finansieret forskelligt. De bliver støttet gennem offentlige midler (kommune eller stat), brugerbetaling, fondsmidler, private bidrag eller en blanding af disse. Generelt er der en større brugerbetalingsandel blandt de private udbydere.

Flere aktører modtager kommunale tilskud i form af f.eks. folkeoplysende midler. I alt gives der i regi af KFF årligt ca. 2,4 mio. kr. i direkte støtte til andre aktører, både som folkeoplysende midler og efter kommunalfuldmagten. Heraf modtager Rytmisk Center – som den største private aktør – ca. 1,8 mio. kr. årligt.

Som eksempler på andre udbydere kan nævnes:

- Rytmisk Center tilbyder mere almen musikundervisning på linje med Københavns Kommunes Musikskole – dog til en højere pris.
- Østerbro Musikskole tilbyder mere almen musikundervisning på linje med Københavns Kommunes Musikskole – dog til en højere pris.
- Goldschmidts Akademi der, ligesom projektet Mere Musik til Byens Børn, primært henvender sig til socialt udsatte børn, der ellers falder uden for den gængse gruppe af børn, der går til musikundervisning.
- Musikskolen Zag Du Gaf, der bla. tilbyder instrumentalundervisning til børn med ADHD, autisme og andre mentale diagnoser.
- Tivoli-garden og Tivolis Musikskole.[21]
- Tilbud om babyrytmik og kor/sang i mange kirker.[22]
- Suzuki-instituttet, der bekender sig til en bestemt musikpædagogisk læringsmetode.
- Små og helt private udbydere, der tilbyder musikundervisning hjemme hos den enkelte eller i egne lejede lokaler. Disse kan være organiserede gennem musikundervisning.dk, der er en portal, hvor elever og undervisere mødes.
- Musikundervisning i fritidsklubber.
- Diverse enkeltstående tilbud der udbydes gennem Åben Skole-portalen.

[21] Tivoli-Garden og Tivolis Musikskole beskrives yderligere i afsnittet Klassisk musik i Københavns Kommune

[22] Ifm. kortlægningen er de fleste folkekirker i Københavns Kommune blevet kontaktet vedrørende deres musiktilbud til børn og unge. Pr. februar 2019 er der blevet bekræftet tilbud, der omfatter 667 børn og unge. Svarprocenten blandt kirkerne har dog været lav, så det formodes, at flere i målgruppen benytter sig af kirkernes tilbud.

- DR's forskellige kortilbud[23]

Resultatet af det differentierede billede er på den ene side, at man i København måske får et mere alsidigt udbud af musikundervisning end i mange andre kommuner. Dette er ifølge nogle aktører godt, da kommunens egen musikskole hovedsageligt koncentrerer sig om den mere traditionelle musikundervisning, og derfor ikke når så bredt ud til målgruppen (de 0-24-årige).

På den anden side betyder den store diversitet i udbuddet også, at markedet – herunder kvaliteten, prisen og arten af undervisningen – kan være meget uigennemskuelig, hvilket særligt kan gå ud over de ressourcesvage familier, der måske ikke har overskuddet til at finde det bedste tilbud. Samtidigt kan udbuddet også fremstå relativt tilfældigt, og de mange aktører gør det svært at lave en overordnet planlægning af udbuddet, såfremt det ønskes.

Problemstillinger vedr. de øvrige udbydere af musikundervisning:

- På grund af den store diversitet i udbuddet af musikundervisning, er det vanskeligt at give et konkret bud på, hvor mange af de københavnske børn, der reelt modtager musikundervisning af enten den ene eller anden art. Dette tal kan med fordel undersøges nærmere, for at klarlægge det præcise behov for mere musikundervisning til børn og unge.

- Der er ingen garanti for gode lokale musikundervisningstilbud, og der er derfor mangel på en overordnet plan for undervisningstilbuddene i de forskellige bydele.

11. Udlån af lokaler og samarbejdet med Børne- og Ungdomsforvaltningen

Der er blandt mange aktører et udtrykt ønske om at få stillet lokaler gratis til rådighed til musikundervisning på enten skoler eller i kulturhuse. Flere aktører oplyser, at de på grund af manglende egnede og økonomisk rentable lokaler, bliver nødt til at afvise interesserede elever. Ifølge Folkeoplysningsloven er kommunerne forpligtede til at stille egnede lokaler gratis til rådighed for godkendte folkeoplysende foreninger. Det er dog de færreste musikskoler, der er organiserede som folkeoplysende foreninger – måske fordi dette kræver, at det frivillige engagement og arbejde er bærende, og at en væsentlig del af personalet således umiddelbart forventes at arbejde på fuld eller delvis frivillig basis.

Det er endvidere lovligt – men ikke lov*pligtigt* – for kommuner at stille lokaler gratis til rådighed for foreninger, selvom de ikke er godkendte som folkeoplysende, hvis kommunen støtter foreningen enten økonomisk eller på anden vis. Til gengæld er det ikke lovligt for kommuner at stille lokaler til rådighed for virksomheder der har en indtjening herved.

11.1 Samarbejdet med Børne- og Ungdomsforvaltningen

De lokaler der stilles til rådighed for foreninger, vil som oftest være på skoler. Et velfungerende lokaleudlån kræver derfor et godt samarbejde mellem KFF og BUF, samt at BUF i øvrigt er villige til at stille deres lokaler og musikudstyr til rådighed på den måde der foreskrives i folkeoplysningslovens § 22 stk. 3, og som giver foreningerne de bedst mulige rammer til at udøve undervisningen.

[23] DR har mange forskellige kortilbud til både børn og voksne. Disse beskrives mere indgående i anden del om klassisk musik.

Det er et gennemgående budskab fra aktørerne, at samarbejdet med de lokale skoler er afhængigt af den enkelte skoleleders vilje til at samarbejde og deres videre engagement for musikundervisningen. Der er derfor en oplevelse af, at muligheden for at låne egnede undervisningslokaler og instrumenter på skolerne alt for ofte beror på tilfældigheder og ikke på folkeoplysningslovens krav.
Som følge heraf har flere aktører udtrykt et ønske om klarere overordnede – evt. politiske – rammer for lokaleudlån. Inden for disse rammer ønskes dog stadig en fleksibilitet i mulighederne for planlægning på detailniveau med den enkelte skoleleder eller ejendomsservicetekniker, så tilbuddene bedst muligt kan tilpasses de lokale forhold.

Enkelte aktører foreslår desuden, at der kunne være en koordinator, som kan virke som bindeled mellem KFF og BUF. En direkte kontaktperson der kan hjælpe med lokaler, regler på området, mulighed for tilskud mv.

Der pågår pt. et arbejde i KFF– i samarbejde med BUF – om at sikre en bedre adgang til skolerne for foreninger. Dette har dels et teknisk ben, der omhandler, at der sikres velfungerende elektronisk adgang til skolerne. Det andet ben skal sikre, at de enkelte skoler i højere grad samarbejder om, at lokalerne ikke står tomme når skoledagen er ovre, men i stedet stilles til rådighed for fritidsbrugere, som det foreskrives i folkeoplysningslovens § 21 og 22. [24]

Problemstilling vedr. lokaleudlån:

- Generelt er der fra flere aktørers side en oplevelse af, at Københavns Kommune ikke altid taler med én stemme, og at Kultur- og Fritidsforvaltningen f.eks. på den ene side tildeler folkeoplysende midler, mens skolerne på den anden side ikke ønsker at udlåne deres lokaler.

12. Bemærkninger fra Københavns Kommunes Musikudvalg

Københavns Kommunes Musikudvalg drøftede på møde den 18. december 2018, muligheden for et fagligt netværk på tværs af de mange udbydere – særligt de kommunale. Formålet med et netværk skulle bl.a. være at opnå en højere kvalitet i undervisningen, en større sammenhæng på tværs af tilbud og undersøge mulighederne for synergier.

Musikudvalget kom på mødet også med følgende bemærkninger og et forslag om musiktilbud til alle skolebørn i København:

"Som det tidligere er nævnt, er musikundervisningen i folkeskolen obligatorisk i 1.-6. klasse. Det betyder bl.a., at der opstår et vakuum for musikundervisningen i udskolingen, hvor der ofte ikke findes tilbud til de ældre elever."

"Dertil kommer, at der fra mange sider peges på, at den obligatoriske musikundervisning i folkeskolen også for 1.-6. klasses vedkommende med fordel kan suppleres af tilbud, der peger ud over folkeskolen – f.eks. af undervisningstilbud fra de kommunale musikskoler, skolekoncerter m.m. hvis man ønsker de positive effekter jf. indledningsafsnittet i dette notat. Åben skole er i den forbindelse en af disse muligheder, men i København er Åben Skole på musikområdet ikke nævneværdigt udviklet."

[24] Bekendtgørelse af lov om støtte til folkeoplysende voksenundervisning, frivilligt folkeoplysende foreningsarbejde og daghøjskoler samt om Folkeuniversitetet (folkeoplysningsloven), https://www.retsinformation.dk/Forms/R0710.aspx?id=202909

[Det er fra august 2019 vedtaget, at elever skal have et obligatorisk praktisk/musisk valgfag i 7.- 8. klasse, som afsluttes med en prøve med et digitalt afgangsbevis.]

"For at sikre musiktilbud til alle byens børn, skal tilbuddene være en fast og kontinuerlig del af folkeskolen, og ikke kun et fritidsanliggende for velstillede familier. Tilbuddene kan indgå i en form for garantiordning for alle byens skolebørn i hele skoleperioden og dermed skabe flere møder mellem børn og musik i den københavnske folkeskole."

"Garantiordningen kunne have form af en 'timeglas-model', hvor byens mangfoldige musikaktører får mulighed for at levere tilbud til ordningen, der både kan være enkeltstående oplevelser som f.eks. skolekoncerter, besøg på et spillested el.lign., eller længerevarende undervisnings- eller workshopforløb. Tilbuddene kan være finansieret på forskellig vis og behøver ikke alene være kommunale tilbud."

"Alle tilbuddene kvalificeres dog kommunalt ved optagelse i ordningen, som det også er tilfældet med projektet Mere Musik til Byens Børn. Denne form for ordning ville endvidere kunne bidrage til at skabe et læringsnetværk blandt de musikaktører, der leverer tilbud til ordningen. Den kommunale facilitering og indsats tænkes her som midten – den 'smalle del' – af timeglasset."

"I den anden ende af timeglasset er skolerne, der frit og gratis kan vælge mellem de forskellige musiktilbud der kunne være tilgængelige, på eksempelvis Åben Skole-portalen eller på anden digital vis. For at skabe de bedste rammer for ordningen, kunne der på hver skole være en kontaktperson, som indgår i et netværk omkring ordningen og har den samlede koordinerende kontakt med BUF og KFF."

På mødet den 16. maj 2019 blev der i KFU rejst et medlemsforslag om en model for garanteret musiktilbud til børn. KFU drøftede medlemsforslaget og anmodede forvaltningen om, på baggrund af udvalgets drøftelser og tilkendegivelser, at udarbejde et revideret og kvalificeret budgetnotat med henblik på de kommende forhandlinger om budget 2020.

Del 2: Klassisk musik i Københavns Kommune

13. Indledning

I det følgende beskrives kor, ensembler og orkestre som de indgår i den musikalske fødekæde i København. Afsnittet indledes med en beskrivelse af scener til den klassiske musik i Københavns Kommune.

Herefter beskrives et udvalg af ungdomsorkestre, hvor talenterne opdages og kimen til den videre talentudvikling og interesse for musikken bliver lagt. Dernæst beskrives et udvalg af den store gruppe af professionelle kor, ensembler og orkestre der findes i byen. Det er værd at bemærke, at de største institutioner (Det Kongelige Teater og Kapel, DR Symfoniorkester og Copenhagen Phil – Hele Sjællands Symfoniorkester) er nationale eller regionale institutioner, som derfor hovedsageligt finansieres af staten med en pligt til at stå til rådighed for hele landet eller regionen. Endelig præsenteres byens uddannelsesinstitutioner indenfor den klassiske musik.

Det er ikke en udtømmende beskrivelse af kor og orkestre, men vil give et overordnet billede af den klassiske musik i København.

Det klassiske musikmiljø og de professionelle klassiske musikaktører i København befinder sig i en både fordelagtig og udfordret situation. Samtidig med at stadig flere af de veluddannede, ældre indbyggere tager til klassiske koncerter, er det stadig et flertal af befolkningen der aldrig - eller sjældent - kommer afsted. Blandt det faldende befolkningssegment er børn og unge højt repræsenteret.[25]

For at imødegå dette er der sat en række initiativer i værk for at få den klassiske musik ud til hele befolkningen. Med Kulturministeriets Musikhandlingsplan 2019-2022 er der lagt op til, at orkestrene tænker i nye partnerskaber og samarbejder for at tiltrække nye målgrupper. I 2019-2022 er der øremærket 23 mio. kr. til musikinitiativer for børn og unge med det formål at vække interessen for blandt andet klassisk musik og dens udøvelse. Blandt initiativerne er *OrkesterMester* og *Levende Musik i Skolen*.[26]

Endelig modtager landsdelsorkestrene, hvoraf København er dækket af Copenhagen Phil – hele Sjællands Symfoniorkester - yderligere statslige midler, med særligt fokus på opsøgende aktiviteter, for at bygge bro mellem borgerne og den symfoniske musik.[27]
Hvor tre ud af de fem landsdelsorkestre i øvrigt modtager substantiel kommunal driftsstøtte, er dette ikke tilfældet for hverken Copenhagen Phil eller Sønderjyllands Symfoniorkester. Se nærmere i afsnit 17.

I modsætning til den rytmiske musik modtager de mindre klassiske spillesteder ikke fast støtte fra Københavns Kommune. De større institutioner som Operaen, Det Kongelige Teater og Koncerthuset modtager årlig statslig støtte. Hvad angår Det Kongelige Teater yder Københavns Kommune dog også støtte – se nærmere i afsnit 14.

---

[25] Hvordan styrker vi landskabet for professionelle klassiske ensembler og orkestre i Danmark? Rapport fra Artana, 2017, s. 3
[26] Orkestermester og Levende Musik i Skolen er ikke forankret i Københavns Kommune.
[27] Musikhandlingsplanen 2019-2022. Kulturministeriet, 2018

Orkestre, kor og ensembler kan løbende søge Københavns Kommunes Musikudvalg om enkeltydelser eller underskudsgarantier til deres koncertaktiviteter m.m., men ikke driftsstøtte.
De fleste klassiske musikere arbejder freelance og agerer på samme vilkår som andre genrers freelance-musikere – de er udøvende i forskellige freelance-ensembler, der engageres af koncertarrangører på spillesteder, i kirker, musikforeninger etc. København rummer dog en række fastansatte klassiske musikere, nemlig de ansatte orkestermusikere i Copenhagen Phil, DR Symfoniorkestret og Det Kongelige Kapel.
Mange musikere har undervisning som sideaktivitet og udgør således en vigtig ressource i arbejdet med den musikalske fødekæde inden for klassisk musik.

14. Scener til den klassiske musik

I Københavns kommune er der et bemærkelsesværdigt stort udvalg af rytmiske spillesteder med et bredt og varieret udbud af den rytmiske musiks genrer. Noget af det, der kendetegner de rytmiske spillesteder, er tilgængeligheden og ofte koblingen til et aktivt byliv med café- eller restaurationsdrift. Dertil kommer et kontinuerligt publikumsudviklingsarbejde.

Tilsvarende steder til klassisk kammermusik er fraværende. Problemstillingerne i at oprette et klassisk spillested med samme muligheder er mangfoldige (akustik, honorar, lokaleleje, behov for "stilleperioder"…). I København manifesterer den klassiske kammermusik sig på mere løse vilkår. Kirker, museer og andre rum med både velegnet akustik og publikumsforhold. Det kan dog være svært at fastholde en profil, når den scene, der spilles på, har en midlertidig karakter.

Nedenfor findes en beskrivelse af nogle af Københavns scener, der præsenterer klassisk musik:

14.1 Det Kongelige Teater

Det Kongelige Teater består af tre scener – Gamle Scene, Operaen og Skuespilhuset – og er også hjemsted for Det Kongelige Kapel. Kappelet, der består af 104 professionelle musikere, er blandt verdens ældste, og har været tilknyttet Det Kongelige Teater siden bygningens opførelse i 1748. Orkestret spiller i dag på Gamle Scene og fungerer samtidig som opera- og symfoniorkester for Operaen, hvor orkesteret spiller på både Store Scene og Takkelloftet. Det Kongelige Teater har herudover Stærekassen, der siden 2014 er blevet lejet ud som fast øve- og koncertlokale til Den Kongelige Livgardes Musikkorps.

Det Kongelige Teater modtager et årligt tilskud fra Københavns Kommune på 48 mio. kr. Tilskuddet baseres bl.a. på en vurdering af, at en opera ikke kun er et aktiv for staten - men også for Københavns Kommune. I aftale 2016-2019 mellem Det Kongelige Teater og Københavns Kommune, skal teatret varetage de fire indsatsområder:

- *Børn og Unge*
- *Events, festivaler og turisme*
- *Outreach*
- *Netværk*

Ud af den samlede bevilling på 48 mio. kr. fra Københavns Kommune i 2018 er 5 mio. kr. øremærket de fire indsatsområder. Det Kongelige Teater modtager herudover en årlig statslig

driftsbevilling på 522,3 mio. kr.[28] samt sponsorater, billetsalg samt øvrige egenindtægter gennem f.eks. kommerciel udlejning. [29]

Projekter i Det Kongelige Teater

Kapellet har i årenes løb stået for flere aktiviteter, fra koncertturnéer i ind- og udland, til indspilning af cd'er og dvd'er henover nytårskoncerter.

Som en del af teatrets indsatsområder for borgere i Københavns Kommune, har teatret blandt sine nye projekter indført hands-on workshops for børn i samarbejde med Det Kongelige Kapel. Skoleelever får her mulighed for gratis at deltage i workshops på Operaen, hvor de får lov til at håndtere og spille på de klassiske instrumenter.

På lignende måde har kapellet lagt lokaler til *Publikumsorkestret*. Initiativet udsprang i 2015 og består af ca. 125 musikglade amatører i alle aldre og med forskellig musikalsk erfaring. Musikerne møder op til faste tirsdagsprøver i Operaens orkesterprøvesal, og de opfører to til tre offentlige koncerter om året i ind- og udland.

Et af Det Kongelige Teaters hovedformål er at bidrage til at udvikle talenter på eliteniveau inden for hele scenekunstområdet, og teatret uddanner bl.a. deres egne operasangere i samarbejde med Det Kongelige Danske Musikkonservatorium. Operaakademiet er beskrevet under afsnittet om Konservatorierne.

14.2 Operaen

Operaen hører under Det Kongelige Teater og fungerer som Danmarks nationalopera. Udover opera opføres der klassiske koncerter og ballet. Operaen har plads til ca. 1600 personer på Store Scene og ca. 170 personer på Takkelloftet.

Operaen lægger desuden hus til Det Kongelige Operakor. Koret varierer i størrelse – fra ca. 20 til 40 sangere – alt efter forestillingen.

Det Kongelige Operakor har egen prøvesal i Operaen og ledes dagligt af en korsyngemester der gennemgår repertoiret. For at blive sanger i Den Kongelige Opera skal man have et højt teknisk niveau samt kunne fremføre et operarepertoire der strækker sig over flere stilarter. Koret består primært af konservatorieuddannede sangere, men også sangere der har gjort professionel karriere via studier hos privatlærere.

Herudover har Operaen Den Kongelige Operas Solistensemble, der tæller danske og udenlandske sangere. Solisterne har ofte sideløbende med koret en karriere, hvor de optræder i flere både nationale og internationale sammenhænge.

14.3 DR Koncerthuset

Udover Koncertsalen har DR Koncerthuset i alt 4 sale, hvor det største rum har plads til ca. 1800 publikummer.

Som Koncerthusets største sal har Koncertsalen en optimeret akustik til særligt symfonisk musik, samt bl.a. lydregulerende gardiner, der kan regulere akustikken.

[28] Årsrapport 2018. Det Kongelige Teater. 2019, s. 11, 60
[29] Årsrapport 2018. Det Kongelige Teater. 2019, s. 6

Med scenen placeret midt i salen er der en god akustik uanset hvor man sidder og hvilken type musik man hører. Salen er inspireret af Berlinerfilharmonien samt DRs gamle sal i Radiohusets Koncertsal.

Salen er hjemsted for DRs egne orkestre – DR Big Band og DR SymfoniOrkestret – der opfører klassisk musik med solister og dirigenter fra hele verden.

14.4 KoncertKirken

KoncertKirken på Blågårds Plads blev etableret i 2009 og er den første koncertkirke i Danmark. KoncertKirken købte i 2015 Blågårds Kirke af Kirkefondet, så KoncertKirken i dag ejer bygningen. Den er organiseret som en Andelsforening med en daglig leder som eneste fastansatte. Kirken har en kapacitet på 150 personer. [30]

Placeret centralt på Nørrebro er Koncertkirken forankret i lokalmiljøet og udgør et bidrag til det dynamiske, flerkulturelle lokalmiljø. Kirken har formået at udvikle gode samarbejder med lokale aktører som eksempelvis KFFs Støberiet, Blågårds Bibliotek samt LiteraturHaus, Blågårds Apotek og Blågårds Sogn.

KoncertKirkens formål er at præsentere musik af højeste kvalitet inden for alle genrer. Programmet er på et højt internationalt niveau, og et af kirkens formål er at promovere dialog, respekt og gensidig forståelse mellem kulturelle grupper både lokalt og globalt.

I perioden 2009-2018 er der blevet afholdt over 1000 programsatte arrangementer indenfor en række forskellige genrer. Alene i 2018 havde Koncertkirken ca. 11.900 besøgende og opførte 238 koncerter, heriblandt kor- og orgelkoncerter, barok-, renæssance- og middelaldermusik samt mere moderne genrer.

Hertil holder kirken også en række andre events såsom filmscreenings, konferencer, workshops og forelæsninger. Kirken fungerer også som venue for musikfestivalerne Copenhagen Jazz Festival, Organ Sound Art Festival og KLANG Festival.

KoncertKirken modtager ikke fast driftsstøtte men søger årligt om honorarstøtte. I 2018 modtog kirken 150.000 kr. og i 2019 114.400 kr. fordelt på 110 klip.

14.5 Østerbro Koncertforening

Østerbro Koncertforening blev etableret i 2004, og er en forening, som omfatter fire ensembler: Messaien Quartet Copenhagen, Nordic String Quartet, Trio Amerise og Dahlio String Trio. De holder til i Unitarernes Hus på Østerbro, hvor de afholder klassiske koncerter med løbende gæsteoptrædende fra ensembler og solister.

Derudover har foreningen indledt et samarbejde med foreningen Genklange, som arbejder for at udbrede kendskabet til klassisk musik for børn, i form af koncerter og musikpædagogiske workshops.

[30] https://www.koncertkirken.dk/om-koncertkirken/

I sæsonen 2019-20 vil foreningen afholde mindst 15 koncerter.

Koncertforeningen har siden 2004 løbende modtaget støttemidler fra Musikudvalget.

Problemstilling vedr. klassiske/rytmiske scener i København:

- Der er markant forskellige vilkår for støtten og scenerne dedikeret til den klassiske musik i forhold til støtten og scenerne dedikeret til den rytmiske musik.

- Det kan være vanskeligt for klassiske professionelle musikere at finde egnede scener i København til at spille egne koncerter.

14.6 Tivoli

Tivoli er en forlystelseshave midt i København, der rummer en række scener for bl.a. klassisk musik, ikke mindst den store koncertsal med plads til ca. 1800 gæster. Tivoli har eksisteret siden 1843, og har siden sin start haft musik som en væsentlig del af sin profil – musik på havens udendørs scener, i Glassalen og i Koncertsalen. Tivoli har også siden dets åbning haft sit eget klassiske orkester – i dag konstrueret således, at Copenhagen Phil – hele Sjællands Symfoniorkester – spiller sommerkoncerter i Tivoli under navnet Tivoli Copenhagen Phil, sponsoreret af Tivoli.

Den klassiske musik i Tivoli finder hovedsageligt sted om sommeren, i dag under navnet SommerKlassisk. I 2019 rummede sæsonen over 65 koncerter med klassisk musik. SommerKlassisk præsenterer et program med internationale orkestre og solister, samt koncerter med Tivoli Copenhagen Phil – symfoniske programmer, operaaftner, underholdende koncerter m.m. Tivoli præsenterer også koncerter med unge musikere på vej til en professionel karriere – bl.a. i samarbejde med Det Kongelige Danske Musikkonservatorium – koncerter med ungdomsorkestre og koncerter med de bedste amatørorkestre. Tivoli støtter således vækstlaget i klassisk musik, ligesom det sker med Tivoli-Garden og Tivoli Musikskole, events som Musikskolernes Dage, Børnekor-dag m.m.

Koncerter med professionelle musikere kræver køb af koncertbillet, hvorimod koncerter med semi-professionelle eller amatører er gratis for gæster med årskort til Tivoli. Godt 30.000 gæster benytter sig af sommerens klassiske koncerttilbud i Tivoli.

Tivoli er et aktieselskab og modtager i modsætning til DR, Det Kongelige Teater m.fl. ingen statslig eller kommunal støtte til sine klassiske koncerter m.m.

14.7 Mogens Dahl Koncertsal

Mogens Dahl Koncertsal er en venue for klassisk musik der holder til på Islands Brygge. Koncerthuset blev indviet i 2005 og afholder bl.a. kammerkoncerter af både danske og internationale navne, ligesom huset har sit eget kammerkor ved navn Mogens Dahl Kammerkor.

Mogens Dahl Koncertsal har i årerne 2016-2018 modtaget underskudsgarantier på mellem 10-20.000 kr. årligt fra Musikudvalget.

15. Øvrige scener til klassisk musik

Udover de allerede nævnte scener, findes der en række andre scener i København, der præsenterer klassisk musik i varierende omfang. Herunder nævnes et uddrag:

Glyptoteket

Glyptoteket byder på en række klassiske sommerkoncerter i museets festsal, der med plads til 500 gæster i 2019 afholder ca. 8 koncerter fremført af solister og ensembler fra ind- og udland. Musikerne spiller nogle af de største værker i tråd med koncerternes forskellige temaer, bl.a. fransk romantik og impressionisme, barok, nutid og folkemusik og Guddommelige Schubert.

Den Sorte Diamant

Den Sorte Diamant afholder ca. 30 koncerter om året fordelt på forskellige genrer. Biblioteket har dog et stort fokus på klassisk og kammermusik, og koncerterne tæller alt fra både den danske talentmasse til danske veletablerede ensembler og store internationale topnavne. Den Sorte Diamant afholder også jule- og nytårskoncerter og indgår i forskellige længerevarende musikalske samarbejder med eksempelvis ensemblet Concerto Copenhagen og festivalen KLANG.

Dronningesalen, der er kendt for en særlig god akustik til kammermusik, kan rumme mellem 400 og 600 gæster.

Rundetårn

I Biblioteksalen i Rundetårn afholdes der ligeledes arrangementer, hvor eksterne arrangører bl.a. kan afholde offentlige koncerter. Salen har en kapacitet på 150 publikummer og der afholdes ca. 20 årlige koncerter primært indenfor genrerne klassisk og jazz.

I 2019 vil der eksempelvis være koncerter med DR VokalEnsemblet, Copenhagen Baroque Festival og Sommerkoncert med Trinitatis Kantori.

Kunsthal Charlottenborg

Kunsthallens program er delt op i tre sæsoner om året. Hver sæson indeholder en række performances og har bl.a. opførelser i forbindelse med Charlottenborg Art Talks, Balletfestival og Heartland musikfestival. Kunsthallen holder løbende koncerter i deres serie Charlottenborg Music, som ofte hører under genrerne klassisk og jazz.

Herudover lægger Charlottenborg Festsal lokaler til den årlige Copenhagen Summer Festival for klassisk musik.

Borups Højskole

Borup Højskole er både en højskole og et åbent kulturhus med periodevise koncerter med musik af både nye og etablerede kunstnere og dansk kompositionsmusik. Koncerterne er ofte arrangeret af eksterne aktører. Højskolens har en musiklinje, der giver forståelse for komposition og produktion, og hvor der undervises i alt fra avantgardemusik over ikke-vestlige musikformer til moderne pop.

15.1 Musik i Københavns kirker

Der er i alt 106 kirker i Københavns Stift. I mange af stiftets kirker bliver der afholdt musikalske

arrangementer med et bredt udvalg af koncerter i både indhold og form. De store kirkerum er især gode til at sikre en særlig musikalsk oplevelse med en god akustik.

Kirkerummene benyttes af kirkerne til egne koncertaktiviteter, og lejes derudover ud til mange eksterne brugere, hvor der skal tages en naturlig hensyntagen til rummenes egentlige religiøse formål. Muligheden for at skabe et sammenhængende og kontinuerligt koncertprogram i kirkerummene er derfor begrænset. Udover koncertaktiviteterne, udbyder mange kirker også forskellige musikundervisningstilbud herunder børne- og ungdomskor. Det skal først og fremmest ses som et led i kirkernes opsøgende sognearbejde, og derefter som et bidrag til kommunens samlede musik og kulturudbud. Det er kun i ringe grad koordineret med en kommunal kultur og musik strategi, og oppebærer heller ikke nævneværdig støtte fra kommunen. Kirkerne har hidtil - som helhed - ikke være nemme at komme i dialog med.

I 2019 bliver der afholdt koncerter i 25 kirker. Der bliver bl.a. tilbudt klassiske symfoniske værker, musicals, gospel- og korkoncerter, akustisk sang, jazzkoncerter, orgelpromenader, forårs- og sommerkoncerter, helligdagskoncerter, sangaftener, fællessang, musikgudstjenester og babysalmesang. To af de faste arrangementer i mange kirker er babysalmesang og musikgudstjenesten. Babysalmesang er et musiktilbud, der i 2019 inkluderer 19 af kommunens 106 kirker og er for de 0-1-årige.

I 2019 afholdes musikgudstjenester i fire kirker i Københavns stift, hvoraf Grundtvigs Kirke har de fleste tilbud. Gudstjenesterne er andagter med musik og sangindslag med kirkernes kor og orgel. De er særligt populære omkring årets højtider, hvor et særligt repertoire der inkluderer fællessalmesang, korsang og orgelmusik, bliver udvalgt.

Problemstilling vedr. musik i kirkerne:

- Det er problematisk, at der ikke er en kontinuerlig dialog med så store udbydere af musik og musikundervisning i kommunen.

15.2 Klassiske festivaler

Som omtalt i kortlægningens første del afholdes der hvert år mange forskellige festivaler i København, hvoraf en del modtager støtte fra Københavns Kommunes Festivalpulje. Af de klassiske festivaler der modtager støtte, kan eksempelvis nævnes Copenhagen Summer Festival og Copenhagen Opera Festival (se hele overblikket under Festivaler i kortlægningens tredje del).

Derudover findes også en række andre klassiske festivaler i København. Der er både uafhængige festivaler der ikke modtager støtte, samt festivaler støttet af Københavns Kommunes Musikudvalg:

Tivoli Festival, Njord, PULSAR-festival og Østerbro Kammermusikfestival. I 2018 bevilgede Musikudvalget frie midler til Helligaandskirkens Internationale Orgelfestival (10.000 kr.), Copenhagen Renaissance Music Festival (15.000 kr.) og 6th new Copenhagen Guitar Festival (15.000 kr.)

I 2019 har Musikudvalget bevilget frie midler til Festival of Endless Gratitude (50.000 kr.) og Orkesterfestivalen 2019 (45.000 kr.).

16. Ungdomskor og orkestre

Københavns Kommunes Sangskole

Sankt Annæ Gymnasium er særligt kendt for deres tre elitekor – Københavns Drengekor, Sankt Annæ Pigekor og Sankt Annæ Gymnasiekor – som udgør Københavns Kommunes Sangskole. Sangskolen er for elever fra folkeskolens 3. klasser til gymnasiets 3.g.

Herudover har Sangskolen et Mandskor og et Spirekor.

Spirekoret er et tilbud om korundervisning for børn i 0.-2. klasse. Koret består af i alt 80 børn med en ligelig fordeling af drenge og piger. Det er sangglæden, der er i fokus, og udgangspunktet er sang, dans, bevægelse og leg.

Mandskoret synger med Drengekoret, når den dybe klangbund skal lægges, ved de store koncerter med landets førende orkestre, hvor op mod 120 sangere medvirker.

Københavns Drengekor

Københavns Drengekor er tilknyttet Sankt Annæ Gymnasium, der er Københavns Kommunes sangskole. Her får de 180 drenge i alderen 9-14 år professionel sangtræning som en integreret del af deres almindelige skolegang. De synger i koncertkoret, når de går i 6. og 7. klasse, og har minimum 5 lektioner korsang på skemaet om ugen.
Sankt Annæ Gymnasium rekrutterer hvert år nye elever med sanglige og musikalske evner blandt eleverne i 2. klasse i og omkring København. Drengene modtager to års undervisning i stemmedannelse og hørelære før de begynder i selve korarbejdet.

Københavns Drengekor har et tæt samarbejde med Københavns Domkirke og Vor Frue Kirke, der igennem mange år har været ramme om korets traditionsrige korkoncerter fredag aften i sæsonen og om korets kirketjeneste ved højmesser. Københavns Drengekor har også mange års tradition i at medvirke ved forestillinger i Operaen, i bl.a. flere operaer.

Koret arbejder fortrinsvis med det sværere klassiske a cappella repertoire, der er skrevet for netop drenge- og mandsstemmer, men også akkompagneret rytmisk musik og moderne kompositioner er på Kammerkorets repertoire.

Fra 1998 har koret med Dronningens tilladelse kunnet føje titlen Det Kongelige Kantori til sit navn og i overensstemmelse med korets traditioner er korets engelske navn Copenhagen Royal Chapel Choir.

Københavns Drengekor modtager årligt 130.000 i fast varigt tilskud fra Københavns Kommune. Derudover modtager koret yderligere 670.000 kr. i perioden 2018-2021.
I 2019 modtog koret 400.000 kr. fra Statens Kunstfond. Koret er endvidere støttet af Det Obelske Familiefond og Louis Hansen Fonden.

Sankt Annæ Pigekor

Sankt Annæ Pigekor blev til i 1973 og har siden stået for opførelser af nykomponeret, nyklassisk og rytmisk musik. Koret samarbejder ofte med professionelle musikere, andre kor og ensembler.

Alle piger i folkeskolen på Sankt Annæ Gymnasium synger i Sankt Annæ Pigekor fra 6. til 9. klasse.

Sankt Annæ Gymnasiekor

Gymnasiekorene består af et koncertkor, kammerkor og et rytmisk kor.
Sankt Annæ Koncertkor består af ca. 65 sangere. De afholder kirkelige koncerter med et repertoire, der omfatter både nutidige og ældre kompositioner for kor – a cappella eller med orkester – rytmisk og klassisk. Den indenlandske koncertaktivitet har koncentreret sig om kirker i København og på Sjælland.

Sankt Annæ gymnasiums kammerkor er et kor på ca. 30 medlemmer. Sankt Annæ Kammerkor arbejder fortrinsvis med det sværere klassiske a cappella repertoire, men også akkompagneret rytmisk musik og moderne kompositioner er på Kammerkorets repertoire.

DR Korskolen

DR Korskolen er samlebetegnelsen for Danmarks Radios tre børne- og ungdomskor, hvor børn og unge i alle aldre får mulighed for at udfolde deres sangtalent. DR Korskolen har i alt 200 børn og unge på en årgang.

Hvert forår optages nye sangere til korene. Det er ikke muligt for elever på Sankt Annæ Gymnasium (folkeskolen) at ansøge, da de i forvejen har et højt musikalske aktivitetsniveau. Prisen for at gå på Korskolen er 1500 kr. årligt.

Korskolen består af tre kor: Spirekoret, Børnekoret og Juniorkoret.

Spirekoret er for den yngste aldersgruppe, og består af 85 børn i aldersgruppen 6-8 år. Børnene bliver introduceret til musikken gennem en legende gang til sang og musik. Koret opfører mindre koncerter og medvirker i børne- og musikgudstjenester, samt med DR Pigekoret i jule- og midsommerkoncerter.
Børnekoret er for drenge og piger mellem 9-11 år, og består af 80 børn. De optræder både i og udenfor Koncerthuset og ved flere koncerter om året. Ved optagelse til Børnekoret lægges der vægt på, at børnene har musikalsk talent, sangglæde og en god stemme.

Juniorkoret er et yngre kor fra 2005, og har henblik på at lette overgangen fra Børnekoret til Pigekoret. Koret består af 65 piger i aldersgruppen 12-16 år, hvor de i en fireårig periode deltager i koncerter, turneer, workshops og festivaler. Koret fungerer som aspirantkor til DR Pigekoret.

Tivoli-Garden

I Tivoli fungerer Tivoli-Garden som både et orkester og en elitemusikskole. Garden består af børn i alderen 8-16 år der har bestået optagelsesprøven til garden. 20 piger og drenge bliver hvert år optaget til Tivoli-Garden. Tivoli-Garden regnes som en af de bedste musikskoler for blæsere og slagtøjsspillere i landet. Tivoli-Garden består desuden af de mindre korps: Tambourkorpset, Musikkorpset og Fanevagten.

Udover Tivoli-Garden har Tivoli også deres egen selvstændig musikskole, der er åben for alle og tilbyder egen undervisning og koncerter. Her får eleverne glæde af nogle af landets bedste musiklærere og opdager glæden ved musik. Hvor Tivoli-Garden er en eliteuddannelse med egen optagelsesprøve, byder Tivolis Musikskole på brugerbetalte kurser for alle aldre og niveauer.

Skolen byder på undervisning i alle de instrumenter man finder i Tivoli-Garden. Derudover er der holdundervisning, der tager udgangspunkt i Gardens discipliner. Der bliver bl.a. arbejdet med rytmisk forståelse, stomp, sang og bevægelse. Undervisningen er inddelt efter klassetrin og tilpasset, så indholdet passer til elevens udvikling.

Orkester Zapolski Strygerne & Spirerne

Orkester Zapolski Strygerne & Spirerne er en del af Københavns Musikskole. Strygeorkestret er for børn og unge mellem 7 og 25 år der allerede har 4-5 års erfaring. Orkestret kræver optagelsesprøve og består af ca. 50 børn.

Ensemblet består samtidig af tre mindre ensembler – Zapolski Spirerne, som er begyndere fra ca. seksårsalderen, Zapolski Juniorerne, som er de lidt ældre, og Zapolski Strygerne for unge der befinder sig i alder fra MGK-niveau til start på konservatoriet. Alders- og niveauspredningen giver alle strygerbørnene mulighed for at udvikle sig og avancere. Børnene skal igennem en optagelsesprøve for at blive en del af orkestret.

Zapolski-strygerne har spillet ved flere store arrangementer og vundet flere konkurrencer og priser.

I 2018 modtog Zapolski-strygerne 125.000 kr. fra Statens Kunstfond.

Københavns Ungdoms Symfoniorkester

Københavns Ungdoms Symfoniorkester (KUSO) er et ungdomsorkester for unge mellem 17-35 år, hvoraf mange er studerende. KUSO opfører årligt mere end 30 koncerter og deltager herudover i øveweekender mm.

Orkestret afholder sæsonprojekter i løbet af året, senest med Forårsprojekt 2019, der strakte sig over tre koncerter og inkluderede internationale solister.

KUSO er et selvstændigt orkester uden offentlig støtte, og er derfor afhængige af kontingentindtægter, koncertindtægter mm.

Sankt Annæ Symfoniorkester

Sankt Annæ Symfoniorkester (SASO) er et af Danmarks førende ungdomssymfoniorkestre. Orkestret blev grundlagt i 1995 og er et fuldt besat symfoniorkester med omkring 65 medlemmer i alderen 14 til 20 år.

Pladserne i orkestret besættes efter audition. De fleste medlemmer er elever på Sankt Annæ Gymnasium, men orkestret er også åbent for unge musikere udefra.

Man kan blive medlem af orkestret selvom man ikke er elev på Sankt Annæ Gymnasium. Mange medlemmer spiller dog på deres instrument som led i deres MGK-uddannelse.

SASO bruger instruktører fra bl.a. DR SymfoniOrkestret, når orkestret holder gruppeprøver.

Hvert år spiller SASO ca. otte koncerter. En typisk sæson består af tre forløb med skiftende repertoire; en efterårskoncert, en balletforestilling samt en sommerkoncert.

Udover SASO's egne koncertaktiviteter, samarbejder orkestret bl.a. med Det Kongelige Teaters Balletskole og Tivoli, om henholdsvis en årlig balletforestilling på Det Kongelige Teaters Gamle Scene, om en årlig sommerkoncert i Tivolis Koncertsal.

SASO er medlem af Musik & Ungdom, og er fast inventar til Orkesterfestivalen, der hvert år afvikles i DR Koncerthuset.

Siden 2016 har orkestret haft et tæt samarbejde med Malmö Latinskola, hvor alle svenske klassiske elever på skolens musikuddannelse skal til audition i SASO. Orkestret er således et musikalsk mødetilbud for danske og svenske unge klassiske musikere.

Hvert andet år rejser SASO på turné og har blandt andet besøgt Holland, Sverige, Italien, Slovenien, Ungarn, Tjekkiet, Tyskland, Østrig og Norge. Derudover har SASO spillet koncert i de fleste steder i Danmark.

17. Professionelle kor, ensembler og orkestre

17.1 Kor

Hymnia

Hymniakoret består af ca. 28 sangere og blev grundlagt i 1983. Hymnia har specialiseret sig i opførelser af nyere kompositionsmusik. Repertoiret omfatter nyere korværker og sjældnere opførte a capella-værker. Koret samarbejder med danske komponister, og har også præsenteret ny dansk musik.

Koret deltager i konkurrencer og festivaler rundt omkring i Europa, og spiller normalt 12-15 koncerter årligt. Hymnia bliver bl.a. støttet af Augustinus Fonden og Oticon Fonden.

Kammerkoret Musica

Koret består af ca. 18 sangere mellem 25-45 år og holder ca. ti koncerter om året. Koret spiller primært på Sjælland, men tager også ud på mindre turneer i Danmark og i udlandet. Koret har vundet flere internationale konkurrencer inden for deres repertoire, der spænder fra tidlig middelaldermusik til nyere nordisk kompositionsmusik.

Koret har førhen afholdt Nordisk Kortræf med kor fra Norge og Sverige, og har endvidere samarbejdet med Nordsjællands Symfoniorkester.

Camerata

Kammerkoret Camerata består af 21 musikere og har i over 50 år stået som et af Danmarks dygtigste kor. Repertoiret spænder fra kendte værker henover nyfortolkninger af den danske korlyrik og af nordiske komponister. Camerata samarbejder jævnligt med Copenhagen Phil, Den Kongelige Danske Opera og Danmarks Radio.

Koret synger 5-10 koncerter – herudover ca. 10 a capella koncerter – om året med Händels Messias i Holmens Kirke som en fast favorit. Derudover turnerer Camerata jævnligt i udlandet.

Camerata modtager i 2019 ca. 100.000 kr. fra Statens Kunstfond. Herudover modtager de

fondsmidler.

DR kor:

- Pigekoret
  Pigekoret blev oprettet i 1938, og har i over 80 år fungeret som en vigtig del af det danske kulturelle landskab. Det består af ca. 50 piger i alderen 15-22 år. Gennem tiden har koret opført mange koncerter i ind- og udland og sunget det nye år ind hver nytårsaften. Der lægges vægt på, at pigerne skal have smukke stemmer og et stort musikalsk talent. Koret optræder primært i Koncerthuset, men tager hver sæson ud og synger i kirker rundt om i Danmark.

- Koncertkoret
  Koncertkoret består af 74 professionelle sangere. De kommer på scenen, når den brede korsang skal lyde til den klassiske koncert. Foruden det klassiske repertoirer, bliver der lagt vægt på, at Koncertkoret også fremfører værker fra mere nutidige komponister. Koret optræder også som professionelt kor uafhængigt af DR SymfoniOrkestret. De har optrådt i flere europæiske byer både med orkester og a capella.

- Vokalensemblet
  DR Vokalensemblet er et internationalt anerkendt elitekor bestående af 18 professionelle solister, hver med egne personlige udtryk. De leverer det ypperste i korsang og kan gennem sæsonen opleves rundt om i landet, hvor de synger i små og store kirker. Ensemblet opfører kormusik i alle genrer – renæssancemusik, salmer, romantiske klassikere og nyskrevne sange.

  Ensemblet optræder med både a capella og i samarbejde med DR SymfoniOrkestret og DR KoncertKoret.

17.2 Ensembler

Messiaen Quartet Copenhagen
Messaien Quartet Copenhagen er en ensemblekvartet bestående af fire kammer-, solo- og orkestermusikere. Det blev grundlagt i 2018, og spiller hele det klassiske repertoire og egne kompositioner ud fra klarinet, violin, cello og klaver.

Messaien Quartet Copenhagen er – sammen med Nordic String Quartet, Trio Amerise og Dahlia String Trio – en del af Østerbro Koncertforening. De holder til i Unitarernes Hus, hvor de afholder klassiske koncerter med løbende gæsteoptrædende fra ensembler og solister. I sæsonen 2019-20 vil foreningen afholde mindst 15 koncerter.

Messaien Quartet Copenhagen modtager i 2019 ca. 300.000 fra Statens Kunstfond. Derudover modtager de fondsmidler.

Theatre of Voices
Ensemblet er et af verdens førende vokalensembler, og har haft flere tætte samarbejder med eksterne komponister og instrumentalensembler. Ensemblet har spillet sammen med prominente komponister, og har bl.a. optrådt i koncert- og operahuse verden over.

Theatre of Voices modtager 400.000 i 2019 fra Statens Kunstfond. Ensemblet modtager derudover støtte fra Augustinus Fonden.

Vokalensemblet Dekorum

Dekorum består af 12 medlemmer. Korets mål er at lave opførelser af overset eller glemt musik, nye arrangementer af kendte værker eller helt nykomponeret musik.

Ensemblets løbende projekt, *Musik af mulden*, søger at skabe forbindelse mellem klassisk og dansk folkemusik gennem nye arrangementer leveret af folkemusikere fra hele landet.

Som en del af målet om at præsentere klassisk kormusik på en ny måde synger Vokalensemblet Dekorum oftest uden dirigent – og uden noder.

Copenhagen Soloists

Et solistisk vokal- og instrumentalensemble specialiseret i barok. Værkerne er både kor og solopartier. Ensemblet har være med til at opføre flere barokværker og operaer, og har siden 2016 udvidet repertoiret til wienerklassikken og romantikken.

Copenhagen Soloists modtager støtte fra bl.a. Augustinus Fonden og Oticon Fonden.

Ars Nova

Ars Nova er et vokalensemble i verdensklasse og består af 12 sangere. De opfører fortrinsvist kormusik fra renæssancen samt ny vokalmusik. Foruden Danmark turnerer ensemblet med tilbagevendende koncerter rundt om i verden. Ensemblet har vundet adskillige priser og indspillet flere CD'er. Siden 2014 er ensemblet fast "artist in residence" ved Heinrich Schütz Musikfest.

Ars Nova Copenhagen har en 4-årig rammeaftale med Statens Kunstfond og modtager årligt ca. 1,1 mio. kr. i driftstilskud. Ensemblet har hertil modtaget en underskudsgaranti på 60.000 kr. fra Københavns Kommunes Musikudvalg til en koncertrække i 2019.

Figura Ensemble

Ensemblet blev dannet i 1993, og består i dag af fire musikere, en komponist, en scenograf og en forfatter. Ensemblet tilbyder bla. workshops, som rækker ud til den yngre generation af musikelskere.

Ensemblet forvalter desuden *MikrOpera* som del af konceptet *Små Komponister*, der er workshops målrettet børn på skoler. Børn får her mulighed for at lære at komponere og føre deres kreativitet ud i livet. I 2019 modtager Figura Ensemble 550.000 kr. fra Statens Kunstfond.

Musica Ficta

Vokalensemblet Musica Ficta blev dannet i 1996, og er et professionelt voksenensemble beliggende på Frederiksberg. Musica Ficta favner et bredt repertoire, men ensemblets speciale er musik fra middelalder og renæssancen.

Musica Ficta består af en kernegruppe på 12 af Danmarks dygtige ensemblesangere, men det er de enkelte opgaver, der endelig afgør ensemblets størrelse og stemmesammensætning. Ensemblet modtager 450.000 kr. fra Statens Kunstfond i 2019.

De statsstøttede basisensembler

De statsstøttede basisensembler (Storstrøm, Esbjerg, MidtVest, Randers og Aarhus) er ikke hjemhørende i København, men har en tradition med at samles én gang årligt i byen og vise, hvad de kan. Der er ofte udfordringer med at finde spillesteder i en prisklasse, hvor ensemblerne kan følge med. Det ville i høj grad kunne bidrage til indholdet i et klassisk spillesteds programlægning også at kunne præsentere disse ensembler. Dette peger tilbage på fraværet af et egentligt klassisk spillested, der kan modtage danske og internationale ensembler, arbejde målrettet med publikumsudvikling, fødekæde m.m.

17.3 Orkestre

Athela Sinfonietta Copenhagen

Athela Sinfonietta Copenhagen blev grundlagt i 1990, og er det førende kammerensemble inden for ny klassisk kompositionsmusik. Athelas har primært fokus på ny kompositionsmusik, og består af ca. 14 musikere. Ensemblet opfører både egne værker og kendte klassikere inden for den symfoniske musik. Ensemblet samarbejder med solister, dirigenter og andre ensembler og turnerer i udlandet og spiller på festivaler og operaforestillinger.

Athela er fast ensemble på KLANG – Copenhagen Avantgarde Music Festival. Athelas har en 3-årig rammeaftale med Statens Kunstfond, og modtager 1,3 mio. kr. i årlig driftsstøtte. [31]

Concerto Copenhagen

Concerto Copenhagen er et barokorkester grundlagt i 1991. Orkestret går efter at spille autentisk 1700-tals musik. Størrelsen på orkestret varierer, men har ca. 50 musikere og forskellige dirigenter og ledere i løbet af året. Nogle er med i orkestret i en årrække, mens andre musikere deltager mere sporadisk.

Orkestret modtager et driftstilskud på 2 mio. kr. årligt fra Statens Kunstfonds. I 2019 skal der ifølge aftalen holdes 32 koncerter i Københavns Kommune med et forventet besøgstal på ca. 4800 publikummer. [32]

Concerto Copenhagen er endvidere godkendt til at være på Musikudvalgets liste over de musikere og bands, der kan afholde koncerter på pleje- og aktivitetscentre i 2019 med støtte fra Københavns Kommune.

Copenhagen Phil - Hele Sjællands Symfoniorkester

Copenhagen Phil er et af fem landsdelsorkestre (sammen med Odense, Aarhus, Aalborg og Sønderjylland), der leverer en pakke bestående af symfoniske koncerter, børne- og ungekoncerter og andet opsøgende arbejde, musik til Den Jyske Operas forestillinger i Region Hovedstaden og Region Sjælland. Derudover fungerer Copenhagen Phil om sommeren som Tivolis symfoniorkester under navnet Tivoli Copenhagen Phil.

Der findes yderligere to symfoniorkestre i Københavns kommune - Det Kongelige Kapel og Danmarks Radios Symfoniorkester. De tre orkestre har markant forskellige profiler, og løser nogle meget forskelligartede opgaver. Det Kongelige Kapel leverer musik til Det Kongelige Teaters

[31] Rammeaftale for Athelas Sinfonietta Copenhagen 2017-2019, Statens Kunstfond 2017, s. 2
[32] Rammeaftale for Concerto Copenhagen 2017-2019, Statens Kunstfond 2017, s. 2

ballet- og operaforestillinger, og har blot fire egne symfoniske koncerter årligt. Danmarks Radios Symfoniorkester leverer musik til Danmarks Radios egne produktioner og koncepter, og er derudover sammen med Det Kongelige Teater nationale institutioner med de forpligtigelser, der følger hermed. Således er de to orkestres virksomhed ikke decideret målrettet Københavns publikum, selvom orkestret fysisk er placeret i København.

Copenhagen Phil - Hele Sjællands Symfoniorkester finansieres primært via Finansloven og egenindtægter herunder en fast aftale med Tivoli. Symfoniorkestret modtog tidligere en stor del af sin finansiering fra Københavns Amt. Dette blev lagt ind i statsfinansieringen ved kommunalreformen i 2006, hvormed orkestret nu står uden lokal medfinansiering.

De to forhold - samt at Copenhagen Phil - Hele Sjællands Symfoniorkester deler by med to nationale institutioner, og at orkestrets amtsfinansiering nu ligger som en (glemt) del af statsfinansieringen, har gjort orkestret særligt sårbart overfor landspolitiske ændringer.

Dertil kommer, at orkestret er pålagt den samlede besparelse i forbindelse med 2% omprioriteringsbidraget for alle landsdelsorkestrene, og at forankringen i hjembyen København ikke har manifesteret sig i en lokal aftale med Københavns Kommune. Det er bla. aspekter som disse, der afføder en stillingtagen til en mere langsigtet støttemodel for Copenhagen Phil.

Copenhagen Phils' tilbud til børn og unge

Copenhagen Phil fik den 25. oktober 2018 bevilliget et tilskud på 0,4 mio. kr. fra KFU til *Open Orchestra*. Konceptet er at "åbne" den klassiske symfoniske musik til elever på 5. klassetrin. KFU betingede sig, at *Open Orchestra* skulle være for alle interesserede skoler i København og indgå i sammenhæng med Åben Skole. Københavns Kommune vil i 2019 således dække ca. 30% af projektets samlede omkostninger på 1,3 mio. kr.[33]

En vigtig opgave for Copenhagen Phil er den pædagogiske musikformidling. At introducere klassisk musik for børn og unge og vække nysgerrigheden for, hvad den klassiske orkestermusik rummer. Udover *Open Orchestra* tilbyder orkestret pædagogisk formidling fra 0.-6. klasse gennem deres pædagogiske flagskib *Musik på Tværs*, hvor de hvert år spiller koncerter i Koncerthuset og i klasseværelser for op mod 6.000 skolebørn på Sjælland. Skoleåret afsluttes med en stor koncert for alle klassetrin i Konservatoriets koncertsal. Der er udviklet undervisningsmateriale til alle koncertforløb som lever op til kravene indenfor færdigheds- og vidensmål.

Copenhagen Phils øvrige tilbud inkluderer:

- *Musik Med Mere*: et samarbejde med lokale musikskoler og deres elever.
- *Et Symfoniorkester Kommer Til Byen*: et koncertformat der når ud til alle borgere i en given kommune. De ældre på pleje- og dagcentre, børn på specialskoler, det lokale sygehus, erhvervsskoler og gymnasier og ikke mindst en stort anlagt folkelig symfonisk koncert, med deltagelse af lokale børnekor.
- *60 Minutes*: er koncerter hvor der bliver bygget bro mellem den klassiske og rytmiske musikscene, der har skabt nye udtryksformer og koncertoplevelser.

[33] https://www.kk.dk/indhold/kultur-og-fritidsudvalgets-modemateriale/15112018/edoc-agenda/85fee45c-e16f-4518-8172-0c81a4484683/23e632fa-58e6-42f5-b029-75516ba99abd

- *Copenhagen Phil Erhverv*: orkestret rykker ud til virksomhedsevents med skræddersyede koncerter der involverer ledelse, organisation og musik.
- *Bag Om Musikken*: orkestret allierer sig med kendte skuespillere på en rejse bag om musikken på nogle af de største værker.

Copenhagen Phil – Hele Sjællands Symfoniorkester udgør et stort potentiale for musiklivet i København – med sine koncerter, sine innovative koncepter og projekter f.eks. for børn og unge, sit arbejde med den musikalske fødekæde og sit intensive arbejde med publikumsudvikling.

Problemstillinger vedr. Copenhagen Phil:

- Københavns Kommune udnytter ikke det potentiale, der ligger i at have et symfoniorkester beliggende i byen.

Den Kongelige Livgardes Musikkorps

Den Kongelige Livgardes Musikkorps har fast koncertlokale i Stærekassen på Kgs. Nytorv. Orkestret, der består af ca. 36 professionelle musikere, består samtidig af flere mindre ensembler, der tager ud, når der ikke er plads til hele musikkorpset. Her er bl.a. en messingkvintet, blæserkvintet og Christian IX Ensemblet, der kan spille mere intime koncerter.

Musikkorpset leverer musik ved vagtskifter på Dronningens residens, taffelmusik på slottene, musik ved statsbesøg og modtagelser. Derudover har Musikkorpset en landsdækkende offentlig koncertvirksomhed, og har flere gange været i udlandet for at profilere Danmark.

Søværnets tamburkorps

Søværnets Tamburkorps er søværnets officielle musikkorps. Tamburkorpset består af 22 marinekonstabler, en daglig leder (Seniorsergent) og en Musikdirigent. Søværnets Tamburkorps er hjemhørende på Marinestation København i hjertet af København. Korpset består typisk af følgende instrumenter: Slagtøj, piccolofløjte, kornet, Flygelhorn, althorn, baryton, euphonium, tuba samt en tambourmajor.

Musikerne i korpset ikke er uddannede musikere. Korpset finansieres af Søværnet.

DR SymfoniOrkestret

DR Symfoniorkester har været tilknyttet Danmarks Radio, siden det blev oprettet i 1925. I dag råder DR over Symfoniorkestret og DRs Bigband samt flere kor. DR bruger i omegnen af 130 mio. kr. årligt på orkestre og kor. [34]

DR Symfoniorkestret har spillet de store orkesterværker siden 1925 og præsenterer internationale solister og dirigenter. Orkestret spiller de klassiske symfoniske værker såvel som mere nutidig musik, og består af 106 klassiske musikere.

I løbet af en sæson får orkestret besøg af store, internationale gæstekunstnere, der er med til at inspirere og styrke orkestret yderligere. Orkestret tager hver sæson på turne, hvor de spiller i store

[34] Kortlægning og analyse af DRs aktiviteter og økonomi for 2016. Danmarks Radio, 2018. s, 6

koncertsale rundt om i Europa.

Torsdagskoncerten har med sine ca. 350.000 danske lyttere, og millioner verden rundt, været en fast tradition for SymfoniOrkestret siden den første koncert i 1933.[35]

18. DRs andre klassiske tilbud

18.1 Musikariet

Siden DR lancerede Musikariet i 2015, har det tiltrukket mere end 50.000 besøgende. Konceptet tilbyder et bredt spektrum af musikalske aktiviteter for børn og unge, med arrangementer over hele landet. Her bliver der skabt rammer for en legende tilgang til musik med koncerter, workshops og skoletilbud på tværs af genrer og nationaliteter.

Musikariet er bl.a. en del af projektet *Ind til Musikken*, der giver skoleelever fra alle landets kommuner mulighed for at opleve et symfoniorkester i en stor symfonisk koncertsal. Det er bl.a. gjort muligt med støtte fra A. P. Møller Fonden, og det vurderes, at op mod 100.000 børn og unge fra hele landet har været til klassiske koncerter fremført af blandt andre DR SymfoniOrkestret.

Musikariet samarbejder endvidere med bl.a. Københavns Kommune, Børne- og Undervisningsministeriet, *Levende Musik i Skolen* og *Musik og Ungdom*.

18.2 Malkos Dirigentskole

Malkos Dirigentskole er for børn og unge, der ønsker at prøve kræfter med at lede et orkester og er forhåbentlig startskuddet til en karriere som dirigent. Skolen blev oprettet i 2006 og er et samarbejde mellem DR, Det Kongelige Danske Musikkonservatorium, Det Jyske Musikkonservatorium, Concerto Copenhagen og Vokalensemblet Dekorum.

Skolens talentlinje er et 2-årigt forløb for unge dirigentspirer mellem 18-25 år fra hele landet, hvor teoretisk og praktisk undervisning indgår i de discipliner en dirigent skal kunne mestre. Linjen er et koncentreret talentudviklingsforløb, hvor de unge får mulighed for hands-on undervisning.

Undervisningen inddrager DR VokalEnsemblet og DR SymfoniOrkestret sideløbende med, at eleverne deltager i bl.a. hørelære, direktionstimer og masterclasses. Disse aktiviteter bliver lagt om aftenen eller i weekenden, så eleverne har mulighed for at passe deres skolegang.

19. Konservatorierne

Det Kongelige Danske Musikkonservatorium og Rytmisk Musikkonservatorium

Konservatorierne er en af de primære steder for talentudvikling. De to konservatorier i København – Det Kgl. Danske Musikkonservatorium (DKDM) og Rytmisk Musikkonservatorium (RMC) – tilbyder længerevarende musikuddannelser på højt, internationalt niveau. RMC tilbyder uddannelser inden for rytmisk samtidsmusik, med genrer der spænder over pop, rock, jazz, elektronisk og urban. DKDM tilbyder uddannelser inden for klassisk musik med sigte på f.eks. at blive orkestermusiker, organist, komponist, musiklærer eller operasanger. Konservatorierne tilbyder bachelor-,

[35] https://drkoncerthuset.dk/dr-symfoni-orkestret/

kandidatuddannelser, solistuddannelser og videreuddannelser.

Ifølge rammeaftalen med Kulturministeriet for 2019-2022, modtager RMC en bevilling på 35,1 mio. kr. i 2019. Bevillingen vil hen over tre år falde til 33,2 mio. kr. i 2022. [36]

DKDM modtager 90,2 mio. kr. i 2019, som over tre år vil falde til 85,4 mio. kr. i 2022. [37]

Herudover er der i samme periode afsat 8 mio. kr. til hvert konservatorie, der vil blive fordelt årligt til konkrete projekter.

Det Kongelige Danske Musikkonservatorium er arrangør af den årlige PULSAR festival for ny musik samt Copenhagen International Organ Festival. PULSAR består af værker komponeret af konservatoriets studerende, og er et samarbejde mellem både DKDM og RMC. Festivalen arbejder desuden med eksterne kulturaktører, såsom Kunstakademiets Billedkunstskoler og DR VokalEnsemblet.

Studerende
Konservatorierne er med til at styrke den musikalske fødekæde. De står for at indlede samarbejder med regionale kursus- og efteruddannelsestilbud for folkeskolens musiklærere, for hermed at udvikle bedre musikpædagogiske løsninger allerede på folkeskoleniveau.

Eleverne optages på konservatorierne på baggrund af en konkret vurdering af den enkeltes kunstneriske evne og talent. I løbet af uddannelsen bliver kontakten og samarbejdet med det eksterne musikmiljø dyrket, så eleverne får grobund for inspiration og en fornemmelse for de aktuelle behov udenfor konservatoriets vægge.

19.1 Operaakademiet
Operaakademiet er et samarbejde mellem Det Kongelige Danske Musikkonservatorium og Det Kongelige Teater. Der udbydes en 2-årig kandidatuddannelse med specialisering i opera og en 2-årig solistklasse. Uddannelserne forudsætter en afsluttet musikfaglig bacheloruddannelse.

På kandidatuddannelsen bliver der arbejdet på den vokaltekniske udvikling gennem ensemblesang og træning af partier. Der vil være musikdramatiske opgaver i form af workshops og mindre produktioner eller koncerter.

”Young Artist Program” er akademiets solistuddannelse og tilbydes de særligt talentfulde operasangere på allerhøjeste niveau og forløbet tilpasses den enkelte sanger. Der fokuseres på udviklingen af det vokaltekniske, skuespilteknik og repetition. Efter afsluttet uddannelse skal eleven kunne fremstå på højeste faglige og professionelle niveau.

Optagelsesforløbet foregår over tre runder. Eleverne skal fremføre en række forberedte partiturer, og der udføres et improvisationsforløb samt en efterfølgende samtale med censorpanelet.

I 2018 brugte Operaakademiet 3,2 mio. kr. på uddannelse af operasangere. [38] Operaakademiet har i

[36] Rammeaftale for Rytmisk Musikkonservatorium 2019-2022. Kulturministeriet, 2019.
[37] Rammeaftale for Det Kgl. Danske Musikkonservatorium 2019-2022. Kulturministeriet, 2019.
[38] Årsrapport 2018. Det Kongelige Teater. 2019, s. 11

2019 optaget i alt 18 elever. [39]

19.2 Talentudvikling

En vigtig opgave for konservatorierne er at drive forskning inden for deres respektive kerneområde. De skal være med til at vidensdele og skabe rammer for offentlige konferencer, seminarer og koncerter, der skal udmønte sig i en bred musikforståelse blandt Københavns borgere. Projekterne skal være rettet mod talentudvikling og aktiviteter, der er med til at fremme musikskabelse og musikforståelse inden for klassisk og rytmisk musik.

Et indsatsområde for konservatorierne har i de senere år været at udvikle samarbejdsrelationer med musikalske aktører både nationalt og internationalt om talentudviklingen, ved f.eks. at udvikle fællesprojekter og praktikmuligheder for de studerende.[40] Konservatorierne skal også indlede udviklings- og samarbejdsprojekter med centrale aktører i den offentlige musikundervisning og arbejde målrettet mod at udvikle kvaliteten og relevansen af de musikpædagogiske uddannelser.

[39] Årsrapport 2018. Det Kongelige Teater. 2019, s. 26
[40] Talent forpligter. Musikhandlingsplan 2015-2018, s. 8

Del 3: Rytmisk musik i Københavns Kommune

20. Indledning

En analyse fra Dansk Live[41] viser, at det går godt for dansk musik – livemusikken i særdeleshed. Analysen viser, at den samlede musikomsætning i hele landet steg fra 6,1 mia. kr. til 9,3 mia. kr. i peioden 2012 til 2017, svarende til 52%. [42]

Livemusikken bidrager her med den største stigning fra 3,5 mia. kr. til 6 mia. kr., svarende til 69%. Eksporten af livemusik er i perioden steget fra 371 mio. kr. til 757 mio. kr., svarende til 104%. [43]

En ny analyse fra PwCs *Global Entertainment & Media Outlook 2018-2022* peger på, at denne stigning er stoppet. Salg af musikoplevelser er stagneret, hvilket forventes at fortsætte frem mod 2022. [44]

Omsætningen inden for billetsalg og sponsorater i livemusikken ventes at falde med 0,4% årligt på trods af flere nye festivaler. [45]

21. Spillesteder

21.1 De regionale spillesteder

Spillestederne VEGA og ALICE er udpeget som regionale spillesteder i København i perioden 2017 til 2020.

De regionale spillesteder modtager årlige tilskud til musikdrift. Tilskuddet bevilliges ved indgåelse af en 4-årig rammeaftale mellem spillestedet, Københavns Kommune og Statens Kunstfonds Projektstøtteudvalg for Musik. Det er Statens Kunstfond der træffer det endelige valg af regionale spillesteder i København på baggrund af en indstilling fra KFU.

Fordelene ved de 4-årige udpegningsperioder er bl.a. at spillestederne har mulighed for at langtidsplanlægge deres kunstneriske program, udviklingstiltag, den daglige drift mv. I perioden skal spillestederne leve op til de mål, som aftaleparterne i fællesskab har fastsat i rammeaftalen.

VEGA

VEGA på Vesterbro er Københavns største regionale spillested med en kapacitet på 1550 i Store VEGA. Lille VEGA har en kapacitet med plads til 500, mens der i Ideal Bar er plads til 275 personer. Ideal bar bruges hovedsageligt til koncerter med vækstlagsbands.

VEGA kendetegnes ved at præsentere et bredt program indenfor den rytmiske musik – fra det etablerede til den øvre del af den danske og internationale vækstlags- og upcoming scene. VEGA

[41] Dansk Musikomsætning 2017, Dansk Live publikation, 2017
[42] Dansk Musikomsætning 2017, Dansk Live publikation, 2017, s. 5
[43] Dansk Musikomsætning 2017, Dansk Live publikation, 2017, s. 6
[44] Global Entertainment & Media Outlook 2018-2022, Pwc publikation, 2018
[45] Global Entertainment & Media Outlook 2018-2022, Pwc publikation, 2018

modtager 2,5 mio. kr. årligt i perioden 2017-2020 fra Københavns Kommune og 3,4 mio. kr. fra Statens Kunstfond.

ALICE

ALICE blev etableret den 1. januar 2018 efter de to tidligere genrespecifikke regionale spillesteder, Global Copenhagen og Copenhagen Jazzhouse, blev lagt sammen. Dette skete bl.a. for at nedbringe Jazzhouse' dyre lokaleomkostninger i Indre By.

Ved sammenlægningen fik ALICE fast adresse i Globals tidligere lokaler i UNION (tidligere VerdensKulturCentret) på Nørrebro, der er en af Kultur- og Fritidsforvaltningens egne institutioner.

ALICE præsenterer musik indenfor de brede genrefelter: verdensmusik og eksperimenterende samtidsmusik, og spillestedet har en kapacitet på 250 publikummer. Derudover afholder ALICE bl.a. større koncerter på venues rundt om i byen, samarbejder med lokale organisationer og har etableret et landsdækkende bookingnetværk.

ALICE modtager 2 mio. kr. årligt i perioden 2017-2020 fra Københavns Kommune og 3,6 mio. kr. fra Statens Kunstfond.

Midtvejsevaluering og udpegning

Halvvejs inde i støtteperioden afholdes der en midtvejsevaluering, hvor aftaleparterne – projektstøtteudvalget, spillestedet og Københavns Kommune – mødes til en drøftelse af bl.a. de fælles forventninger og målsætninger for perioden, der står beskrevet i rammeaftalen.

Midtvejsevalueringen for indeværende udpegningsperiode fandt sted 1. maj 2019.

Her udtrykte både Projektstøtteudvalget for Musik og Københavns Kommune tilfredshed med de to regionale spillesteder og deres arbejde med nedenstående opgaver og de resultatmål, der er opstillet i de fælles rammeaftaler:

- Koncertvirksomhed
- Udvikling af musiklivet, herunder vækstlag og smalle genrer
- Publikumsudvikling, markedsføring og kommunikation
- Professionel ledelse, organisation og opgaveløsning
- Talentudvikling
- Samarbejde med genreorganisationer

Københavns Kommune bad begge spillesteder om, at der fremadrettet leveres tal på kønsfordeling, etnisk fordeling og aldersfordeling, så kommunen kan arbejde videre med disse spørgsmål.

Udvælgelsesperiode 2021-2024 for de regionale spillesteder begynder i efteråret 2019 med et dialogmøde mellem Statens Kunstfond, spillesteder, kommuner og de landsdækkende musikorganisationer.

Senest den 28. februar 2020 skal landets spillesteder indsende en ansøgning til deres respektive kommuner. I Københavns Kommune er det Kultur- og Fritidsudvalget der – efter en høringsproces i

Musikudvalget – træffer beslutning om, hvilke spillesteder der indstilles til Statens Kunstfonds Projektstøtteudvalg for Musik som regionale spillesteder.

I april/maj 2020 udpeges de regionale spillesteder endeligt, hvorefter de kommende måneder bliver brugt til at justere spillestedernes strategi og kommende resultatmål, der lægges til grund for de kommende rammeaftaler.

Problemstillinger for de regionale spillesteder:

- Ved sidste udpegning blev antallet af regionale spillesteder i København reduceret fra fem til tre, hvorefter Global Copenhagen og Copenhagen Jazzhouse – som en del af aftalen – nu er lagt sammen.

21.2 De driftsstøttede spillesteder

Københavns Kommune støtter også en række andre spillesteder med en årlig driftsstøtte. Når et spillested eller en aktør er blevet tildelt driftsstøtte, udarbejder forvaltningen en tilskudsaftale, der bl.a. indeholder de mål og krav, som spillestedet skal leve op til i aftaleperioden.

Nedenfor er oplistet de nuværende aktører, der modtager driftsstøtte:

Spillested	**Tilskud i 2019 i kr. (2018 P/L)**	**Aftaleperiode**
Pumpehuset	700.000	2017-2020
Spillestedet Stengade*	1.270.000	2017-2020
Loppen*	1.275.000	2018-2020
Culture Box*	1.125.000	2018-2020
Jazzhus Montmartre	700.000	2018-2020

*Her udbetales en del af det bevilgede beløb som honorarstøtte.

I bilag 5 findes en samlet oversigt over spillesteder, festivaler mv., der i 2019 modtager støtte fra Københavns Kommune.

På samme måde som med de regionale spillesteder, har de driftsstøttede spillesteder også en tidsbegrænset tilskudsaftale. Når aftaleperioden udløber, skal spillestedet ansøge Kultur- og Fritidsudvalget om et nyt driftstilskud.

Problemstillinger for de regionale og driftsstøttede spillesteder:

- Flere af spillestederne peger på, at et forøget antal musikfestivaler i København medvirker til, at festivalsæsonen breder sig over flere forårs- og sommermåneder, hvilket afstedkommer færre publikummer til spillestedernes koncerter i festivalsæsonen.

- Overvejende mindre koncertarrangører oplever, at større koncertarrangører ofte klausulerer artisterne, så spillestederne ikke kan booke dem i en længere periode.

21.3 De honorarstøttede spillesteder

Spillesteder og musikforeninger i København kan søge tilskud til musikerløn (honorarstøtte). Formålet med honorarstøtteordningen er at sikre koncerter med høj musikalsk kvalitet i Københavns Kommune. Det er Københavns Kommunes Musikudvalg der administrerer og fordeler

honorarstøtten, der enten kan uddeles for ét eller to år ad gangen. Den 2-årig honorarstøtte udgør 61% af det samlede honorarstøttebudget.

I 2019 er der 40 honorarstøttede spillesteder i København, der tilsammen modtager ca. 4,7 mio. kr. fra Københavns Kommune og ca. 5,2 mio. kr. fra staten.

26% af honorarstøtten, svarende til ca. 1,1 mio. kr., udbetales til kommunale aktører der afholder koncerter – f.eks. Huset KBH under DIT:KBH, Kulturstation Vanløse og BETA.

Alle de driftsstøttede spillesteder modtager endvidere honorarstøtte. For Spillestedet Stengade, Loppen og Culture Box er der lavet særlige aftaler om, at dele af driftsstøtten udbetales som honorarstøtte.

Spillesteder som eksempelvis Paradise Jazz, Montmartre, La Fontaine, Rust og Mojo har mange spilledage med livemusik i løbet af året, som både københavnere og turister kan drage nytte af. Det er ofte koncerter af høj kvalitet udført af primært musikere med base i København.

Med honorarstøtteordningen har spillestederne mulighed for at ansætte nogle af de professionelle musikere, og eksempelvis giver spillesteder som Klub Klondyke, Råhuset, Mayhem og Børnekulturhus Ama'r – trods et mindre antal honorarklip – et vigtigt bidrag til diversiteten i det musikalske udbud i København. Spillestederne oplever dog stadig manglende økonomiske muligheder for at honorere de bedste musikere.

Blandt private aktører giver honorarstøtten bedre muligheder for at bidrage til et levende musikmiljø inden for et live-musikmarked med mange aktører og hård konkurrence.

Endelig kan honorarstøtten være med til at hjælpe de nye kunstnere med at komme ud og afholde koncerter.

I bilag 6 findes en oversigt over honorarstøttemidler fordelt i 2019.

Problemstillinger for de honorarstøttede spillesteder:

- De årlige honorarstøttemidler rækker ikke langt i forholdet mellem ansøgere og antallet af honorarstøtteklip.

21.4 De store ikke-kommunalt støttede spillesteder

På de store – oftest ikke-kommunalt støttede spillesteder – optræder de bedst sælgende kunstnere når de kommer til København. Det er spillesteder med den største kapacitet i byen og produktionsudstyr af høj, international standard. Spillestederne kan inddeles i to hovedgrupper; de statslige kulturinstitutioner – Danmarks Radios Koncerthus (hjemsted for bl.a. DRs Big Band), Det Kongelige Teater og Operaen –, der delvist er finansieret over finansloven, og de kommercielle spillesteder – KB Hallen, Royal Arena, Den Grå Hal, Forum, Falkoner Salen, Parken og TAP1 – der opererer på markedsvikår.[46]

Herunder en oversigt over de store ikke-kommunalt støttede spillesteder og deres kapacitet:

[46] Dog har Københavns Kommune været med i etableringen af Royal Arena og TAP1. Bl.a. blev der i budgettet for 2018 bevilget et tilskud i service til TAP1 Live for perioden 2018-2020

De store ikke-kommunalt støttede spillesteder	Kapacitet (antal pladser)
Parken	32.000
DRs Koncerthus	1.800
Det Kongelige Teater	1.700
Operaen	1.500
Den Grå Hal	1.750
TAP1	6.500
KB Hallen	4.900
Royal Arena	16.000
Forum	10.000
Falkoner Salen	700

Tivoli
Ligesom de ovenstående ikke-kommunalt støttede spillesteder præsenterer Tivoli også en lang række rytmiske koncerter. Særligt i sommerhalvåret hvor Tivoli hver uge tiltrækker titusindvis af gæster til Fredagsrock på havens store udendørs scene Plænen.
Til forskel fra ovenstående spillesteder råder Tivoli – udover Plænen - over flere både udendørs og indendørs scener, som f.eks. Orangeriet, Koncertsalen og Glassalen. Her præsenteres bla. musik fra Tivolis eget Bigband, Onsdagsjazz med Tivoli-Ensemble og TirsdagsToner med Tivoli Salon Orkester.

Problemstillinger vedrørende de store ikke-kommunalt støttede spillesteder:

- Flere af de kommunalt støttede spillesteder retter en kritik mod, at de statslige spillesteder som Danmarks Radio og Det Kongelige Teater afholder rytmiske koncerter, selvom det ikke er en del af deres kerneopgave. Flere kommunalt støttede spillesteder peger her på konkurrenceforvridning samt en skærpet kamp om københavnernes private kulturforbrug. På den anden side anerkendes den opmærksomhed de ofte store artister genererer til København som musikby.

- Der er en manglende genrediversitet i udbuddet af de københavnske spillesteder – f.eks. findes der ikke længere et mellemstort venue, hvor der primært spilles jazz.

21.5 Festivalpladser
Muligheden for en større festivalplads i Københavns Kommune drøftes i øjeblikket i blandt andet Kultur- og Fritidsudvalget. Formålet er at skabe rammerne for at afholde større festivaler og arrangementer og derved skabe bedre muligheder for at tiltrække store internationale kunstnere og begivenheder til København. Behovet for en festivalplads langt fra beboelse kan desuden stige i takt

med at Refshaleøen bliver byudviklet, og muligheden for afholdelse af events i området måske ikke kan opretholdes.

Et flertal af festivalaktørerne i København tilkendegiver imidlertid, at en fast festivalplads hovedsageligt vil understøtte de meget store – ofte kommercielle – events. Langt de fleste af de københavnske events har ifølge dem selv ikke en størrelse eller form, hvor det er logistisk muligt eller i tråd med festivalens DNA at flytte til en festivalplads.

Der er endnu ikke truffet beslutning om anlæg af en festivalplads. KFU besluttede den 27. februar 2019, at muligheden for placering af en festivalplads ved Selinevej på Vestamager skal undersøges nærmere (se fig. 3). Forvaltningen arbejder derfor frem mod et budgetnotat til forhandlingerne om budget 2020, om at gennemføre en foranalyse med henblik på efterfølgende finansiering af anlægsprojektet.

Festivalpladsens konkrete udformning og størrelse vil i forbindelse med en foranalyse blive kvalificeret i dialog med diverse interessenter, Teknik- og Miljøforvaltningen og Amager Vest Lokaludvalg.

22. Musikfestivaler

Der er i løbet af de seneste år sket en stigning i antallet af musikfestivaler i København. Hver festival har sin helt egen identitet, som kommer til udtryk gennem bl.a. musikgenre, størrelsen på festivalen, valg af lokation mv.

22.1 Støtte til festivaler

En del af byens musikfestivaler modtager støtte fra Københavns Kommunes Festivalpulje, som udmøntes af Kultur- og Fritidsudvalget to gange årligt. En festival bliver som hovedregel kun bevilget støtte for ét – og maksimalt to – år ad gangen. [47]

I 2019 er der indtil videre uddelt støtte til 11 musikfestivaler med meget forskellige profiler fra festivalpuljen.

Derudover støtter Musikudvalget festivaler fra deres projektmidler, og Kultur- og Fritidsudvalget støtter festivaler enten fast på budgettet eller via udvalgets disponible midler.

Festival	**Tilskud i 2019 i kr. (2018 P/L)**	**Periode i 2019**	**Genre**	**Bevilling**
Distortion	1.710.000	29. maj-2. juni	Urban/elektronisk	Festivalpulje
Strøm[48]	950.000	7.-10. august	Elektronisk	Festivalpulje
Copenhagen Opera Festival	600.000	1.-10. august	Opera	Festivalpulje
COPENHELL	250.000	19. juni-22. juni	Hård rock/metal	Festivalpulje

[47] Strøm og Copenhagen Jazz Festival er her undtaget.
[48] Statens Kunstfonds Projektstøtteudvalg for Musik, Københavns Kommune og Frederiksberg Kommune har sammen med Foreningen Strøm indgået en 4-årig aftale om Strøm som festival med andre forpligtelser i perioden 2017-2020.

Copenhagen World Music Festival	150.000	5.-8. september	Verdensmusik	Festivalpulje
GONG Tomorrow	400.000	1.-9. november	Ny eksperimenterende musik	Festivalpulje
Copenhagen Summer Festival	150.000	28. juli-8. august	Klassisk	Festivalpulje
Journey	200.000	20.-23. februar + nov	Ny musik fra ind- og udland	Festivalpulje
Klang Festival	200.000	30. maj-10. juni	Avantgarde	Festivalpulje
Relevance	50.000	13. april 2019	Elektronisk	Festivalpulje
Roots'n'Jazz på Balders Plads	100.000	5.-14. juli	Roots og jazz	Festivalpulje
Copenhagen Jazz Festival[49]	1.700.000	5.-14. juli	Jazz	Varigt tilskud
Copenhagen Blues Festival	30.000	24.-28. oktober	Blues	Underskudsgaranti
UHØRT Festival	100.000	23. til 25. august	Nyere dansk musik	Frie midler (Musikudvalget)
AUDIO:VISUALS	50.000	18.-29. marts	Audiovisuel kunst	Frie midler (Musikudvalget)
Nordic Noise Festival	30.000	11. maj	Rock	Frie midler (Musikudvalget)
Nocturnefest	20.000	1. maj	Doom/death, funeral doom, epic doom	Frie midler (Musikudvalget)
Winter Jazz	20.000	1.-24. februar	Jazz	Frie midler (Musikudvalget)
ILK Vinterjazz	15.000	5.-14. juli	Jazz	Frie midler (Musikudvalget)
Dark Mental Festival	15.000	16.-18. maj	Heavy metal	Frie midler (Musikudvalget)
Summer Jazz	50.000	5.-13. juli	Jazz	Frie midler (Musikudvalget)
K-town Hardcore Fest	40.000	14.-16. juni	Punk/Hardcore	Frie midler (Musikudvalget)
Copenhagen Blues Festival	30.000	28. sept- 2. okt.	Blues	Frie midler (Musikudvalget)
Copenhagen Songwriter Festival	15.000	29. aug.-1. sept.	Songwriting	Frie midler (Musikudvalget)
I alt	6.875.000			

22.2 Forskrift for Udendørs Musikarrangementer

Forskrift for Udendørs Musikarrangementer beskriver Københavns Kommunes generelle rammer for musikarrangementer og specifikke regulering af de oftest benyttede pladser i byen. Forskriften sætter bl.a. rammer for lydniveau, varighed og antal dage. Hensigten med forskriften er at afveje

[49] Som den eneste musikfestival modtager Copenhagen Jazz Festival fast driftsstøtte på 1,07 mio. kr. Festivalen modtager derfor ikke midler fra Festivalpuljen.

arrangørernes mulighed for at afvikle musikarrangementer med de mulige støjgener for de omkringboende, samt sikre forudsigelige og ensartede rammer for arrangementer i byen.

Forskriften blev endeligt besluttet af Borgerrepræsentationen den 28. marts 2019. Forud for beslutningen har forskriften været i høring.

Aktørerne udtrykker, at de angivne niveauer er så lave, at kun få koncerter på de angivne pladser reelt vil kunne gennemføres uden at overstige de maximale lydniveauer.

Både spillesteder og festivaler efterlyser en samlet overordnet kulturpolitisk strategi om livemusikken i København og et bedre samarbejde mellem forvaltningerne. Flere festivaler ønsker en fælles adgang til Københavns Kommune, der kan rådgive aktørerne på tværs af forvaltninger vedr. muligheden for at søge støtte, støjgrænser, regler for brug af byens udearealer mv. Flere festivaler peger desuden på, at Forskriften for Udendørs Musikarrangementer skaber store udfordringer i forhold til de udendørs koncerter. Den nye maksimale støjgrænse er for lav til at gennemføre hovedparten af de udendørs musikarrangementer, som Kultur- og Fritidsforvaltningen yder støtte til.

Et bedre samarbejde mellem forvaltningerne kan dermed også vise sig frugtbart set fra en kommunal vinkel ved f.eks. håndtering af klager i forbindelse med støj, spillesteder mv.

Problemstilling for festivaler:

- Langt størstedelen af tilskuddene til festivaler bevilges pt. for ét år ad gangen. Flere festivaler peger på, at de korte bevillinger gør det vanskeligt for festivalerne at fokusere på fremadrettede strategier og produktudvikling, når der i stedet skal bruges ressourcer på fundraising mv. Derudover betyder de kortsigtede bevillinger, at festivalerne har svært ved at indgå længerevarende og ofte mere favorable aftaler med sponsorer, kunstnere, venues mv., da der ikke kan planlægges på længere sigt.

23. Bookingbureauer

De fleste af de københavnske spillesteder benytter sig i større eller mindre grad af bookingbureauer og koncertarrangører, når de booker kunstnere.

Blandt spillestederne er der flere holdninger til disse professionelle bookingbureauer og koncertarrangører, som i nogle tilfælde bliver anset som gatekeepere, der kan vanskeliggøre spillestedernes muligheder for at booke netop de kunstnere, de gerne vil præsentere.

Ifølge spillestederne sidder bookingbureauer og koncertarrangører i dag med en dobbeltrolle i og med, at de både repræsenterer danske og internationale kunstnere som tilbydes til spillesteder, og samtidig selv er arrangører af store festivaler og koncerter. Ifølge flere af de adspurgte spillesteder er det uhensigtsmæssigt i forhold til gennemsigtighed, konkurrenceforhold og det cirkulære pengeflow, der ellers, via spillestedernes modeller, igen kommer musikerne til gode.

Ifølge spillestederne kan de store bureauer derudover kræve en klausul, der betyder, at kunstnere i en længere periode ikke må spille andre steder end på den festival de er booket til. Det kan f.eks. have stor betydning for et dansk band der bliver klausuleret, og derfor ikke må spille andre steder i

landet i op til et halvt år. Det skal dog bemærkes, at klausulering af artister også kan hænge sammen med prissætningen, og at eksklusivitet kan være nødvendigt, for at artisten kan opnå den ønskede pris for sin optræden.

Spillestederne anerkender, at bookingbureauerne fungerer som et godt mellemled til især de større udenlandske navne, ligesom bureauerne kan være gode sparringspartnere i forhold til prisfastsættelse og præsentation af artisten. Bureauerne kan være behjælpelige med hvilke venues der passer bedst til artisten, og kan samtidig drages til ansvar hvis artisten opfører sig uhensigtsmæssigt på spillestedet.
Dansk Artist Forbund ser også en fordel i dette mellemled, så musikerne ikke selv skal håndtere forespørgsler, prissætte egen ydelse mv. Derudover fungerer bookeren som artistens repræsentant, og kan være behjælpelig med bla. strategi i forbindelse med image og karriere samt praktisk koordinering i forbindelse med koncertjobs og spillesteder.

Problemstillinger omkring de store bookingbureauer:

- Flere aktører finder det problematisk, at bookingbureauerne kan få støtte til at arrangere festivaler og events, selvom de i flere tilfælde er globale kommercielle aktører.

- Spillestederne oplever, at dansk musik samt mere nichepræget musik har vanskelige kår. Det kan hænge sammen med, at algoritmerne bag musikstreamingtjenesterne – der er med til at bestemme den populære musik – i høj grad prioriterer mainstreammusik. Samtidig er bl.a. Live Nation begyndt at opkøbe flere spillesteder i Europa og dermed forringe kårene for nicheprægede bands. Denne udvikling er med til negativt at påvirke vækstlagsincitamentet for bands og solister.

- Bookingbureauerne kan være med til at monopolisere markedet for live musik, der truer diversiteten i Københavns Kommunes musikudbud.

- Spillestederne oplever et hårdt pres fra bureauerne i priserne på artisterne. Det er vanskeligt for spillestederne at følge med i prisstigningerne og det påvirker deres profil og musiklinje. Spillestederne oplever endvidere, at bureauerne – på grund af de økonomiske interesser der er på spil –ikke altid har interesse i at være loyale overfor et spillested, der har været med til at hjælpe en kunstner på vej. Denne hjælp kunne f.eks. udmønte sig i et stort eller spændende navn, der kan være med til at sikre en indtjening for spillestedet.

24. Øvelokaler til rytmisk musik i København

Øvelokaler til rytmisk musik i København er et område, der er præget af mange aktører og blandede organisationsformer. Der er både kommunalt støttede øvelokaleforeninger og private øvelokaler.

Overordnet kan området opdeles i øvelokaler over jorden og øvelokaler under jorden (dækningsgrave/bunkers). I begge kategorier er nogle kommunalt støttede og andre helt private. Nogle af de foreningsdrevne øvelokaler får tilskud efter Folkeoplysningsloven mens andre ligger i tilknytning til kommunale kulturhuse.

Der findes 12 øvelokaleforeninger under jorden og tre over jorden, der i 2019 får tilskud fra KFF via Folkeoplysningsmidlerne. Der ydes dels lokaletilskud og dels medlemstilskud. Folkeoplysningsudvalget har med virkning fra 2016 vedtaget, at der skal betales et gebyr pr.

medlem i de foreningsdrevne øvelokaler.

Øvelokaler under jorden i dækningsgrave/bunkers

Der er dækningsgrave/bunkers på 70 forskellige adresser i København med i alt 148 rum, hvor lejerne i de fleste har indrettet øvelokaler – nogle bruges dog også til andre, skiftende formål. I 17 af de 70 adresser – i alt 38 rum – findes en af de 12 øvelokaleforeninger, der er støttet af KFF via Folkeoplysningsmidlerne. Der findes flere dækningsgrave, hvor det vil være muligt at etablere flere øvelokaler – se bilag 7.

Foreningsdrevne øvelokaler over jorden

Tre øvelokaleforeninger over jorden bliver støttet af KFF via folkeoplysningsmidlerne.

Heraf ligger det største på Refshaleøen med 60 øvelokaler. EKHO EKHO (tidligere Refshalen) har eksisteret i ca. 10 år og har netop fået forlænget lejekontrakten med fire år indtil 2023. I takt med udviklingen af Refshaleøen kan der således være en risiko for, at disse øvelokaler ikke kan bevares.

Musikforeningen MUVE har i alt ni øvelokaler i Den Brune Kødby på Vesterbro. MUVE har administreret øvelokaler i ca. 11 år, og har et stort ønske om også at bruge de digitale værktøjer, der er udviklet til at drive øvelokaler, i andre bydele. MUVE har med de digitale værktøjer, samt brug af baggear, det højeste gennemsnitlige antal musikere pr. øvelokale.

Musikforeningen RUSK ligger på Amager – lige ved siden af Amager Bio og BETA. RUSK er den første af øvelokaleforeningerne med deres type model, som MUVE senere blev formet efter. RUSK har 17 øvelokaler.

De tre foreninger har således tilsammen 86 øvelokaler.

Øvelokaler i tilknytning til kulturhuse

Valby kulturhus har et enkelt øvelokale i kulturhusets kælder. Det kan lejes via hjemmesiden på timebasis. Herudover findes enkelte øvelokaler i containere på Østerbro, Prismen på Amager, Karensminde Kulturhus samt Støberiet.

Private øvelokaler

Herudover findes en række privat udlejede øvelokaler af varierende kvalitet, størrelse og prisklasse, herunder Musikværftet på Refshaleøen, som samlet har 60 øvelokaler og atelierer. Det reelle antal af øvelokaler er derfor markant mindre end 60. Musikværftet på Refshaleøen har i en periode modtaget lokale- og medlemstilskud. Foreningen har meddelt, at den fra 2019 afstår fra tilskuddet, da arbejdet ikke står mål med tilskuddet.

Herudover er der f.eks. Rock Island på Islands Brygge (50 øvelokaler), Bandhotel på Nørrebro (24 øvelokaler), Amager (24 øvelokaler) og Sydhavnen (57 øvelokaler), Bandhotel Sydhavnen (fhv. Larmcentralen) på Amager, Øvelokale.nu/Stereolab på Østerbro (2 øvelokaler på Trianglen og Nordhavn) og Valby (2 øvelokaler), Bandhouse/Musikøvelokaler.dk på Nørrebro (16 øvelokaler) og Kirk1 i Vanløse (20 øvelokaler). I alt eksisterer der ca. 200-230 private øvelokaler uden at inddrage de helt små, private lokaler i byen.

Strøm Lab

Strøm har igangsat pilotprojektet Strøm Lab i Kødbyen. Strøm Lab imødekommer udfordringen med mangel på studier, øvelokaler og produktionsfaciliteter og ikke mindst undervisning og videndeling, der hersker på den elektroniske scene ved at tilbyde aktiviteter og faciliteter året rundt. Efterspørgslen er konkret, bl.a. dokumenteret via Undersøgelse af Elektronisk Musik i Danmark (2017), hundredvis af henvendelser til Strøm fra de elektroniske miljøer og ikke mindst gennem tusindvis af undervisnings- og videndelingstimer gennem årene. Strøm Lab ophører som pilotprojekt fra efteråret 2019, hvorefter der skal findes permanente lokaler og finansiering.

Strøm Lab tilbyder bl.a.:

- Karrierefremmende aktiviteter og rådgivning
- Vidensdeling og undervisning i form af bl.a. debatter, workshops og talks
- Øvelokaler og studier
- DJ/radio/podcast-faciliteter
- Produktion og komposition (adgang til professionelt gear, instrumenter, teknisk viden)
- Vejledning/erfaringsudveksling (bl.a. i forbindelse med kommunale støttemuligheder og ansøgningsprocesser)
- Værksamling (musikalsk kulturarv i form af f.eks. pladesamling)
- Test-faciliteter (f.eks. akustik-reguleret lytterum, mindre projektscene)

Problemstillinger omkring øvelokaler:

- EKHO EKHO på Refshaleøen har en lejekontrakt der løber indtil 2023. En bekymring er, at der potentielt ved udgangen af 2023 kan forsvinde 60 øvelokaler, hvilket pt. er halvdelen af de kommunalt støttede øvelokaler.

- De interviewede foreninger (EKHO EKHO, Rusk og MUVE) peger på, at der mangler flere velfungerende og billige øvelokaler i København.

- Der er ikke en komplet geografisk spredning af øvelokaler, da musikerne bor i hele byen. Pt. er der ingen kommunalt støttede øvelokaler på f.eks. Nørrebro.

- Der er et ønske om at se nærmere på organiseringsformen, så det sikres at tilskud ikke bevilges til kommercielle formål.

- Gebyrmodellen skal tænkes sammen med resten af Folkeoplysningsområdet. Den nuværende gebyrmodel har været hhv. 0,3 mio. kr., 0,4 mio. kr., 0,5 mio. kr. og 0,5 mio. kr., i perioden 2016-2019.

- Der er en bekymring for, at overgangen af administrationen af kommunalt støttede musikbunkere fra KEJD til Hovedstadens Beredskab vil medføre besparelser.

25. Vækstlaget

Ingen musikscene uden vækstlag. Uden muligheden for at udvikle sig som kunstner, er det vanskeligt at etablere sig som musiker. Samtidig bidrager vækstlaget i udpræget grad til det kulturelle udbud i København hvad enten det er på cafeer, barer, de mindre spillesteder eller

festivaler, hvor mange kunstnere har deres debut. På disse scener er der mulighed for at opleve både nye talenter i intime rammer samt de mere skæve sider af den københavnske musikscene. Når vækstlaget støttes styrker det derfor både fødekæden i musiklivet og sikrer et alsidigt musiktilbud til københavnerne.

Nogle af vækstlagets musikere er medlem af større nonprofitorganisationer (f.eks. Rapolitics), andre er organiserede i netværk, f.eks. omkring et kulturhus, en øvelokaleforening eller fora på nettet. Andre igen er mere isolerede bands eller enkeltpersoner, der udelukkende laver deres musik foran klaveret eller computeren derhjemme.

Vækstlaget er præget af en stor grad af frivillighed og DIY-tilgang, og mange kunstnere springer i dag mellemleddet over og udgiver selv deres musik. På samme måder bliver flere arrangementer og festivaler stablet på benene af frivillige kræfter fra forskellige miljøer. De finder ofte sted på nogle af byens mindre kendte steder, kreative fællesskaber eller små klubber. Den hemmelige eller uforudsete faktor er blevet et aktiv i en digital verden, hvor det kan bidrage til at skabe opmærksomhed og hype omkring begivenhederne.

25.1 Københavns Kommunes rolle

Selvom meget af vækstlagsscenen er præget af frivillighed og DIY-tilgang, spiller kommunen stadig en rolle. De adspurgte københavnske spillesteder siger alle, at vækstlagskoncerter ikke er en rentabel forretning, og hvis der derfor skal være steder for nye kunstnere, er der brug for støtte udefra.

I tilskudsaftalerne for de mange kommunalt støttede spillesteder er det derfor ofte en betingelse, at der afholdes et fastlagt antal årlige vækstlagskoncerter. Eksempelvis kan nye bands spille i Pumpehusets Byhave, der siden åbningen har arbejdet for at skabe netværk blandt byens nichemiljøer, mens der også på Loppen og på Spillestedet Stengade præsenteres en stor andel af vækstlagsbands. Hertil findes der i Københavns Kommunes institutioner en række spillesteder, der understøtter vækstlaget. Her kan bl.a. nævnes Kraftwerket, Lygten Station, BETA og Ungdomshuset, mens Sorte Firkant Festival og UHØRT er blandt festivalerne med dette fokus.

Københavns Kommune støtter i dag desuden vækstlaget gennem tilskud til Musikskolen og øvelokaler, som er med til at skabe rammerne for, at både musikere og musikken kan udvikle sig.

En oversigt over relevante vækstlags- og undergrundsaktører i Københavns kan ses i bilag 8.

En oversigt over eksempler på uafhængige aktører uden fast støtte på vækstlagsscenen kan ses i bilag 9.

25.2 Alternative musikmiljøer

Foreningen Strøm og Fonden Roskilde Festival gik i 2015 sammen om en undersøgelse af den elektroniske musik i Danmark, der blev udgivet 2017. Ud fra undersøgelsen blev følgende konklusioner fundet:

- Det samlede elektroniske miljø er fragmenteret. Dette skyldes både en bred underdeling af genrer, f.eks. 166 subgenrer i dansk elektronisk musik,[50] hvilket leder til mange

[50] Undersøgelse af elektronisk musik i Danmark 2017. Foreningen Strøm og & Fonden Roskilde Festival 2017, s. 49

grupperinger inden for det samlede miljø. Dette resulterer i forskellige mål og behov, da der ikke findes et samlingssted for miljøerne.

- Miljøerne er opbygget som et stort økosystem af aktører. Der eksisterer en bred sammensætning af arbejdsfunktioner for den enkelte aktør, hvoraf den hyppigste er artist og arrangør.[51]
- Miljøerne er opbygget omkring DIY-kultur. Størstedelen af aktørerne er autodidakte.[52] Det skyldes, at vejen ind i det elektroniske miljø ikke følger formaliserede veje gennem uddannelsessystemer, men i stedet må aktører "prøve sig frem" på computer, indkøbe udstyr for egne penge eller låne sig frem til det osv.
- Størstedelen af den elektroniske musik (54%) fordeler sig i København.
- Mangel på økonomisk støtte fra såvel offentlig som privat og kommerciel side. Offentligt tilskud dækker 16% af indtægterne i Hovedstadsområdet. 5% af det samlede antal respondenter tjener flest penge på offentligt tilskud.

Der eksisterer herudover flere subkulturer rundt om i byen inden for andre genrer som f.eks. hiphop, indie og heavy. Det er ofte miljøer præget af stor foranderlighed og spontant etablerede fællesskaber rundt om i byen, som det er vanskeligt at danne sig et samlet overblik over. Se bilag 8 og 9 for oversigter over vækstlags- og undergrundsaktører.

Problemstillinger omkring vækstlaget:

- Både spillesteder og festivaler peger på, at vækstlagsscenen ikke er rentabel og har brug for støtte udefra for at klare sig.

- Vækstlaget er en uklar størrelse, og det er vanskeligt at afgøre, hvordan understøttes bedst muligt.

- I visse subkulturer insisterer man på at ville og kunne selv. Kommunen er derfor ofte ikke i direkte kontakt med musikere og arrangører, men støtter det samlede miljø frem for de enkelte events.

26. Livemusikken i egne institutioner

Kultur- og Fritidsforvaltningens fire bydelsenheder præsenterer alle livemusik på forskellige platforme og med forskelligt fokus. Der bliver derfor præsenteret mange koncerter i de kommunale institutioner og kulturhuse. Selvom de forskellige scener varierer i størrelse, profil og genre, er de fælles om at være præget af en stor del af brugerinddragelse og frivillige kræfter.

I bilag 10 findes en beskrivelse af udvalgte spillesteder og scener i forvaltningens kulturhuse, mens der i bilag 11 findes en oversigt over spillestedernes kapacitet, årlige antal koncerter, besøgende mv.

26.1 Kultur Ø – DIT:KBH

DIT:KBH – der er en enhed under Kultur Ø – er Københavns største sammenslutning af spillesteder. DIT:KBH råder bl.a. over 15 forskellige scener i kommunens kulturhuse. Scenerne har en kapacitet på mellem 80-250 publikummer, har 1.200 arrangementsdage og mere end 60.000 koncertgæster årligt.

[51] Undersøgelse af elektronisk musik i Danmark 2017. Foreningen Strøm og & Fonden Roskilde Festival 2017, s. 100
[52] Undersøgelse af elektronisk musik i Danmark 2017. Foreningen Strøm og & Fonden Roskilde Festival 2017, s. 31

DIT:KBH arbejder strategisk med frivillighed og kulturhusudvikling, hvilket også afspejles i den store andel af vækstlagsbands og DIY-initiativer, som scenerne i de forskellige kulturhuse ofte præsenterer. DIT:KBH har et stort fokus på samarbejdet med forskellige arrangørgrupper, der ofte faciliterer koncerter med diverse undergrundsmusikmiljøer i København. Hos DIT:KBH vægtes samarbejdet med arrangørgrupperne og de egentlige kunstnere lige højt, da aktivering af forskellige musikmiljøer både kan skabe et dynamisk musikprogram såvel som god kontakt til publikum og målgruppe.

Desuden sammentænker DIT:KBH anvendelsen af de 15 scener, så miljøer dels får adgang til den scene der passer bedst profilmæssigt, og dels får mulighed for at lave sammenhængende aktiviteter på flere scener. Spændet på størrelsen af scenerne er i dag begrænset. En scene med plads til f.eks. 500 tilskuere vil styrke vækstlagets muligheder for at bevæge sig i retning af det etablerede segment.

26.2 Kultur S

På Amager findes bl.a. spillestederne Amager Bio og den nicheprægede vækstlagsscene BETA, som begge driftsmæssigt hører under Amager Kulturpunkt. Amager Bio har netop gennemgået en større renovering og er med dens kapacitet på 1250 publikummer, det absolut største spillested i kommunalt regi. Amager Bio bidrager til en stor del af Amager Kulturpunkts samlede økonomi, og betragtes som en afgørende dynamo i den samlede mængde af kulturtilbud, der hører under Amager Kulturpunkt. Amager Bio skaber bl.a. en underskudsgaranti når indtjeningen på de øvrige steder svigter. Derudover muliggør dette økonomiske fundament, at BETA med sin kapacitet på 200 publikummer kan fungere som vækstlagsscene – en opgave der, som tidligere beskrevet, ofte er underskudsgivende.

Herudover findes Børnekulturhus Ama'r – der faciliterer musik og arrangementer for, med og af børn – samt Loftet, et kulturhus for seniorer, der bl.a. huser arrangementer med Amager Jazzklub. Alle tilbud i Amager Kulturpunkt kan benytte sig af Musiktorvet til at opføre kulturelle events og udendørskoncerter. Musiktorvet har også lagt grund til en række mini-musikfestivaler.

Foruden livemusikken i Amager Kulturpunkt, præsenteres der også en del livekoncerter i andre af kommunens kulturhuse på Amager – eksempelvis i Islands Brygges Kulturhus og i Kvarterhuset i Jemtelandsgade.

26.3 Kultur V og Kultur N

Der bliver også præsenteret livemusik i Kultur V og Kultur N. På Vesterbro ligger eksempelvis Basement, der som et nystartet samarbejde mellem DIT:KBH og Kultur V, forventes at åbne i efteråret 2019. Endvidere kan nævnes Valbyhallen, der præsenterer store koncerter i samarbejde med det regionale spillested VEGA. Endelig åbner Kulturstationen Vanløse i løbet af 2019 det nye spillested Stairway med plads til mellem 200-250 publikummer.

I Kultur N afholdes der koncerter i bl.a. Støberiet, Osramhuset og Lygten Station, der alle har en kapacitet på mellem 50-150 publikummer.

I alle fire bydelsenheder arrangeres der herudover koncerter af mindre omfang på biblioteker og i de øvrige, ikke her omfattede, kulturhuse.

26.4 Frivillige
Selvom der er stor diversitet i både scener og genrer, har spillestederne det til fælles, at de i stort omfang er drevet af frivillige kræfter, der ønsker at sætte præg på lige netop *deres* livescene.

De frivillige er som regel involveret i alle dele af spillestedets aktiviteter, herunder bardrift, produktion, booking, bandcare, PR samt lyd- og lysafvikling. Særligt i forbindelse med booking, kan de frivillige medvirke til at sikre en stærk forankring i lokalmiljøet og de forskellige musikalske subkulturer.

DIT:KBH har eksempelvis mere end 500 frivillige, der som regel er fra det publikum der kommer på DIT:KBHs spillesteder.

I Kultur S har Amager Bio et stærkt og mere end 20 år gammelt samarbejde med Musikforeningen 5-øren med en veludviklet frivillighedskultur. Mere end 75% af koncerterne i Amager Bio arrangeres og gennemføres i samarbejde med Musikforeningen 5-øren og deres frivilligforening, hvoraf 200 er aktive til koncerterne i barer, som hands, varetager billetsalg i døren, garderober mv.

BETA har sin egen frivilligforening der er med til at gøre arrangementerne til en god oplevelse for alle. Den består af både udøvende musikere og musikforbrugere, der vil være en del af et fællesskab omkring den nye livemusik.

I 2018 lancerede DIT:KBH initiativet Gæstelisten som et bydækkende tiltag indenfor frivillighed i musikmiljøet. Gæstelisten er en online platform som er udviklet af Copenhagen Volunteers og benyttes af DIT:KBHs scener, Spillestedet Stengade og Forbrændingen i et testforløb for at gøre frivilligheden på Københavns mange spillesteder endnu mere attraktiv. Gæstelisten udbyder fribilletter på tværs af de forskellige venues til de mange frivillige, som således får mulighed for at stifte bekendtskab med flere af spillestederne i København.

26.5 Økonomi
De mange spillesteder og scener i forvaltningens kulturhuse bliver finansieret på forskellig vis. En stor del modtager honorarstøtte, men finansieres også delvist af entreindtægter og barsalg.

Derudover indgår DIT:KBH ofte aftaler med arrangørgrupper og artister om kompensation for udgifter til teknik, brug af faciliteter, vagter og lignende.

Når VEGA lejer sig ind i Valby Hallen, betaler de en fast lejepris pr. koncert.

Amager Bio og BETA samarbejder med det lokale teater ZeBU, der laver scenekunst for børn og unge. De indgår også i samarbejde med eksterne aktører der ønsker at gennemføre et arrangement eller en koncert i Amager Bio, på Musiktorvet eller i BETA.

Del 4: Fagforbund, genreorganisationer, Koda og Gramex.

27. Indledning

De optrædende kunstneres forskellige fagforbund spiller en vigtig rolle i det danske live miljø. Dels varetager de musikernes interesser, herunder lønforhandling, overenskomster samt arbejdsmiljømæssige spørgsmål. Det kan være for højt lydniveau, farlige installationer og sceneopbygninger til belastning af ryg ved transport af udstyr og forkerte arbejdsstillinger. Dels bidrager de kulturpolitisk ved at være en stemme i debatten, og varetager musikere og musikmiljøets mange forskellige interesser.

I dette afsnit præsenteres et overblik over nogle af de professionelle aktører, der på forskellig vis varetager kunstnere og spillesteders interesser. Fra de større organisationer som Dansk Musiker Forbund, der er landets største kunstnerorganisation med en bred faggruppe, til genreorganisationer med en mere snæver interessevaretagelse: Snyk, JazzDanmark, ROSA og Tempi.

27.1 Dansk Musiker Forbund

Dansk Musiker Forbund (DMF) er landets største kunstnerorganisation. Det er en fagforening for både musikere, musikundervisere, sangere og musikteknikere m.fl. Organisationen har ca. 6.400 medlemmer.

DMF arbejder for at højne medlemmernes sociale, kunstneriske og økonomiske vilkår og varetager medlemmernes ophavsretlige og øvrige fælles interesser.

DMF er medlem af Fagbevægelsens Hovedorganisation (FH), der som hovedorganisation sammenlagt har 450.000 medlemmer på det offentlige og private arbejdsmarked. DMF er med i FHs politiske organisation og bruger FHs eksperter inden for f.eks. uddannelse og arbejdsretssager samt forhandlingsforhold.

27.2 Dansk Artist Forbund

Dansk Artist Forbund (DAF) er en faglig organisation og kulturpolitisk interesseorganisation for artister, solister, bands og underholdere, der arbejder professionelt i musik-, scenekunst- og underholdningsbranchen.

Dansk Artist Forbund er medlem af Fagbevægelsens Hovedorganisation (FH) og arbejder ud fra klare værdier med det formål at skabe bedre arbejdsvilkår og beskytte de kunstneriske rettigheder samt at varetage medlemmernes interesser overfor arbejdsgivere, kontraktparter, lovgivere og andre myndigheder.

Dansk Artist Forbund blev dannet i 1918 for at sikre de individuelt arbejdende artister og tæller i dag ca. 1.400 medlemmer.

27.3 Danske Ensembler, Orkestre og Operainstitutioner (DEOO)

DEOO er stemmen for den levende musiks ensembler, orkestre og operainstitutioner. De arbejder for at sikre en levende kvalitetsmusik i hele landet – ikke mindst for børn. Herudover at styrke de bedst mulige udviklingsbetingelser for musikken som kunstform og at sikre den optimale ressourceudnyttelse gennem aftaler og overenskomster.

DEOO's medlemmer tæller blandt andre landsdelsorkestrene, basisensemblerne, en række specialensembler, de militære musikkorps og et antal operakompagnier fordelt over det meste af landet. DEOO arrangerer kurser og seminarer og samarbejder med flere interesse- og brancheorganisationer inden for scenekunst i ind- og udland.

Blandt andre væsentlige interesseforbund i Danmark kan nævnes:

- Dansk Solistforbund
- Dansk Organist og Kantor Samfund (DOKS)
- Organisationen af Rytmiske Amatørmusikere (ORA)
- Amatørernes Kunst & Kultursamråd (AKKS)
- Musik & Ungdom (M&U) – arrangerer bl.a. *KorProjekt* og *Musikskoledage* for landets musikskoler.
- Dansk Amatør Orkesterforbund (DAO)

27.4 Dansk Musikpædagogisk Forening (DMpF)
Dansk Musikpædagogisk Forening (DMpF) blev stiftet i 1898. DMpF er en landsdækkende fagforening for musikpædagoger og musikere og har ca. 850 medlemmer, der hovedsageligt er beskæftiget som musikskolelærere. En stor del af medlemmerne arbejder tillige som privatundervisere, aftenskolelærere og som freelance musikere.

En central opgave for DMpF er interessevaretagelse på musikskoleområdet. Hovedopgaven er overenskomstforhandlingerne med Kommunernes Landsforening (KL). Musikfagligt arbejder DMpF på at videreføre, udvikle og udbrede instrumentalundervisningen og den musikpædagogiske tradition i Danmark. DMpF har også særligt fokus på det musik- og kulturpolitiske arbejde for musik- og kulturskolerne samt musikkonservatorierne.

DMpF er medlem af hovedorganisationen Akademikerne (AC), og udgiver fagbladet "Musikskolen" seks gange om året.

27.5 Dansk Live
Dansk Live er en politisk interesseorganisation for spillesteder og festivaler i Danmark. Dansk Live repræsenterer ca. 110 danske livearrangører der, med såvel kunstnerisk som kommercielt formål, præsenterer dansk og udenlandsk livemusik for et stadigt voksende publikum.
Dansk Live rådgiver livearrangørerne, så festivaler og spillesteders position overfor både offentlige og kommercielle samarbejdspartnere hele tiden styrkes. I internationalt perspektiv indgår Dansk Live i formaliserede samarbejder med tilsvarende interesseorganisationer fra store dele af Europa, herunder Live DMA og nordiske samarbejder.

27.6 De fire genreorganisationer
Genreorganisationerne skal enkeltvis og i fællesskab bidrage til at udvikle musiklivet i Danmark og udlandet inden for de rytmiske musikgenrer og den nye kunstmusik. Tempi varetager verdensmusik, folkemusik og beslægtede genrer, Snyk varetager den nye kompositionsmusik, JazzDanmark varetager jazzmusik og beslægtede genrer, og ROSA står for rockmusik og beslægtede genrer.

Organisationernes formål består af tre hovedopgaver: [53]

1) Rådgivnings-, informations- og netværksvirksomhed
2) Projektvirksomhed
3) Tilskudsvirksomhed

Genreorganisationerne baserer deres virksomhed på undersøgelser og analyser af genreområderne, med henblik på at kortlægge muligheder og udfordringer i dansk musikliv samt udvikle mål og metoder for, hvordan genreorganisationerne bedst kan bidrage til at fremme musiklivet.

Målsætningen er at være netværksbaserede og dynamiske kraftcentre, der hver for sig og i fællesskab, fremmer et rigt og mangfoldigt musikliv af høj musikalsk kvalitet i Danmark og dansk musik i udlandet.

Endelig er genreorganisationernes tydelige mål at fremme vækstlag og smalle genrer gennem projekter udviklet i samarbejde med aktører i ind- og udland, herunder spillesteder, festivaler og andre koncertformidlere. Genreorganisationerne er hovedsageligt finansieret gennem en fire-årig rammeaftale med Statens Kunstfond. Kunstfondens rammeaftaler med spillesteder, festivaler og andre aktører, indeholder i perioden 2017-20 på tilsvarende vis mål om at fremme vækstlaget og de smalle genrer gennem samarbejde med netop genreorganisationerne.[54]

Genreorganisationerne er repræsenteret med to pladser i Københavns Kommunes Musikudvalg i perioden 2018-2021

Tempi – Roots Music of Denmark

Tempis genreområde er roots. Roots er den brede samlebetegnelse for det mangfoldige genreområde, som Tempi dækker over. Organisationens formål er at styrke, udvikle og understøtte dansk folk, world og beslægtede musikgenrer i Danmark og den danske musik i udlandet. Det gør de dels ved at drive en række forskellige projekter og samarbejder, dels gennem strategiske formidlings- og informationsindsatser.

Genrebetegnelserne roots, folk og world er ikke statiske genrebetegnelser, og der er mange måder at forstå, definere og bruge begreberne på. Fælles for hele Tempis genreområde er tilknytningen til de musikalske traditioner og rødder. Danske, nordiske og nordeuropæiske traditioner såvel som traditioner fra den øvrige verden.

Tempis arbejde retter sig mod hele musiklivet, både musikere, spillesteder, festivaler, formidlere, projektmagere, bookere, publikum, forbrugere – og hvem der ellers interesserer sig for, og beskæftiger sig med det musikalske genreområde.

Herudover forvalter Tempi to tilskudspuljer – en udviklingspulje og eksportpulje – som medlemmer kan ansøge om.

[53] Rammeaftale for Snyk 2017-2020, Statens Kunstfond. 2017, s. 2-3
[54] Rammeaftale for JazzDanmark 2017-2020, Statens Kunstfond. 2017, s. 3

Snyk

Navnet Snyk står for Sekretariat for Ny Kompositionsmusik. Det er en genreorganisation, der blev stiftet år i 2000 og repræsenterer den nye, eksperimenterende musik og lydkunst.

Organisationen arbejder for at styrke og udvikle musikken nationalt og internationalt med de øvrige genreorganisationer. Derudover støtter, rådgiver og samarbejder de med aktører inden for området og er med til at skabe netværk, arrangere koncerter, talks, seminarer og konferencer.

Snyk har siden 2006 afholdt den årlige G((o))ng Tomorrow Festival, som i 2019 modtager et tilskud på 500.000 kr. fra Københavns Kommunes festivalpulje. [55]

JazzDanmark

JazzDanmark bidrager til at udbrede jazzgenren og arbejder for at skabe værdi gennem nye møder, oplevelser og samarbejder om jazz i Danmark og dansk jazz i udlandet.

JazzDanmarks virke er betinget af et stort kendskab til, og bredt netværk i, det danske jazzmiljø og tilsvarende miljøer i udlandet. Samtidig ser JazzDanmark det som sin kerneopgave at bygge bro mellem etablerede jazzmiljøer (og beslægtede genrer), nye aktører og strømninger og samfundet i øvrigt.

Organisationen servicerer jazzens publikum, bl.a. om nye udgivelser, danske bands på turné i udlandet og information om JazzDanmarks egne projekter. De bistår og rådgiver jazzens musikere, dels gennem egne projekter hvor musikere inviteres til at medvirke, og dels gennem sparring.

Organisationen fungerer desuden som kontaktpunkt for udenlandske jazzaktører, der ønsker samarbejde med det danske jazzmiljø. Dette kan f.eks. være gennem videreformidling af viden om arrangører i Danmark, andre danske musikorganisationer og potentielle samarbejdspartnere.

JazzDanmark tilbyder en rejsestøtteordning til sine medlemmer gennem JazzDanmark Puljen. Medlemmer kan søge om hjælp til dækning af rejseomkostninger i udlandet, og udenlandske solister der skal til Danmark kan omvendt få dækket transportomkostningerne.

ROSA

ROSA – Dansk Rock Samråd – er forankret i Århus og er en paraplyorganisation for en række musikforeninger og organisationer, der også varetager genreorganisatoriske opgaver indenfor folkemusikken. ROSA rådgiver og informerer danske musikere samarbejdspartnere om praksisser, potentialer og markedsvilkår i den rytmiske musik i ind- og udland.

Som led i deres arbejde, udvikler og formidler ROSA desuden relevant statistisk materiale om rockmusik, og medvirke til en øget viden om, og opmærksomhed på, ny dansk rockmusik blandt nationale og internationale aktører.

ROSA tilbyder herudover forskellige former for støtte- og efteruddannelsesordninger for sine medlemmer.

ROSAs yderligere formål er:

[55] Rammeaftale for Snyk 2017-2020, Statens Kunstfond. 2017, s. 2

- At støtte dansk rockmusik – og beslægtede genrer – via midler fra musikloven.
- At bistå offentlige myndigheder i kultur- og musikpolitiske spørgsmål af betydning for den rytmiske musik.
- At støtte udviklingen og udbredelsen af dansk rockmusik i Danmark og udlandet.

28. Komponist- og autorforeninger og Musikforlæggerne

Københavns Kommune er rig på musikforeninger baseret på forskellige kriterier som genre, alder, instrument og bydel. Foreningerne er med til at stille skarpt på problematiske forhold i branchen og som medlem kan man være med til at påvirke beslutninger, om f.eks. betydningen af nye beslutninger fra Koda vedrørende fordelingen af de kulturelle midler.

Gennem medlemsdebatmøder og høringer er foreninger som DJBFA med til at indrette foreningens politiske arbejde, medlemsservice og modeller for dialog med medlemmer mm. Gennem dialog og debat får medlemmerne direkte indflydelse på, hvad foreningen særligt skal beskæftige sig med og tilbyde af aktiviteter. Medlemmerne er således med til at påvirke og forme det musikalske landskab i København.

Fire af de største og mest relevante danske musikforeninger er Danske Jazz, Beat og Folkemusik Autorer (DJBFA), og Dansk Komponistforening (DKF), Danske Populær Autorer (DPA) og Musikforlæggerne. Sammen udgør de Kodas medlemsforeninger, og hver forenings formand sidder i bestyrelsen.

Kodas kulturelle midler bliver ikke længere fordelt efter medlemstal, men bliver nu delt mellem komponistforeningerne og Musikforlæggerne i lige store andele.

28.1 Danske Jazz, Beat og Folkemusik Autorer (DJBFA)

Foreningen er grundlagt i 1973 og er i dag den største brancheorganisation af danske rettighedshavere indenfor musik i Danmark og den største blandt sangskrivere og komponister. Foreningen spænder over alle genrer – fra jazz og rock til nykomponeret elektronisk musik og folkemusikkens rødder – og samler i alt flere end 1.600 professionelle komponister og sangskrivere. Foreningen har som hovedformål at sikre de bedste betingelser for at der kan skabes ny, spændende musik.

DJBFA tilbyder sine medlemmer rejselegater, arbejdsforhold, netværk, juridisk rådgivning og forsikringsordning. Derudover kan man søge om DJBFAs Legatpulje, Produktionspulje og Sociale Legater. De støtter derudover en række initiativer og kulturprojekter, der er med til at fremme musikkens betydning. DJBFA er repræsenteret i flere kulturelle organer i Danmark, og er i løbende dialog med politikere og brancher i ind- og udland.

DJBFA arbejder derudover for at sætte fokus på den manglende kønsbalance i det danske musikliv. Som medlem af ESCA – den europæiske sammenslutning af sangskrivere – har DJBFA enstemmigt godkendt ESCAs ”Gender Equality Charter”. Hermed har DJBFAs medlemmer forpligtet sig på at indordne sig en række bestemmelser, der skal sikre en bedre kønsligestilling i musiklivet på alle niveauer.

I forlængelse heraf bestilte DJBFA i 2019 tal fra Koda om kønsbalancen i dansk musik. Den viste bl.a., at langt størstedelen af Kodas rettighedsindtægter – 89% i 2018 – er udbetalt til mænd. På samme måde har Koda ca. 82% mandlige medlemmer. [56]

For at blive medlem i DJBFA skal man være medlem af Koda, og kunne dokumentere indtægter som professionel komponist eller sangskriver. Det årlige kontingent er på 1.200 kr. og for medlemmer under 25 år er det gratis.

28.2 Dansk Komponistforening (DKF)

Dansk Komponistforening blev stiftet i 1913, og er nordens ældste komponistforening for professionelle komponister og lydkunstnere i Danmark – med særligt henblik på at arbejde med musik og lyd som et kunstnerisk medium.

DKF arbejder for at synliggøre kunstmusikkens samfundsmæssige værdi og for at børn og unge i højere grad skal møde kunstmusik både i skolen, offentligheden og i medierne. DKF arbejder for hele det eksperimenterende musikmiljø. Medlemsskaren spænder fra skabere af klassisk partiturmusik til lydkunst, electronica, eksperimentaljazz og filmmusik. [57]

Medlemmer kan søge støtte til deres arbejde som komponister, gennem f.eks. rejser, arbejdslegater, produktion, mentorforløb og juridisk og faglig bistand. DKP tilbyder desuden en række netværksmøder, aktiviteter og workshops, samt muligheden for at søge om ophold i foreningens legatboliger.

For at kunne blive medlem af DKF, skal man være medlem af Koda. Derudover skal man kunne dokumentere, at man er ophavsmand til et betydeligt antal værker, og at adskillige af disse værker har været fremført offentligt.

DKF står for databasen KomponistBasen.dk, der rummer information om over 480 danske komponister.

28.3 Danske Populær Autorer (DPA)

Organisationen blev grundlagt 1918, og var med til at stifte Koda i 1926. Danske Populær Autorer er en interesseorganisation, der arbejder politisk for at sikre de bedste rammer for sangskrivere, komponister, producere og tekstforfattere inden for det populære og kommercielle musikområde. Medlemmerne er aktive i foreningens bestyrelse og udvalg og er med til bl.a. at arrangere koncerter, kurser og workshops. DPA har i dag over 1000 medlemmer.

DPA har i de seneste år søsat en række projekter for at bedre vilkårene for sine medlemmer. Der er bl.a. oprettet en akut eksportpulje, som man kan søge løbende samt istandsat aftaler med Spotify og YouTube for betaling for musik. Herudover kan medlemmer gennem DPA leje en bolig til musikproduktion og netværk i Los Angeles, og foreningen er blevet en del af den internationale writing camp *Aarhus Calling* på SPOT Festival. [58]

28.4 Musikforlæggerne

Musikforlæggerne blev grundlagt i 1931, og repræsenterer de 30 professionelle musikforlag der p.t.

---

[56] https://politiken.dk/kultur/art7074007/Kvindelige-sangskrivere-får-færre-og-færre-Koda-penge
[57] www.komponistforeningen.dk/om-dansk-komponistforening
[58] www.dpa.org/blivmedlem

er medlem af foreningen. Den er repræsenteret i de ledende organer i Koda og Copydan, og er medlem af Nordisk Musikforlægger Union og International Confederation of Music Publishers (ICMP).

Musikforlag kan optages som medlem hvis de anses som professionelt arbejdende forlag, der driver almindelig musikforlagsvirksomhed. Derudover kræves et medlemskab, at man skal være forlagsmedlem af Koda, have et anseeligt antal værker af danske ophavsmænd, samt have en årlig minimumsindtægt på 30.000 gennem de seneste tre år.

Musikforlag kan ansøge om midler til projekter gennem Kodas Kulturelle midler. Dette kan bl.a. være rejselegater, koncertopførelser og musikudgivelse. [59]

Musikforlæggerne har siden 2013 stået for at uddele den årlige "Carl Prisen" for komponister og sangforfattere inden for både rytmisk og klassisk musik. [60]

29. Koda og Gramex

I det følgende findes en kort beskrivelse af Koda og Gramex, der som rettighedsorganisationer for komponister og sangskrivere er medtaget i overblikket.

29.1 Koda

Koda blev grundlagt i 1926, og varetager komponisters og sangskriveres arbejde ved at sørge for, at de får den betaling de har krav på, når deres musik bliver brugt i det offentlige rum. Som kunde hos Koda har man samtidig indgået en aftale, hvor man betaler for brugen af musik i det offentlige rum. Som kunde har man således lov til at spille al slags musik i det offentlige rum.

Tankegangen for Koda er, at betaling for offentlig brug af musik ikke alene er til for kunstnernes rettigheder – betalingen er samtidig forudsætningen for, at der også i fremtiden kan komme ny musik.

Koda laver aftaler med alle, der bruger og udbyder musik som del af deres forretning, dvs. tv, radio, streamingtjenester til cafeer, butikker, træningscentre og festivaler.

Kodas Kulturelle Midler har i over 50 år været en del af aftalerne mellem forvaltningsselskaber i hele verden. Op til 10% af Kodas nettoindtægter bliver årligt afsat til kulturelle formål, og medvirker til at sikre bedre vilkår for ny dansk musik. De er med til at skabe alle typer ny musik samt at styrke aktørernes politiske stemme nationalt og internationalt. Komponister og sangskrivere kan søge støtte i form af bl.a. arbejdslegater, produktionsstøtte, sangskrivercamps mm. [61]

Udover Koda fordeles midlerne af medlemsforeningerne DJBFA, DKF, DPA og Musikforlæggerne, som del af Kodas bestyrelser. De fleste af midlerne går til legater, støtte til koncerter og festivaler, oplysning og PR samt kulturpolitik. I 2018 var Kodas kulturelle midler på 71 mio. kr.

Koda har i alt ca. 47.000 medlemmer og omsatte i 2018 for ca. 1 mia. kr. Den største indtægtskilde er fra TV, der står for 35% af den samlede omsætning. Den næststørste indtægtskilde er fra online

[59] www.musikforlaeggerne.dk/dmffs-kulturelle-midler
[60] www.musikforlaeggerne.dk/carl-prisen
[61] www.koda.dk/medlem/sog-stotte/koda-kultur

brug på 28%. [62]

29.2 Gramex

Gramex er en nonprofit medlemsorganisation der blev stiftet i 1963. Den er godkendt af Kulturministeriet som den organisation i Danmark, der indhenter betaling på vegne af de udøvende kunstnere og pladeselskaberne. Gramex indhenter betaling når deres udgivelser bliver afspillet offentligt, for eksempel i radio og tv.

Koda og Gramex er to forskellige organisationer – men samarbejder for at gøre det så nemt som muligt for deres kunder at afspille musik. De arbejder begge for betaling til musikkens rettighedshavere for offentlig brug af musik. Men det er forskellige rettigheder, der bliver varetaget. Hvor Koda varetager rettigheder på vegne af komponister, tekstforfattere og musikforlag, står Gramex for rettigheder på vegne af pladeselskaber og udøvende kunstnere, der medvirker på indspillet musik.

Har man således både skrevet tekst og musik samt medvirker på indspilningen, har man ret til betaling fra både Koda og Gramex når musikken bliver spillet offentligt. Det er dog en forudsætning, at man er medlem af begge organisationer.

Det er gratis at blive medlem af Gramex både som kunstner og pladeselskab. Man kan blive medlem, hvis man medvirker på en udgivelse eller selv udgiver musik.

Gennem aftaler med udenlandske søsterorganisationer sørger Gramex for betaling over grænserne til danske medlemmer afspillet i udlandet og udenlandske medlemmer afspillet i Danmark. Den ene halvdel af de indhentede penge går til de udøvende kunstnere, f.eks. musikere og sangere. Den anden halvdel går til dem der udgiver musikken, f.eks. pladeselskaber, musikselskaber og producenter.

Man kan ansøge om at få del i de kollektive Gramex-midler gennem Gramexfonden. Der kan primært søges om støtte til følgende formål:

- Musikfremmende foranstaltninger, herunder tilskud til levende fremførelse af musik samt støtte til indspilning.
- Uddannelsesmæssige formål for udøvende kunstnere, herunder uddeling af studie- og rejselegater.
- Sociale og humanitære formål for udøvende kunstnere, herunder uddeling af hæderslegater og tilskud til ferie- og rekreationsformål.

30. Afrunding

Med et musikmiljø så stort og alsidigt som Københavns, rummer denne kortlægning ikke samtlige aspekter. Kortlægningen har fokuseret på at skabe et overblik over musikundervisningen til børn og unge, udbuddet af klassisk og rytmisk musik, spillesteder, venues og festivaler, samt hvilke problemstillinger aktørerne oplever i deres samarbejde med kommunen.

Det ses bl.a. hos nogle af aktørerne indenfor musikundervisning til børn og unge. Her efterlyses en bedre koordinering mellem Kultur- og Fritidsforvaltningen og Børne- og Ungdomsforvaltningen i

[62] Kodas årsberetning for 2018. 2019, s. 6

forbindelse med bl.a. lokaleudlån på skoler. Herudover peges der på ønsket om en styrket musikundervisning til børn og unge, der bl.a. vil kunne bidrage til fødekæden på hele musikområdet – det gælder både for de kommende udøvende musikere og for fremtidens publikum.

For de udendørs festivaler er Forskrift for Udendørs Musikarrangementer en af de vigtige problemstillinger. I denne sammenhæng efterlyser livearrangørerne bl.a. en bedre koordinering mellem Kultur- og Fritidsforvaltningen og Teknik- og Miljøforvaltningen samt tilhørende udvalg. Både spillesteder og festivaler efterlyser desuden en overordnet kulturpolitisk strategi fra Københavns Kommune.

Herudover går vigtigheden af at styrke vækstlaget også igen samtidig med en erkendelse af, at det oftest er en underskudsgivende forretning for et spillested at arrangere vækstlagskoncerter. Ud over venues til at spille koncerter, er øvelokalerne en afgørende forudsætning for et frodigt vækstlag. Her melder alle aktører, at der i dag er for få, og at flere kan være truede som følge af byudviklingen.

Generelt er det en forudsætning for et levende og mangfoldigt musikliv i København, at kommunen går ind og støtter musikken, hvor der er behov - det gælder både for amatører og professionelle. Det er desuden vigtigt, at Københavns Kommune fortsat har en alsidig scene for professionel livemusik indenfor alle genrer - til glæde for både publikum og de mange udøvende musikere der bor i byen.

Kortlægningen viser, at der er mange aktører og interesser i det københavnske musikliv, og at de ikke alle taler med samme stemme. Kortlægningen peger således på en lang række problemstillinger i det københavnske musikliv, og har til hensigt at danne grundlag for Kultur- og Fritidsudvalgets videre arbejde med en kommende musikplan for Københavns Kommune.

Bilag 1 - Oversigt over udbydere af musikundervisning i Københavns Kommune

Hvem	Adresse	Bydel	KFF-bydele	Beskrivelse	Målgruppe	Finansiering	Elevantal
MusMik	Ringstedgade 4, kld., 2100 København Ø	Østerbro	Ikke KFF	Rytmik + kor/sang + bevægelse	2 mdr - 7 år	Offentlig/brugerbetaling	411
Zone2 i Valby Kulturhus: (KK) Klaver og guitar (7-18 år)	Valgårdsvej 4, 2500 København	Valby	Kultur V	Instrumentundervisning + samspil	7-18 år	brugerbetaling	24
Zone2 på Kirsebærhavens skole: (KK) Klaver og guitar (7-18 år)	Kirsebærhaven 23-25, 2500 København	Valby	Kultur V	Instrumentundervisning + samspil	7-18 år	brugerbetaling	11
Zone2 på Hanssted skole: (KK) Musikkarrusel (0.-2. kl.)	Rødbyvej 2, 2500 Valby	Valby	Kultur V	Rytmik/bevægelse	0.-2. klasse	brugerbetaling	30
Valby Kulturhus: (KK) Babyrytmik + rytmik for børn + musikalsk legestue	Valgårdsvej 4, 2500 København	Valby	Kultur V	Rytmik/bevægelse	0-10 år	brugerbetaling	73
Zone2 på Vesterbro Ny Skole: (KK)	Ny Carlsberg Vej 35, 1760 København	Vesterbro - Kgs. Enghave	Kultur V	Instrumentundervisning + samspil + rytmik/bevægelse	0.-1. klasse	Kommunal/fond	32
Zone2 på Vigerslev Allé Skole: (KK)	Vigerslev Allé 108, 2500 København	Valby	Kultur V	Instrumentundervisning + samspil	0. klasse	Kommunal/fond	30
Sankt Annæ Gymnasiums sangskole: (KK)	Sjælør Blvd. 135, 2500 København	Valby	Ikke KFF	Kor	Elever på skt. Annæ 10-19 år	Kommunal/brugerbetaling	120
Rytmisk Center: (privat)	Vesterbrogade 107 E, 1620 København V	Vesterbro - Kgs. Enghave	Ikke KFF	Instrumentundervisning + samspil + kor/sang + rytmik/bevægelse	Alle børn og unge	Kommunal/brugerbetaling	1516
Tivoligarden: (privat)	Vesterbrogade 3, 1630 København V	Vesterbro - Kgs. Enghave	Ikke KFF	Indstrumentundervisning + samspil	Alle	Privat (Tivoli)	103
Københavns Kommunes Musikskole: Kødbyen (KK)	Staldgade 29, 1699 København	Vesterbro - Kgs. Enghave	Ikke KFF	Instrumentundervisnign + samspil + kor/sang + rytmik/bevægelse	0-25 år	Kommunal/brugerbetaling	1073
Københavns Kommunes Musikskole: (satellit) Skolen ved sundet (KK)	Samosvej 50, 2300 København S	Amager	Ikke KFF	Instrumentundervisnign + samspil + kor/sang + rytmik/bevægelse	0-25 år	Kommunal/brugerbetaling	82
Københavns Kommunes Musikskole: (satellit) Rådmandsgades Skole (KK)	Rådmandsgade 22, 2200 København N	Nørrebro	Ikke KFF	Instrumentundervisnign + samspil + kor/sang + rytmik/bevægelse	0-25 år	Kommunal/brugerbetaling	68
Københavns Kommunes Musikskole: (satelit) Utterslev Skole (KK)	Skoleholdervej 20, 2400 København NV	Nordvest	Ikke KFF	Instrumentundervisnign + samspil + kor/sang + rytmik/bevægelse	0-25 år	Kommunal/brugerbetaling	26
Københavns Kommunes Musikskole: (satellit) Sankt Annæ Gymnasium (KK)	Sjælør Boulevard 135, 2500 Valby	Valby	Ikke KFF	Instrumentundervisnign + samspil + kor/sang + rytmik/bevægelse	0-25 år	Kommunal/brugerbetaling	248

Københavns Kommunes Musikskole: (satellit) Hyltebjerg Skole (KK)	Hanstholmvej 10, 2720 Vanløse	Vanløse	Ikke KFF	Instrumentundervisnign + samspil + kor/sang + rytmik/bevægelse	0-25 år	Kommunal/brugerbetaling	62
Københavns Kommunes Musikskole: (satellit) Øster Farimagsgades Skole (KK)	Øster Farimagsgades Skole 40. 2100 København Ø	Østerbro	Ikke KFF	Instrumentundervisnign + samspil + kor/sang + rytmik/bevægelse	0-25 år	Kommunal/brugerbetaling	102
Københavns Kommunes Musikskole: (satellit) Skolen på Amagerbro (KK)	Lybækgade 20, 2300 København S	Amager	Ikke KFF	Instrumentundervisnign + samspil + kor/sang + rytmik/bevægelse	0-25 år	Kommunal/brugerbetaling	64
Københavns Kommunes Musikskole: (satellit) Sokkelundlille (KK)	Utterslev Torv 9, 2400 København	Bispebjerg	Kultur N	Instrumentundervisnign + samspil	0-25 år	Kommunal/brugerbetaling	25
Københavns Kommunes Musikskole: (satellit) Brønshøj Skole (KK)	Klintholmvej 5, 2700 Brønshøj	Brønshøj-Husum	Ikke KFF	Instrumentundervisnign + samspil + kor/sang + rytmik/bevægelse	0-25 år	Kommunal/brugerbetaling	50
Københavns Kommunes Musikskole: (satellit) Ålholm Skole (KK)	Vibeholmen 1, 2500 Valby	Valby	Ikke KFF	Instrumentundervisnign + samspil + kor/sang + rytmik/bevægelse	0-25 år	Kommunal/brugerbetaling	33
Københavns Kommunes Musikskole: (satellit) Korsager Skole (KK)	Grevingevej 15, 2700 Brønshøj	Brønshøj-Husum	Ikke KFF	Instrumentundervisnign + samspil + kor/sang + rytmik/bevægelse	0-25 år	Kommunal/brugerbetaling	34
Daghøjskolen Akademiet: Københavns Akademi for Musik, Dans & Teater (privat)	Stefansgade 9, 2200 København	Nørrebro	Ikke KFF	Instrumentundervisning + rytmik + samspil	Alle unge	Offentlig/brugerbetaling	15
Østerbro Musikskole (privat)	Rosenvængets Allé 22, 2100 København	Østerbro	Ikke KFF	Instrumentundervisning + samspil + kor/sang + rytmik/bevægelse	0 - ca. 15 år	Offentlig/brugerbetaling	533
Børnekulturhus Amager: JazzCamp for piger (10-15 år), Den Cyklende Musikskole, familiejam/sammenspil mm. (KK)	Øresundsvej 8 B, 2300 København	Amager Øst	Kultur S	Instrumentundervisning + samspil + kor/sang + rytmik/bevægelse	Børn fra 0-17 år	Offentlig/brugerbetaling	570
Dansekapellet: (KK)	Bispebjerg Torv 1, 2400 København	Bispebjerg	Kultur N	Rytmik/bevægelse	0-4 år	Forening	60
DUSIKA - Hovedstadsregionens Symfoniorkester	Giesegårdsvej 29, 2650 Hvidovre	Region Hovedstaden	Ikke KFF	Instrumentundervisning + Samspil	13-25 år fra Region H	Offentlig	60
Goldschmidts Musikakademi på Rentemestervej: (privat)	Rentemestervej 62, 2400 København NV	Bispebjerg	Ikke KFF	Instrumentundervisning + samspil + kor/sang	Børn 7-19 år (socialt udsatte el.lign.)	Fonde/privat/brugerbetaling	200

Zag Du Gaf Musikskole: (privat)	Hermodsgade 24, Gården A, 2200 København NV	Nørrebro	Ikke KFF	Instrumentundervisning + samspil	Børn/unge (med diagnose)	brugerbetaling	45
Melodia: (privat)	Brofogedvej 10, 2400 København	Bispebjerg	Ikke KFF	Instrumentundervisning	Børn, unge og voksne	brugerbetaling	20
Musik for alle: (på skoler i hele byen)		København	Ikke KFF	Instrumentundervisning + samspil + rytmik + kor	Alle børn og unge	brugerbetaling	55
Zahles Musik- og Billedskole: (privat)	Nørre Voldgade 5, 1358 København K	Indre By	Ikke KFF	Instrumentundervisning + Samspil + Kor/sang	0.-9. klasse	Offentlig/brugerbetaling	290
Pumpestationen Fritidscenter	Præstøgade 21, 2100 København Ø	Østerbro	Ikke KFF	Instrumentundervisning	10 - 18 år	Offentlig (Selvejende institution)	26
Musikalliancen	Korsager Skole + Husum Skole + Tingbjerg Skole	Brønshøj-Husum	Ikke KFF	Instrumentundervisning + Samspil	2. - 6. kl.	Offentlig	40-50
FOF Musikundervisning	Nr. Voldgade 21, 1358 København K	Indre By	Ikke KFF	Instrumentundervisning + samspil + rytmik + kor	Alle	Kommunal/brugerbetaling	100
FOF Musikundervisning	Bandhotel Nørrebro, Sortedams Dossing 7, 2200 København N	Nørrebro	Ikke KFF	Instrumentundervisning + samspil + rytmik + kor	Alle	Kommunal/brugerbetaling	Ikke oplyst
FOF Musikundervisning	Østerbrohuset, Århusgade 103, 2100 København Ø	Østerbro	Ikke KFF	Instrumentundervisning + samspil + rytmik + kor	Alle	Kommunal/brugerbetaling	Ikke oplyst
FOF Musikundervisning	Amalie Skrams Alle 29, 2500 Valby	Valby	Ikke KFF	Instrumentundervisning + samspil + rytmik + kor	Alle	Kommunal/brugerbetaling	Ikke oplyst
Institut Sank Josephs musikskole	Dag Hammerskjölds Allé 17, 2100 København Ø	Østerbro	Ikke KFF	Instrumentundervisning + samspil + rytmik + kor	0. - 9. klasse	Privat	165
Anna Kirke (FK)	Bjelkes Allé 19, 2200 København	Nørrebro	Ikke KFF	Rytmik / bevægelse + kor/sang	3 mdr. - 4 år	Folkekirken	150
Ansgarkirken (FK)	Mågevej 33, 2400 København	Bispebjerg	Ikke KFF	Rytmik/bevægelse + kor/sang	Småbørn + 0.-7. klasse	Folkekirken	46
Apostelkirken (FK) + Enghave Kirke	Saxogade 13, 1662 København V	Vesterbro - Kgs. Enghave	Ikke KFF	Rytmik/bevægelse	Baby - 25 år	Folkekirken	190
Frederiksholm Kirke (FK)	Louis Pios Gade 8, 2450 København	Sydhavnen	Ikke KFF	Kor/sang	Børn fra Sydhavnen 0.-2. kl	Folkekirken	17
Helligaandskirken (FK)	Niels Hemmingsens Gade 5, 1153 København	Indre By	Ikke KFF	Kor/sang	4-8 år - gerne fra sognet	Folkekirken	50
Husum + Husum-vold Kirke (FK)	Gadelandet 25, 2700 København	Bispebjerg	Ikke KFF	Kor/sang + rytmik/bevægelse	0.-5. klasse	Folkekirken	85

Kastelskirken (FK)	Kastellet 50, 2100 København	Østerbro	Ikke KFF	Rytmik/bevægelse + kor/sang	Alle børn og unge	Folkekirken	8
Lundehus Kirke + Taksigelseskirken (FK)	Strødamvej 1, 2100 København	Østerbro	Ikke KFF	Rytmik/bevægelse + kor/sang	Babyer + 1-3-årige + 4-7-årige	Folkekirken	50
Nathanaels Kirke (FK)	Holmbladsgade 19, 2300 København	Amager V	Ikke KFF	Rytmik/bevægelse + kor/sang	Alle børn og unge	Folkekirken	70
Strøm til Børn	Abel Cathrines Gade 16, st. tv., 1654 København V	Vesterbro - Kgs. Enghave	Ikke KFF	Instrumentundervisning + samspil	5. og 6. klasse	Kommunal	Ikke oplyst
Vesterbro Ungdomsgård	Absalonsgade 8. 1658 København V	Vesterbro - Kgs. Enghave	Ikke KFF	Instrumentundervisning + samspil	Ikke oplyst	Kommunal/brugerbetaling	Ikke oplyst
DR's korskoler	Ørestads Boulevard 13, 2300 København S	Amager Vest	Ikke KFF	Kor/sang	Ikke oplyst	Offentlig (DR) /sponsorater/i mindre grad brugerbetaling	Ikke oplyst
Osramhuset (KK)	Valhalsgade 4, 2200 København N	Nørrebro	Kultur N	Soloundervisning + skoleprojekter + babyrytmik	Ikke oplyst	Kommunal/brugerbetaling	Ikke oplyst
KUSO - Københavns Ungdoms Symfoniorkester	Sønder Boulevard 20, 1720 København V	Vesterbro - Kgs. Enghave	Ikke KFF	Instrumentundervisning + samspil	Ikke oplyst	Ikke oplyst	Ikke oplyst
Københavns Lille Musikskole	Lindholmsvej 18, 2700 Brønshøj	Brønshøj-Husum	Ikke KFF	Instrumentundervisning + Kor/sang + samspil	Ikke oplyst	Ikke oplyst	Ikke oplyst
Rumkraft	Læssøesgade 14, st., 2200 København N	Nørrebro	Ikke KFF	Instrumentundervisning + produktion	Ikke oplyst	Ikke oplyst	Ikke oplyst
Music Institute	Nørre Søgade 27A, 1370 København K	Indre By	Ikke KFF	Instrumentundervisning + Kor/sang	Ikke oplyst	Ikke oplyst	Ikke oplyst
Spillebillen	Peder Skrams Gade 3, 1054 København K	Indre By	Ikke KFF	Instrumentundervisning + samspil	Ikke oplyst	Ikke oplyst	Ikke oplyst
Kinderchor Sankt Petri	Larslejsstræde 5, 1451 København K	Indre By	Ikke KFF	Kor/sang	Ikke oplyst	Ikke oplyst	Ikke oplyst
Suzuki-instituttet	Worsaaesvej 19, 5. 1972 Frederiksberg C	Frederiksberg	Ikke KFF	Instrumentundervisning	Børn fra ca. 3 år	Ikke oplyst	Ikke oplyst
Mikkels Musikskole	Thorvaldsensvej 13, 3. th., 1871 Frederiksberg C (hele landet)	Frederiksberg	Ikke KFF	Instrumentundervisning + Kor/sang	Ikke oplyst	Ikke oplyst	Ikke oplyst
Den Lille Musikskole	Bülowsvej 10, 1870 Frederiksberg C	Frederiksberg	Ikke KFF	Instrumentundervisning + Kor/sang + Rytmik/bevægelse	Ikke oplyst	Ikke oplyst	Ikke oplyst
Musikundervisning.dk	Graven 16, 8000 Aarhus C (hele landet)	Hele landet	Ikke KFF	Instrumentundervisng + Kor/sang	Alle	brugerbetaling	Ikke oplyst
Musikhøjskolen	Smallegade 12, 2000 Frederiksberg	Frederiksberg	Ikke KFF	Instrumentundervisning + Kor/sang + samspil	Ikke oplyst	Ikke oplyst	Ikke oplyst
Kvarterhuset Amagerbro (Anjas Musikskole)	Jemtelandsgade 3, 2300 København S	Amager V	Kultur S	Instrumentundervisning + kor/sang + rytmik/bevægelse	Ikke oplyst	Ikke oplyst	Ikke oplyst
FOF DARK (Det Alternative Rytmiske Konservatorium	Nørre Voldgade 21, 2. sal	Indre By	Ikke KFF	Instrumentundervisning + samspil + rytmik + kor	Ikke oplyst	Ikke oplyst	Ikke oplyst

Bilag 2 – Kort over Musikskolens afdelinger i Københavns Kommune

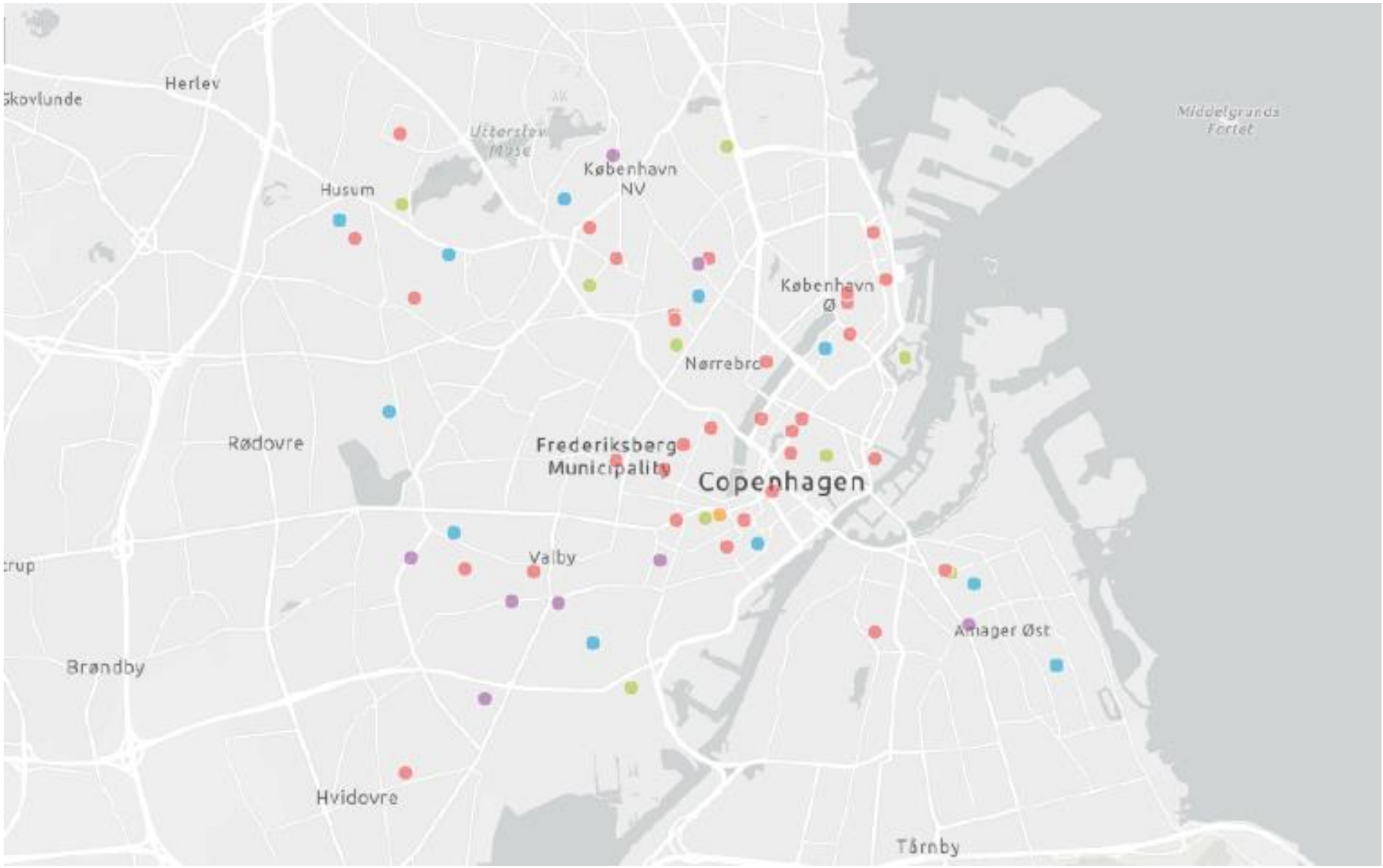

Farvekoder

Driftstøttede:

Honorarstøttede:

Kommunale:

Private:

Regionale:

Bilag 3 - Oversigt over spillesteder i Københavns Kommune

Navn	Scener	Adresse	Bydel	Kategori	Finansiering	Støtte fra KK i 2018	Støtte fra KK i 2019	Kapacitet	Besøgende årligt	Antal koncerter	Genre	Link
Jazzhus Montmartre	Jazzhus Montmartre	Store Regnegade 19A, 1110 København K	Indre By	Driftstøttet	Honorarstøtte/driftsstøtte	200.000	208.000	85-90	12.270	243	Jazz	www.jazzhusmontmartre.dk
Pumpehuset	Pumpehuset	Studiestræde 52, 1554 København K	Indre By	Driftstøttet	Honorarstøtte/driftsstøtte	270.000	280.800(h)+700.000(d)	600	UKENDT	UKENDT	Elektronisk	www.pumpehuset.dk
Culture Box	Black Box/Red Box/White Box	Kronprinsessegade 54, 1306 København K	Indre By	Driftstøttet	Honorarstøtte/driftsstøtte	600.000	624.000	255	44.375	700	Elektronisk	www.culture-box.com
Loppen	Loppen	Sydområdet 4B, 1., 1440 København K	Indre By	Driftstøttet	Honorarstøtte/driftsstøtte	500.000	520.000	400	26.056	376	Rock	www.loppen.dk
Spillestedet Stengade	Spillestedet Stengade	Stengade 30, 2200 København N	Nørrebro	Driftstøttet	Honorarstøtte/driftsstøtte	350.000	228.800(h)+1.270.000(d)	230 + 120 (1. sal)	10.841	403	Metal	www.stengade.dk
Ungdomshuset	Ungdomshuset	Dortheavej 61, 2400 København NV	Bispebjerg	Driftstøttet	Driftsstøtte	HUSLEJE	HUSLEJE	UKENDT	UKENDT	UKENDT	Undergrund	www.ungeren.dk
Bremen Teater	Bremen Teater	Nyropsgade 39-41, 1602 København K	Indre By	Honorarstøttet	Honorarstøtte	90.000	93.600	644	10.000	21	Pop/Folk/Rock	www.brementeater.dk
Charlie Scott's	Charlie Scott's	Skindergade 43, 1159 København K	Indre By	Honorarstøttet	Honorarstøtte	40.000	41.600	140	8.500	175	Jazz/Swing/Blues	www.charliescotts.dk
High Voltage	High Voltage	Axeltorv 3, 1609 København K	Indre By	Honorarstøttet	Honorarstøtte	85.000	88.400	250	10.000	200	Rock/Metal	www.high-voltage.dk
Jazz Club Loco	Christianshavns Beboerhus	Skjulhøj Allé 21, 2720 København	Vanløse	Honorarstøttet	Honorarstøtte	90.000	93.600	150	UKENDT	UKENDT	Traditionel Jazz	www.locomusic.dk
La Fontaine	La Fontaine	Kompagnistræde 11, 1208 København K	Indre By	Honorarstøttet	Honorarstøtte	230.000	239.200	UKENDT	UKENDT	UKENDT	Jazz	www.lafontaine.dk
Mojo Blues Bar	Mojo Blues Bar	Løngangstræde 21C, 1468 København K	Indre By	Honorarstøttet	Honorarstøtte	235.000	244.400	100	40.000	385	Blues	www.mojo.dk
Musikforeningen Club Klondyke	Krudttønden	Serridslevvej 2, 2100 København Ø	Østerbro	Honorarstøttet	Honorarstøtte	30.000	31.200	UKENDT	UKENDT	UKENDT	Blandet	www.clubklondyke.dk
Musikforeningen Live Jazz i Jazzcup	Jazzcup	Gothersgade 107, 1123 København K	Indre By	Honorarstøttet	Honorarstøtte	110.000	114.400	90	3.000	60	Traditionel jazz	www.jazzklubben.dk/jazzcup.asp
Paradise Jazz	Huset KBH	Rådhusstræde 13, 1466 København K	Indre By	Honorarstøttet	Honorarstøtte	310.000	322.400	100-150	UKENDT	97	Traditionel jazz	www.paradisejazz.dk
Rust	Mainbar	Guldbergsgade 8, 2200 København N	Nørrebro	Honorarstøttet	Honorarstøtte	270.000	280.800	300-680	38.026	320	Rock/Metal	www.rust.dk
Sofies Jazz Klub	Sofiekælderen	Dronningensgade 17, 1420 København K	Indre By	Honorarstøttet	Honorarstøtte	60.000	62.400	60-70 inde, 200 ude	1500-2000	25	Nyere jazz	www.sofiekaelderen.dk/sofies-jazz-klub
Tranquebar	Tranquebar	Borgergade 14, 1300 København K	Indre By	Honorarstøttet	Honorarstøtte	40.000	41.600	UKENDT	UKENDT	UKENDT	Blandet	www.tranquebar.net
Amagerbro Jazz (Kvarterhuset)	Kvarterhuset	Jemtelandsgade 3, 2300 København S	Amager Øst	Honorarstøttet	Honorarstøtte	60.000	62.400	UKENDT	UKENDT	UKENDT	Traditionel Jazz	www.kvarterhuset.kk.dk/indhold/amagerbro-jazz
Bluegrass Music Denmark	Karens Minde Kulturhus	Wagnersvej 19, 2450 København SV	Vesterbro-Kgs Enghave	Honorarstøttet	Honorarstøtte	30.000	41.600	UKENDT	UKENDT	UKENDT	Jazz/Blandet	www.bluegrassmusic.dk
Bryggekælderen	Bryggekælderen	Njalsgade 15, 2300 København S	Amager Vest	Honorarstøttet	Honorarstøtte	0	0	80-120	2365	70	Rock/Metal/Avantgarde	www.bibliotek.kk.dk/node/10815
Det Latinamerikanske Kulturhus Casa Latinoamericana	Casa Latinoamericana	Høffdingsvej 10, 2500 Valby	Valby	Honorarstøttet	Honorarstøtte	0	52.000	60-150	750	15	Latinamerikansk/Jazz	www.casalatinoamericana.dk
Drop Inn	Drop Inn	Kompagnistræde 34, 1208 København K	Indre By	Honorarstøttet	Honorarstøtte	50.000	52.000	UKENDT	UKENDT	UKENDT	Blandet	www.drop-inn.dk
Foreningen Studenterhuset	Studenterhuset	Købmagergade 52, 1150 København K	Indre By	Honorarstøttet	Honorarstøtte	60.000	62.400	350	UKENDT	UKENDT	Metal/Rock/Blandet	www.studenterhuset.com
Galatheakroen	Die Kneipe	Rådhusstræde 9, 1466 København K	Indre By	Honorarstøttet	Honorarstøtte	0	0	UKENDT	UKENDT	UKENDT	Blandet	www.galatheakroen.dk/die-kneipe
Hotel Cecil	Hotel Cecil	Niels Hemmingsens Gade 10, 1153 København K	Indre By	Honorarstøttet	Honorarstøtte	0	253.760	350	UKENDT	UKENDT	Blandet	www.hotelcecil.dk
Long John Jazzklub	Drop Inn	Kompagnistræde 34, 1208 København K	Indre By	Honorarstøttet	Honorarstøtte	30.000	31.200	80-120	657	8	Traditionel jazz	www.longjohnjazzklub.dk
Sorte Firkant	Sorte Firkant	Blågårdsgade 29, 2200 København N	Nørrebro	Honorarstøttet	Honorarstøtte	0	0	UKENDT	UKENDT	UKENDT	Blandet	www.sfmf.dk
Zeppelin Rock Bar	Zeppelin Rock Bar	Vesterbrogade 45, 1620 København V	Vesterbro-Kgs Enghave	Honorarstøttet	Honorarstøtte	0	0	UKENDT	UKENDT	UKENDT	Rock/Metal	www.zeppelincph.dk
Østerbro Jazzklub	Krudttønden	Serridslevvej 2, 2100 København Ø	Østerbro	Honorarstøttet	Honorarstøtte	25.000	31.200	120	686	10	Traditionel jazz	www.2100jazz.dk
Koncertkirken	Koncertkirken	Blågårds Pl. 6A, 2200 København N	Nørrebro	Honorarstøttet	Honorarstøtte	150.000	114.400	150	11.900	238	Klassisk	www.koncertkirken.dk
Mayhem	Mayhem	Ragnhildgade 1, 2100 København Ø	Nørrebro	Honorarstøttet	Honorarstøtte	60.000	62.400	UKENDT	UKENDT	UKENDT	Hiphop/rock/underground	www.mayhemkbh.dk
Børnekulturhus Ama´r	Amager Kulturhus	Øresundsvej 8 B, 2300 København S	Amager Øst	Kommunalt	Honorarstøtte	40.000	41.600	150	3.003	26	Alle genrer til børn	www.bornekulturhusamar.kk.dk
Amager Jazzklub	Loftet	Øresundsvej 4, 2300 København S	Amager Øst	Kommunalt	Honorarstøttet	0	0	120	UKENDT	UKENDT	Jazz	www.amagerjazzklub.dk
Kulturhuset Islands Brygge	Kulturhuset Islands Brygge	Islands Brygge 18, 2300 København S	Amager Vest	Kommunalt	Honorarstøtte	120.000	124.800	350 inde, 1100 ude	9.900 inde, 19.900 ude	130 (inde) 180 (ude)	Rock/Jazz/Pop	www.kulturhusetislandsbrygge.kk.dk
Kulturhuset Indre By (DIT:KBH)	Kulturhuset Indre By	Charlotte Ammundsens Pl. 3, 1359 København K	Indre By	Kommunalt	Honorarstøtte	358.000	457.600	250	800	30	Rytmisk musik	www.kulturhusetindreby.kk.dk
Vandtårnet	Vandtårnet	Brønshøjvej 29, 2700 Brønshøj	Brønshøj-Husum	Kommunalt	Honorarstøtte	0	0	150	2400	24	Blandet	www.pilegaarden.kk.dk/indhold/broenshoej-vandtaarn
Kulturhuset Pilegården	Kulturhuset Pilegården	Brønshøjvej 17, 2700 Brønshøj	Brønshøj-Husum	Kommunalt	Honorarstøtte	50.000	52.000	100-120	4.500	50	Jazz/Blandet	www.pilegaarden.kk.dk
Vesterbro Bibliotek og Kulturhus	Basement	Lyrskovgade 4, 1758 København V	Vesterbro-Kgs Enghave	Kommunalt	Honorarstøttet	0	0	151	UKENDT	50	Blandet/Pop	www.bibliotek.kk.dk/bibliotek/vesterbro
Lygten Station (Musikforeningen RIOT)	Lygten Station	Lygten 2, 2400 København N	Nørrebro	Kommunalt	Honorarstøttet	0	0	150	7.000	84	Metal/Blandet	www.lygtenstation.dk
Kulturstationen Vanløse	Oasen / Stairway	Jernbane Allé 38, 2720 Vanløse	Vanløse	Kommunalt	Honorarstøtte	130.000	135.200	150-250	4.000	50	Rock/Punk/Heavy/Jazz	www.kulturstationen.kk.dk
Støberiet	Støberiet	Blågårds Plads 5, 2200 København N	Nørrebro	Kommunalt	Honorarstøttet	0	0	75	1.740	29	Blandet	www.kulturn.kk.dk/støberiet
Krudttønden	Krudttønden	Serridslevvej 2, 2100 København Ø	Østerbro	Kommunalt	Honorarstøttet	110.000	114.400	150	7.092	102	Pop/Folk/Rock	www.krudttonden.dk
Osramhuset (2200Kultur)	Store Sal/Lille Sal/Spejlsalen	Valhalsgade 4, 2200 København N	Nørrebro	Kommunalt	Honorarstøtte	40.000	41.600	150	1.200	15	Børnemusik/Blandet	www.kulturn.kk.dk/osramhuset
Amager Bio (Musikforeningen Femøren)	Amager Bio	Øresundsvej 6, 2300 København Ø	Østerbro	Kommunalt	Honorarstøtte	170.000	228.800	1.250	75.631	114	Pop/Rock/Metal	www.amagerbio.dk
Huset (DIT:KBH)	Huset	Rådhusstræde 13, 1466 København K	Indre By	Kommunalt	Honorarstøtte	0	301.600	260	20.600	434	Undergrund	www.huset-kbh.dk
Kraftwerket (DIT:KBH)	Kraftwerket	Valgårdsvej 2, kælderen, 2500 Valby	Valby	Kommunalt	Honorarstøtte	0	62.400	150	16.000	500	Undergrund	www.kraftwerket.dk
Råhuset (DIT:KBH)	Råhuset	Onkel Dannys Pl. 7, 1711 København V	Vesterbro-Kgs Enghave	Kommunalt	Honorarstøtte	190.000	93.600	200	7.809	60	Metal/Hård Rock	www.raahuset.onkeldannysplads.dk
BETA	Amager Bio	Øresundsvej 6, 2300 København S	Amager Øst	Privat	Privat	0	0	200	UKENDT	UKENDT	Rock/Metal/Pop	www.amagerbio.dk/om-beta
KB Hallen	KB Hallen	Peter Bangs Vej 153, 2000 Frederiksberg	Valby	Privat	Privat	0	0	4.900	UKENDT	UKENDT	Rytmisk musik	www.kbhallen.dk
Royal Arena	Royal Arena	Hannemanns Allé 18-20, 2300 København S	Amager Vest	Privat	Privat	0	0	17.000	UKENDT	UKENDT	Rytmisk musik	www.royalarena.dk
Forum	Forum	Julius Thomsens Plads 1, 1925 Frederiksberg	Nørrebro	Privat	Privat	0	0	8.500	UKENDT	UKENDT	Pop/Folk/Rock	www.forumcopenhagen.dk
Falkoner Salen	Falkoner Salen	Falkoner Allé 7, 2000 Frederiksberg	Frederiksberg	Privat	Privat	0	0	3.000	UKENDT	UKENDT	Pop/Folk/Rock	www.nyfalkoner.dk
Parken	Parken	Per Henrik Lings Allé 2, 2100 København Ø	Østerbro	Privat	Privat	0	0	38.000	UKENDT	UKENDT	Blandet	www.teliaparken.dk
DR Koncerthus	DR Koncerthus	Ørestads Boulevard 13, 2300 København S	Amager Vest	Privat	Privat	0	0	1.800	UKENDT	UKENDT	Blandet	www.drkoncerthuset.dk
Det Kongelige Teater	Det Kongelige Teater	Kongens Nytorv, 1017 København K	Indre By	Privat	Privat	0	0	1.600	12.000	4	Klassisk	www.kglteater.dk
Christianshavn Beboerhus	Salen	Dronningensgade 34, 1420 København K	Indre By	Privat	Honorarstøttet	70.000	72.800	150	314	12	Avantgade, ambient mv.	www.beboerhus.dk
Valby Hallen	Valby Hallen	Julius Andersens Vej 3, 2450 København SV	Valby	Privat	Privat	0	0	5.000	UKENDT	UKENDT	Rytmisk musik	www.kulturv.kk.dk/valbyhallen
Operaen	Operaen	Ekvipagemestervej 10, 1438 København K	Indre By	Privat	Privat	0	0	1.600	UKENDT	UKENDT	Klassisk	www.kglteater.dk
Forsamlingshuset 5E	E5	Slagtehusgade 5E, 1715 København	Vesterbro-Kgs Enghave	Privat	Privat	0	0	50	UKENDT	UKENDT	Undergrund	---»»«
TAP1	TAP1	Raffinaderivej 10, 2300 København S	Amager Øst	Privat	Privat	0	0	6.500	UKENDT	UKENDT	Blandet	www.tap1.dk
Den Grå Hal	Den Grå Hal	Refshalevej 2, 1432 København K	Indre By	Privat	Privat	0	0	1.500	UKENDT	UKENDT	Undergrund	www.dengraahal.dk
Nemoland (gratiskoncerter)	Nemoland	Fabriksområdet 52, 1440 København K	Indre By	Privat	Privat	0	0	UKENDT	UKENDT	UKENDT	Undergrund	www.nemoland.dk
Operaen/Børneteatret	Operaen/Børneteatret	Pusherstreet 1, 1407 København K	Indre By	Privat	Privat	0	0	UKENDT	UKENDT	UKENDT	Undergrund	www.christiania.org/find/operaen
Bolchefabrikken	Bygning 3	Ragnhildgade 1, 2100 København Ø	Nørrebro	Privat	Privat	0	0	800	UKENDT	UKENDT	Undergrund	www.bolsjefabrikken.com
Ved Siden Af	Ved Siden Af	Vesterbrogade 2b, 1620 København V	Indre By	Privat	Privat	0	0	UKENDT	UKENDT	UKENDT	Techno/hiphop/undergrund	www.vedsidenaf.com
Tivoli	Koncertsal/Glassal/Plænen	Vesterbrogade 3, 1630 København V	Indre By	Privat	Privat	0	0	969 (Glassalen) 1626 (Koncertsalen) ca. 30.000 (Plænen)	UKENDT	UKENDT	Blandet	www.tivoli.dk
Vega	Store Vega/Lille Vega/Ideal Bar	Enghavevej 40, 1674 København V	Vesterbro-Kgs Enghave	Regionalt	Regionalt spillested	2.500.000	2.500.000	250-1.500	17.000	360	Rock/Pop	www.vega.dk
Alice	Kulturhuset Union	Nørre Allé 7, 2200 København N	Nørrebro	Regionalt	Regionalt spillested	2.000.000	2.000.000	150	17.000	360	Verdensmusik/jazz	www.alicecph.com

Bilag 4 - Geografisk oversigt over spillesteder i Københavns Kommune

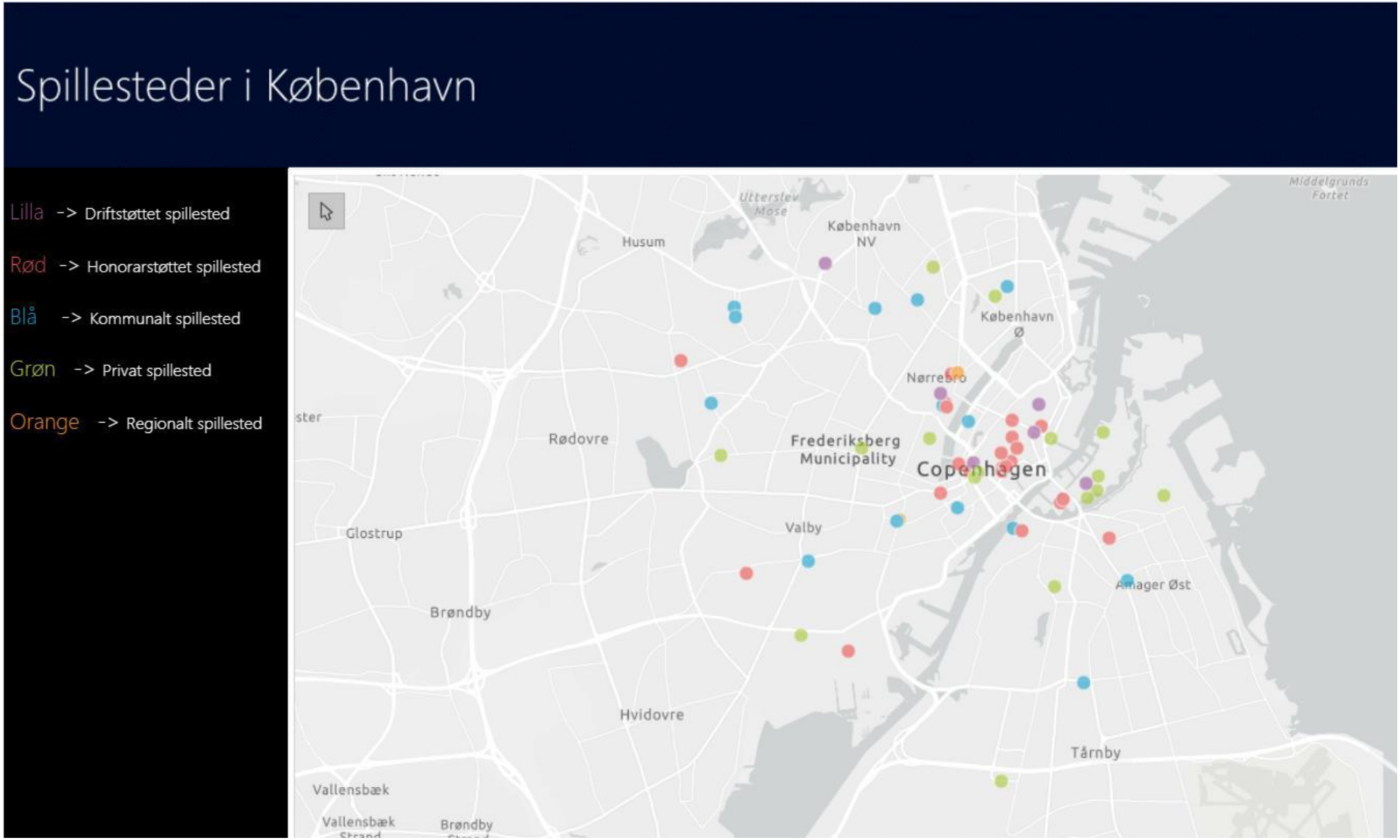

Bilag 5 - liste over den samlede musikstøtte i Københavns Kommune som udbetales i 2019 i kr. (2018 P/L)

Regionale spillesteder:	
VEGA (2017-2020)	2.500.000
ALICE (2017-2020)	2.000.000
Driftsstøttede spillesteder:	
Pumpehuset (2017-2020) *** Derudover vederlagsfri brug af huset svarende til ca. 1,1 mio. kr. årligt, som ikke er medregnet her.	700.000
Spillestedet Stengade (2017-2020) Herudover vederlagsfri brug af huset svarende til ca. 0,24 mio. kr. årligt (2015-priser), som ikke er medregnet her. KFF budgetkompenseres (af KEID?)	1.270.000
Loppen (2018-2020)	1.275.000
Culture Box (2018-2020)	1.125.000
Jazzhus Montmartre (2018-2020)	700.000
Andre:	
Københavns Drengekor (2018-2021) Drengekoret modtager 670.000 kr. i ovenstående periode samt derudover et fast varigt tilskud på 130.000 kr.	800.000
Festivaler:	
Copenhagen Jazz Festival (fortløbende aftale)	1.075.000
Strøm (2017-2020)	950.000
Distortion	1.710.000
SV-Festival	150.000
Copenhagen Opera Festival (2018-2019)	600.000
Gong Tomorrow Festival	400.000
COPENHELL	250.000
Copenhagen World Music Festival	150.000
Copenhagen Summer Festival	150.000
Journey	200.000
Klang Festival	200.000
Relevance	50.000
Roots'n'Jazz på Balders Plads	100.000
Samlet spillesteder, festivaler mv.	**xx**
Det Kongelige Teater	48.000.000
I alt:	**xx**

*** Pumpehusets tilskud bliver årligt nedjusteret og fordeler sig således i aftaleperioden:

2017	2018	2019	2020
900.000 kr.	800.000 kr.	700.000 kr.	600.000kr.

Bilag 6 - Oversigt over spillesteder med honorarstøtte for 2019 i Københavns Kommune

Honorarstøtte 2019 (2-årig honorarstøtte meddelt i 2017)				
Ansøger	Kommunens uddeling		Statens uddeling	
	Klip 2019	Beløb 2019	Klip 2019	Beløb 2019
Bremen Teater	90	kr. 93.600	90	93.600 kr.
Børnekulturhus Ama´r	40	kr. 41.600	40	41.600 kr.
Charlie Scotts	40	kr. 41.600	40	41.600 kr.
High Voltage	85	kr. 88.400	40	41.600 kr.
Jazz Club Loco	90	kr. 93.600	90	93.600 kr.
Jazzhus Montmartre	200	kr. 208.000	200	208.000 kr.
Karens Minde Kulturhus	100	kr. 104.000	100	104.000 kr.
Krudttønden	110	kr. 114.400	90	93.600 kr.
Kulturhuset Islands Brygge	120	kr. 124.800	90	93.600 kr.
Kulturhuset Pilegården	50	kr. 52.000	Ikke ansøgt staten	
Kulturstationen Vanløse	130	kr. 135.200	110	114.400 kr.
La Fontaine	230	kr. 239.200	230	239.200 kr.
Mojo Blues Bar	235	kr. 244.400	235	244.400 kr.
Musikforeningen Club Klondyke	30	kr. 31.200	30	31.200 kr.
Musikforeningen Live Jazz i Jazzcup	110	kr. 114.400	110	114.400 kr.
Osramhuset (2200Kultur)	40	kr. 41.600	40	41.600 kr.
Paradise Jazz	310	kr. 322.400	310	322.400 kr.
Pumpehuset	270	kr. 280.800	240	249.600 kr.
Rust	270	kr. 280.800	250	260.000 kr.
Sofies Jazz Klub	60	kr. 62.400	60	62.400 kr.
Tranquebar	40	kr. 41.600	40	41.600 kr.
I alt	**2650**	**kr. 2.756.000**	**2435**	**2.532.400 kr.**

Honorarstøtte 2019 (uddelt på Musikudvalgets møde den 3. oktober 2018)				
Ansøger	Kommunens uddeling		Statens uddeling	
	Klip 2019	Beløb 2019	Klip 2019	Beløb 2019
Amager Bio (Musikforeningen Femøren)	220	kr. 228.800	150	156.000 kr.
Amagerbro Jazz (Kvarterhuset)	60	kr. 62.400	57	59.280 kr.
BETA	180	kr. 187.200	180	187.200 kr.
Bluegrass Music Denmark	40	kr. 41.600	30	31.200 kr.
Christianshavns Beboerhus	70	kr. 72.800	70	72.800 kr.
Culture Box (KFU-bevilling)	600	kr. 624.000	600	624.000 kr.
Det Latinamerikanske Kulturhus Casa Latinoamericana	50	kr. 52.000	40	41.600 kr.
DIT:KBH - Huset	290	kr. 301.600	300	312.000 kr.
DIT:KBH - Kraftwerket (10 til Basement)	60	kr. 62.400	0	0 kr.
DIT:KBH - Råhuset (10 til Basement)	90	kr. 93.600	0	0 kr.
Drop Inn	50	kr. 52.000	Afslag	Afslag
Foreningen Studenterhuset	60	kr. 62.400	40	41.600 kr.
Hotel Cecil	244	kr. 253.760	200	208.000 kr.
Koncertkirken	110	kr. 114.400	110	114.400 kr.
Long John Jazzklub	30	kr. 31.200	15.000 kr. koncertvirksomhedspuljen	
Mayhem	60	kr. 62.400	60	62.400 kr.
Musikforeningen Loppen (KFU-bevilling)	500	kr. 520.000	500	520.000 kr.
Spillestedet Stengade	220	kr. 228.800	220	228.800 kr.
Østerbro Jazzklub	30	kr. 31.200	15.000 kr. koncertvirksomhedspuljen	
I alt	**2964**	**kr. 3.082.560**	**2557**	**2.659.280 kr.**

Honorarstøtte meddelt via frie midler				
Ansøger	Kommunens uddeling		Statens uddeling	
	Klip 2019	Beløb 2019	Klip 2019	Beløb 2019
Cafe Blågårds Apotek	48	kr. 50.000,00	48	49.920 kr.
Kayak Bar	48	kr. 50.000,00	30	31.200 kr.
Ingolfs Kaffebar	48	kr. 40.000,00	38	39.520 kr.

Bilag 7 - Oversigt over øvelokaler til rytmisk musik i Københavns Kommune

Forening under jorden	Antal kupler	Lokaler	Medlemmer 2018	Leje pr. kr./mdr. 2018	Lokaletilskud kr./år 2018	Medlemstilskud kr./år 2018
Musik under jorden	1	1	7	1.500	34.645	-
DG370H	1	1	9	1.500	31.421	-
Underjordisk Lyd	1	1	8	1.500	26.446	-
Aperion	1	1	10	1.500	31.884	-
Bunkerbauer	1	1	22	2.900	59.720	-
Gorilla	2	2	6	2.900	90.276	-
Øveforeningen Alt	1	2	22	2.900	69.176	-
Ballader	1	3	16	5.800	86.485	-
Bunkeriet	2	4	27	5.800	136.110	-
Musikbunkeren	2	4	40	5.500	126.585	3.770
Rytmisk Musik KBH	3	9	101	12.000	313.994	1.450
Bedrock	3	9	82	12.000	321.994	1.450
I alt	**19**	**38**	**350**	**55.800**	**1.327.862**	**6.670**

Forening over jorden	Antal kupler	Lokaler	Medlemmer 2018	Leje pr. kr./mdr. 2018	Lokaletilskud kr./år 2018	Medlemstilskud kr./år 2018
Musikforeningen Rusk	-	18	264	-	240.936	16.530
MUVE	-	9	302	-	169.003	12.760
EKHO EKHO (tidl. RMF Refshaleøen)	-	60	395	-	2.911.494	-
I alt	**-**	**87**	**961**	-	**3.321.433**	**29.290**

Bilag 8 - Oversigt over relevante vækstlags- og undergrundsaktører i Københavns Kommune

Overblik over relevante vækstlags- og undergrundsaktører	
Koncertarrangører	**Website**
Fast Forward Productions	https://www.facebook.com/fastforwardcopenhagen/
Agartha Productions Axces	https://www.facebook.com/AgarthaProductions/
Recordings	https://www.facebook.com/axcesrecordings/
God Goes Deep	https://www.facebook.com/godgoesdeep/
First Movers/Diode Events	https://www.facebook.com/diodeculture/
Sydhavnsgade	https://www.facebook.com/SydhavnsGade/
Festivaler	
Festival of Endless Gratitude	http://foeg.dk/
Lost Lands Festival	https://www.lostlandsfestival.net/
Knife Fest	https://www.facebook.com/knifemagazinedk/
HY! Festival	https://www.facebook.com/HY-festival-157953957684730/
CPH Zine Fest	https://www.facebook.com/cphzinefest/
Venues	
Ved Siden Af	https://www.facebook.com/KlubVedSidenAf/
Refshalevej 185	https://www.facebook.com/refshalevej185/
Klub209	https://www.facebook.com/KLUB209/
Percy	https://www.facebook.com/percyrecords/
ØEN	https://www.facebook.com/oencph/
5E	https://www.facebook.com/forsamlingshuset/
Den Grå Hal	https://www.dengraahal.com/
Radio	
MMH Radio	https://www.facebook.com/mmhradio/

Bilag 9 – Oversigt over uafhængige aktører på vækstlagsscenen

Uafhængige klubber, barer mv. uden fast støtte - eksempler	link
Bakken	https://www.facebook.com/Bakkenikoedbyen/
Ved Siden Af	https://www.facebook.com/KlubVedSidenAf/
Jolene	https://www.facebook.com/JoleneBar/
Søhesten	https://www.facebook.com/Sohestenbar/
Joy Bar	
Friheden	
H15 Scene	
Bolsjefabrikken	
Uafhængeige arrangører, promotere mv. uden fast støtte - eksempler	**link**
Fast Forward Productions	https://www.facebook.com/fastforwardcopenhagen/
SydhavnsGade	https://www.facebook.com/SydhavnsGade/
CPH Deep	https://www.facebook.com/cph.deep/
Endurance	https://www.facebook.com/Endurancecph/
Lost Lands	https://www.facebook.com/LostLandsFestivalCPH/
Hackstage	https://www.facebook.com/hackstage/
MMH Radio	https://www.facebook.com/mmhradio/
God Goes Deep	https://www.facebook.com/godgoesdeep/
Bas Under Buen	https://www.facebook.com/basunderbuen/
OHOI!	https://www.facebook.com/ohoidk
Club Coma	
Sound Escape	
Green Shades Music	
Free Town Dub Festival	
C.U.P.	
Bitchslap	
Audiothority	
Hawsfabrikken	

Bilag 10 - Oversigt over udvalgte spillesteder og scener i kommunale kulturhuse

Huset-KBH – *Indre By*
Er blandt Københavns mest markante drivkræfter indenfor de alternative musikgenrer og præsenterer artister på et kunstnerisk højt niveau med vægt på kunstnerisk fornyelse, diversitet og det lokale og internationale udsyn.

Råhuset – *Vesterbro*
Er Københavns vækstlagsscene, som fokuserer på at udvikle musikkulturen og skabe en platform for nye artister og koncertarrangører.

Union – *Nørrebro (tidligere VerdensKulturCentret)*
Er baseret på det interkulturelle møde, mellemfolkelig forståelse og verdensmusik.

Kraftwerket – *Valby*
Har med sin intime spillestedskælder UnderWerket fokus på brugerdrevet undergrundskultur, hvor omdrejningspunktet er den alternative musik, Do-It-Yourself kultur og det nyskabende udtryk.

Krudttønden – *Østerbro*
Er netop lagt under DIT:KBH, og hvor der i den kommende periode skal udvikles en ny profil.

Amager Bio – *Amager*
Al rytmisk musik med hovedfokus på rock. Den største scene i kommunalt regi med en kapacitet på 1.250 publikummer.

Kulturhus Islands Brygge – *Amager*
Er del af Kultur S og afholder årligt 300 kulturarrangementer. Her bliver der spillet en blanding af klassisk og en bredt palet inden for rytmisk musik. Med en indendørskapacitet på ca. 350 og udendørskapacitet på ca. 1.100.

BETA – *Amager*
Upcoming og niche musik samt vækstlagsscene – med kapacitet på 200 publikummer.

Kulturstationen - *Vanløse*
Kulturstationen Vanløse fokuserer på den rytmiske musikscene som både henvender sig til Vanløseborgere og Københavnere. Kapaciteten på 150 personer gør, at publikum får sig en intens lytte-oplevelse fortrinsvis med mellemstore navne og vækstlaget inden for jazz, rock, world og pop.

Stairway – *Vanløse*

Når Stairway åbner i 2019 skal spillestedet præsentere en række danske og udenlandske artister inden for en bred vifte af genrer (rock, punk, heavy til jazz, world og singer/songwriter.)

Basement – *Vesterbro*
Basement er en kulturscene der tilbyder muligheder for sceneaktiviteter i urbane rammer. Basement er et naturligt centrum for vedkommende kulturtilbud indenfor demokrati, debat, teater, rollespil, musik, poetry, lyrik og film. Der bliver derfor ikke udelukkende fokuseret på koncerter og musik.

Valby Hallen – *Valby*
Koncerterne er i overensstemmelse med VEGAS egen profil, der ligger indenfor den rytmiske livemusik. Valby Hallen og VEGA arbejder endvidere sammen for at udvikle live-musikken i området og for at styrke det frivillige foreningsliv i Valby Hallen og Valby Idrætspark.

Bilag 11 - Oversigt over venues, kulturhuse mv. i Københavns Kommune

Spillested	Lokationer	Kapacitet	Besøgende årligt	Antal koncerter
Valby Hallen	Julius Andersens Vej 3, 2450 Valby	4200	12000	4
Amager Bio	Øresundsvej 6, 2300 København	1050	75631	114
Huset-KBH	Rådhusstræde 13, 1466 København	600	20600	434
Kulturhus Islands Brygge	Islands Brygge 18, 2300 København	350	9900	130
Bibliotek Rentemestervej	Rentemestervej 76, 2400 København NV	300	552	9
Kulturhuset Indre By	Charlotte Ammundsens Pl. 3, 1359 København	250	800	30
BETA	Øresundsvej 6, 2300 København	200	7809	60
Vesterbro Bibliotek	Lyrskovgade 4, 1758 København	151	UKENDT	50
Lygten Station	Lygten 2, 2400 København	150	7.000	84
Osramhuset	Valhalsgade 4, 2200	150	1200	15
Kulturstationen Vanløse	Jernbane Allé 38, 2720 København	150	4000	50
Vandtårnet	Brønshøjvej 29, 2700 København	150	2400	24
Onkel Dannys Plads	Onkel Dannys Plads 3, 1711 København	150	16000	500
Union	Nørre Allé 7, 2200 København	150	17000	360
Børnekulturhus Ama'r	Øresundsvej 8b, 2300 København	150	3003	26
Krudttønden	Serridslevvej 2, 2100 København	150	7092	102
Islands Brygge Bibliotek	Njalsgade 15, 2300 København	100	2365	70
Kulturhuset Pilegården	Brønshøjvej 17, 2700 Brønshøj	100	4.500	50
KW	Valgårdsvej 2, 2500 København	80	5000	200
Støberiet	Blågårds Plads 5, 2200 København	75	1740	29
Kvarterhuset	Jemtelandsgade 3, 2300 København S	66	4564	80